OM

LANDBRUGETS KULTURPLANTER

OG DERTIL HØRENDE

FRØAVL.

UDGIVET

AF

FORENING TIL KULTURPLANTERNES FORBEDRING

(FORENING FOR INDENLANDSK FRØAVL).

Nr. 11.

Beretning

OM

VIRKSOMHEDEN I AARET 1893.

VED

E. ROSTRUP,

FORENINGENS SEKRETÆR.

KJØBENHAVN.

TH. LINDS BOGHANDEL.

Trykt hos J. Jørgensen & Co. (M. A. Hannover)

1894.

Sag-Fortegnelse.

Side.
Meddelelser fra Landmænd. Ved K. Hansen ..... 1.
Foreningens Regnskab for 1892..... 56.
Aarsberetning fra „Dansk Frøkontrol" for 1892—93. Ved O. Rostrup ... 57.
Redegjørelse for de i 1892 anstillede Dyrkningsforsøg med Rodfrugter Af L. Helweg ..... 88.
Repræsentmødet den 4. Novbr. 1893 ..... 102.
Generalforsamlinger ..... 104.
Omrids af Foreningens Historie fra dens Stiftelse til dens Ophør. Ved E. Rostrup..... 105.
Kløverfrøets haarde Korn. Ved Chr. P. Jacobsen ..... 117.
Sammenlignende Prøvedyrkning med Roer. Ved Chr. P. Jacobsen ..... 124.
Ved Tidsskriftets Afslutning ..... 132.

Meddelelser fra Landmænd.

Oversigt over indkomne Besvarelser af de i December 1892 udsendte Spørgsmaal angaaende forskjellige Forhold vedrørende Planteavlen.

Bearbejdet af Konsulent **K. Hansen.**

Til en større Kreds af Landmænd i alle Egne af Landet udsendte Forening til Kulturplanternes Forbedring i December 1892 følgende Spørgsmaal:

„1. Hvorledes kan Aarets Høst som Helhed karakteriseres paa Deres Egn saavel i kvantitativ som i kvalitativ Henseende (middelgod, over eller under Middel)? — 2. Hvorledes spirede Vintersæden i dette Efteraar, og hvilken Udvikingsgrad opnaaede den før Vinterens Indtræden? — 3. Hvilken af de 4 Kornsorter gav den bedste Høst, og hvilken den daarligste (Talexempler paa meget store og meget smaa Afgrøder ere velkomne)? — 4. Hvilke Rug-, Hvede-, Byg- og Havresorter dyrkes mest paa Deres Egn? — 5. Have nyere Sorter af de 4 Sædarter begyndt at vinde Indgang, og i saa Fald hvilke, og hvorledes lyder Dommen over disse? — 6. Hvornaar omtrent begyndte Høsten, og hvornaar afsluttet? — 7. Er der nogen Tilbøjelighed til at foretage Forandringer med Hensyn til Saatid, Saamængde og Saamethode, og da hvilke? — 8. Er Bytning eller Indkjøb af Sædekorn almindelig? — 9. Vinde „bornholmske Stakke“ eller andre afvigende Høstmaader Indgang, og da til hvilken Tilfredshed? — 10. Have Brand, Rust, Meldrøjer eller andre Sygdomme i Kornet optraadt stærkt afvigte Sommer? — 11. Begynder man at anvende Varmvandsbehandling af Sædekornet? — Andre Bemærkninger om Kornavlen.

12. Hvorledes har Græsnings- og Høudbyttet af Mark og Eng været i kvantitativ og kvalitativ Henseeede i afvigte Sommer? — 13. Hvilken Varighed af Græsmarker er for Tiden den almindeligste, og er der stigende Tilbøjelighed til at gaa over til eller bort fra 1—2-aarige samt Anlæg af vedvarende Græsmarker? — 14. Hvilke Græs- og Kløverarter saar man fortrinsvis i almindelige Græsmarker? — 15. Hvilke Græs- og Kløverarter ere i Aftagen, og hvilke vinde større Udbredelse? — 16. Er man tilbøjelig til at forøge eller formindske Udsædsmængden, og hvormange Pund saar man nu almindelig pr. Td. Ld.? — 17. Gaar man efterhaanden over til at lægge ud i gødningskraftigere Jord? — 18. Er Udlæg i

Vintersæd eller i Byg i Tiltagende? — 19. Vinder Fællesindkjøb af Markfrø forøget Tilslutning? — 20. Bestaar der paa Egnen eller er der i Aarets Løb dannet nogen Indkjøbsforening? — 21. Hjemsøges Rødkløveren eller andre Græsmarksplanter stærkt og i stigende Grad af Sygdomme? — Andre Bemærkninger om Græsmarken og Engene.

22. Hvorledes kan Rodfrugtavlen karakteriseres for afvigte Sommer? — 23. Hvor stort Rodfrugtareal (Kartofler ikke medregnede) kan siges at være det almindelige i Forhold til Kvægbesætningerne? — 24. Vinder Rodfrugtdyrkning forøget Udbredelse? — 25. Hvilken Rodfrugtart (Runkelroer, Gulerødder, Turnips eller Rutabaga) og hvilke Sorter yndes og dyrkes mest? — 26. Er der Tilbøjelighed til at gaa bort fra Dyrkning paa Kamme til flad Jord? — 27. Har der vist sig Sygdomme paa Rodfrugterne afvigte Sommer, og da under hvilke Former? — 28. Hvorledes har Kartoffelavlen været, og har Kartoffelsygen optraadt stærkt afvigte Sommer? — Andre Bemærkninger om Rodfrugterne og Kartoflerne. Herunder eventuelt Bemærkninger om Sukkerroer, Cikorie m. m.

29. Dyrkes Ærter, Hestebønner, Vikker, Lupiner eller anden Bælgsæd til Modenhed i større Omfang? — 30. Hvorledes ere disse lykkedes afvigte Sommer? — 31. Er Dyrkningen heraf i Fremeller Tilbagegang? — 32. Hvad ansees for de væsentligste Hindringer for en udstrakt Dyrkning heraf?

33. Er Sommerstaldfodring — hel eller delvis — almindelig, og vinder den forøget Udbredelse? — 34. Hvilke Staldfoderplanter dyrkes mest, og hvilke i mindre Udstrækning? — 35. Er der stærk Trang til tidligere og sildigere Staldfoder, end der nu kan haves? — 36. Dyrkes Lucerne eller andre vedvarende Foderplanter, og hvorledes lyder Dommen over disse? — 37. Er Dyrkning af Boghvede i Af- eller Tiltagen? — 38. Hvorledes lykkedes Boghveden afvigte Sommer?

39. Drives der i Deres Egn nogen Frøavl, og er denne i Af- eller Tiltagen? — 40. Bestaar der og er der i Aarets Løb oprettet nogen Frøavlerforening? — 41. Af hvilke Planter avles der fortrinsvis Frø? — 42. Dyrkes Handelsplanter i nogen Udstrækning, og da hvilke? og hvorledes ere disse lykkedes afvigte Sommer? — 43. Have nyere Kulturplanter i de senere Aar vundet Indgang, og da hvilke (Sandvikker, Skovfladbælg, Tornblad, Kulsukker, Jordskok, Foder-Pastinak el. l.)? — Andre Bemærkninger, især med Hensyn til sidste Sommers Planteavl."

Skemaet med Spørgsmaalene ledsagedes af følgende Skrivelse:

„Idet Forening til Kulturplanternes Forbedring har anset det for at være af stor Betydning for en Forbedring af Landbrugets Kulturplanter og derigjennem for dets Plantekultur at faa indsamlet et fyldigt Materiale til Belysning af en Række derhen hørende Forholds nuværende Standpunkt i Landets forskjellige Egne, og da et saadant Materiale bedst og sikrest lader sig tilvejebringe gjennem Meddelelser og Oplysninger fra Landmændene selv, tillader man sig herved at rette en Opfordring til Dem om velvilligst at yde Deres Bidrag til Tilvejebringelsen af et saadant Materiale. I dette Øjemed bedes De med Forholdene i Deres Omegn for Øje, dels udfylde hoslagte Skema i saa stor Udstrækning, som de maatte se Dem i Stand til, dels yderligere meddele saadanne andre Oplysninger, som ikke kunne indgaa i Skemaet, men De dog maatte anse for nødvendige eller nyttige til en alsidig Belysning af den foreliggende Sag. Med Hensyn til Skemaets Udfyldelse, da vil man selvfølgelig være taknemlig for Besvarelsen af saamange af de opstillede Spørgsmaal som muligt; men selv om De maatte se Dem nødt til at lade en Del af Spørgsmaalene ubesvarede, ja selv om De end kun ser Dem i Stand til at give fyldestgjørende Svar paa et mindre Antal deraf, saa anmodes De dog indstændigt om ikke at undlade at indsende selv et lidet Bidrag, idet blot Oplysning om et enkelt Forhold ofte kan være af stor Interesse, naar den bliver sammenstillet med tilsvarende fra andre Egne.

Skulde De af en eller anden Grund ikke kunne paatage Dem dette Arbejde, tør man maaske anmode Dem om velvilligst at opfordre en anden kvalificeret Mand i deres Omegn dertil, idet Værdien af det forventede Materiale i saa væsenlig Grad er betinget af, at dette i saa stor Udstrækning som muligt repræsenterer Forholdene hele Landet over.

Meddelelserne, der i medfølgende frankerede Konvolut indsendes til Foreningens Sekretær, Lector *E. Rostrup*, Forhaabningsholms Allé 7, Kjøbenhavn V, bedes indsendt snarest muligt og i alle Tilfælde inden Udgangen af Januar Maaned. Det indkomne Materiale vil da blive sammenarbejdet og offentliggjort i Foreningens Tidsskrift „Om Landbrugets Kulturplanter“ og tilstillet Dem i Særtryk, saafremt det ikke paa anden Maade kommer dem i Hænde.

Kjøbenhavn, 17. Decbr. 1892.

Bestyrelsen.“

Omstaaende findes en Liste over de Herrer, ialt 120, som viste Sagen den Interesse at indsende Svar paa en større eller mindre Del af Spørgsmaalene. Det foran de alfabetisk ordnede Navne anførte Nr. refererer til de efterfølgende Tabeller.

77. Ahlefeldt-Laurvigen, Greve, Kjærsgaard, Ejby.
53. Ahlmann, M., Godsejer, Langholt, Hjallerup.
28. Ammitzbøll, Forstkand., Feldborg, Skive.
93. v. Barner, V., Proprt., Mørdrupgd., Slangerup.
90. Bauditz, Jagtjunker, Rørvig, Nykjøbing S.
117. Bay, H., Proprt., Rolykkegd., Nakskov.
63. Beck, Forpagter, Marselisborg, Aarhus.
119. Bergstedt, Lærer, Bodilsker, Nexø.
79. Bertelsen, C., Landbrugskand., Forp., Nislefgd., Otterup.
38. Bille, Pastor, Vesterbølle, Gjedsted.
113. Bille-Brahe, Baron, Hofjægermester, Holgershaab, N. Alslev.
104. Borries, P., Forpagter, Søholm, Storeheddinge.
43. Bjerregaard, C., Godsejer, Pandum, Nibe.
47. Branth, H., Godsejer, S. Elkjær, Sulsted.
4. Breinholt, B., Proprt., Vestervig.
102. Brockenhuus-Schack, A., Giesegd., Ringsted.
45. Brüel, Plantør, V. Torup, Fjerritslev.
54. Brønnum, Forp., Gudumlund, Aalborg.
66. Bøgh, G. J., Handelsgartner, Horsens.
48. Christensen, C., Lærer, Emb, Vraa.
73. Clausen, Kammerraad, Borgnæs, Ærø.
112. la Cour, Forstander, Næsgd., Stubbekjøbing.
33. la Cour, H. C., Proprt., Trinderup, Onsild.
59. la Cour, J. L. W., Proprt., Skjersø, Æbeltoft.
41. Dahl, Godsejer, Buderupholm, Skjørping.
24. Dalgas, C., Skovrider, Birkebæk, Herning.
92. Dons, H., Forp., Svanholm, Skibby.
100. Dorph-Petersen, cand. polyt., Proprt., Barfredshøj, Hedehusene.
68. Eckardt, C., Etatsraad, Godsejer, Ørumgd., Daugaard.
95. Feilberg, P., Lieutnant, Inspektør, Søborg, Esrom.
87. Fonnesbech-Wulff, cand. polit., Vesterbygd., Svebølle.
20. Fritz, N., Skovrider, Aalykke, Brørup.
84. Gram, H., Handelsgartner, Kollemosegd., Sorø.
109. Hage, A., Hofjægermester, ved Avlsforvalter Birch, Oremandsgaard, Præstø.
21. Hansen, Fr., Konsulent, Askov, Vejen.
118. Hansen, H., Gaardejer, Styrmandsgd., Rønne.
42. Hansen, H. P., Dyrlæge, Aalborg.
17. Hansen, H. P., Proprt., Sneumgd., Tjæreborg.
16. Hansen, J. K., Gaardbestyrer, V. Nebel, Guldager.
12. Hansen, P., Lærer, Forsom, Tarm.
46. Hasselbalck, Proprt., Nørgaard, Ø. Svenstrup.
23. Helms, Proprt., Gludstedgd., N. Snede.

107. Hertz, I. L. B., Forp., Herlufsholm, Næstved.
26. Hildebrandt, Proprt., Grauballegd., Silkeborg.
80. Hofman Bang, Hofjægermester, Stamhusbesidder, Hofmangave, Otterup.
13. Holst, M., Skovrider, Paabøl, Tarm.
55. Hvass, Jægermester, Randrup, Bælum.
85. Hvidt, D. F., Godsejer, Frihedslund, Ruds Vedby.
105. Høffding, O., Forp., Strandegd., Faxe.
37. Ingwersen, J. P., Proprt., Hegnet, Durup.
64. Jacobsen, Landbrugskand., Andkjær, Odder.
7. Jacobsen, C. M., Proprt., Feldingholm, Holstebro.
5. Jacobsen, N. K., Godsejer, Gimsinghoved, Struer.
98. Jensen, C., Proprt., Højgd., Lyngby.
39. Jensen, H., Dyrlæge, Farsø, V. Hornum.
31. Jensen, M., Gaardbestyrer, Torup, Ulstrup.
69. Jensen, N., Proprt., Skrillingegd., Middelfart.
27. Jensen, A. M., Godsejer, Kalbygd., Laven.
111. Jensen-Kamp, Inspektør, Marienborg, Møen.
8. Jeppesen, Forstander, Staby, Ulfborg.
61. Johannesen, Forp., Clausholm, Randers.
62. Johansen, C. E., Lærer, Borum, Mundelstrup.
57. Juul, N., Hofjægermester, ved Forvalter Holm, Meilgd., Grenaa.
36. Jørgensen, Fibiger, Pastor, Rødding, Skive.
75. Jørgensen, H., Jægermester, Tiselholt, Svendborg.
120. Kirketerp, Proprt., Lehnsgd., Gudhjem.
34. Kjeldsen, Godsejer, Lynderupgd., Gjedsted.
10. Koefoed, Proprt., Brejninggd., Ringkjøbing.
18. Kristensen, H., Lærer, Tobøl, Holsted.
19. Kristensen, T., Husmandskonsulent, Vrenderup, Varde.
78. Langkilde, Justitsraad, Christianslund, Bogense.
50. Larsen, J., Godsejer, Entreprenør, Gaardbogd., Frederikshavn.
94. Larsen, Forp., Slettegaard, Helsinge.
97. Larsen, Rs., Lærer, Vejenbrød, Hørsholm.
88. Lassen, Forpagter, Bisgd., Samsø.
81. Laub, F., Landbrugskand., Forp., Sludegd., Nyborg.
65. Laursen, Gaardejer, Vrold, Skanderborg.
2. Leegaard, Joh., Inspektør, Rosvang, Sjørring.
40. Lewerk-huusen, Forp., Kragelund, Arden.
74. Lolk, R., Gaardfæster, Bækkehave, Thorseng.
86. Lund, Lærer, Bromme, Sorø.
91. Lunn, S., Godsejer, Knabstrup, Regstrup.
72. Mackeprang, M., Forp., Nakkebølle, Faaborg.
3. Mehl, P., Proprt., Hvidbjerg, Karby, Mors.

56. Mourier-Petersen, A. H., Etatsraad, Godsejer, Holbækgd., Ørsted.
106. de Neergaard, J., Etatsraad, Godsejer, Gundersløvholm, Herlufmagle.
83. de Neergaard, P. J., Godsejer, Førslevgd., Fuglebjerg.
11. Okholm, H., Proprt., Bølling, Skjern.
49. Olesen, O. C., Godsejer, Asdal, Hjørring.
25. Olsen, Proprt., Sindinggd., Herning.
67. Overgaard, Proprt., Nøtrupgd., Barrit.
110. Oxholm, Kammerherre, Hofjægermester, ved Godsforvalter J. Spang, Rosenfeld, Vordingborg.
89. Petersen-Sams, P., Gaardejer, Svensbjerg, Svinninge.
9. Rahbek, C., Proprt., Rindom, Ringkjøbing.
29. Rahbek, Ritmester, Sparkjær.
22. Ravn, H. H., Landbrugskand., Forp., Bølling, Kolding.
116. v. Rosen, F., Kammerjunker, Chrisstianssæde, Ryde.
35. Rosen, T. R., Jægermester, Krabbesholm, Skive.
51. Schmidt, Landinspektør, Sæby.
14. Schmidt., J. Chr., Gaardejer, Mejls, Varde.
71. Schroll, Captain, Lykkenssæde, Højrup.
114. Schytte, N. O., Gaardejer, Ulslev, Nykjøbing F.
60. Schäffer, Forp., Rosenholm, Hornslet.
96. Segelcke, S., Godsejer, Borupgd., Snekkersten.
82. Sehested, H., Hofjægermester, Tangegd., Nyborg.
70. Skov, F. H., Forp., Tybrind, Ejby.
76. Smidt, H., Godsejer, Nybøllegd., Espe.
115. Sonne, C., Forp., Knuthenborg, Maribo.
32. Stamer, J., Forp., Fousingø, Randers.
58. Sørensen, J., Lærer, Albøge, Trustrup.
15. Thing, H. P., Gaardejer, Henne, N. Nebel.
1. Thingstrup, Chr., Ø. Vandet, Thisted.
103. Tuxen, Inspektør, Turebylille, Tureby.
108. Valentiner, Forp., Sallerupgd., Lundby.
44. Welling, Godsejer, Næsborg, Løgstør.
101. Wendt, Fr., Kunstgartner, Roskilde.
99. Westergaard, M., Forp., Petersdal, Amager.
30. Willadsen, Stockholm, Lærer, Vejrum, Viborg.
6. Willemoës, N., Forp., Skjærum Mølle, Vemb.
52. Winkel, J., Forp., Dybvad, Flauenskjold.

Det indkomne Materiale kan naturlig grupperes i to Afdelinger, eftersom det belyser Forhold angaaende Afgrødernes Udvikling i den forudgaaende Sommer (1892) eller tager Sigte paa Plantedyrkningen og de dyrkede Planter i Almindelighed i Landets forskjellige Egne. Disse to Afdelinger skulle i efterfølgende Bearbejdelse behandles hver for sig.

Det væsentligste af Materialet er heri søgt sammenstillet i Tabelform, hvorved Oversigten over de mange enkelte Meddelelser formentlig lettes for hvem, der maatte ønske at sætte sig nærmere ind i de omhandlede Forhold.

Til Forstaaelse af Tabellerne ville de fornødne Bemærkninger blive meddelte ved hver enkelt af disse. Stedet, hvorfra de paagjældende Meddelelser ere modtagne, er antydet ved at angive dets omtrentlige Beliggenhed i Forhold til nærmeste Kjøbstad, større Landsby eller Jærnbanestation, sjældnere ved at nævne paagjældende (isolerede) Landsdels Navn. De blanke Pladser i Tabellerne hidrøre enten fra, at de paagjældende Spørgsmaal ikke ere besvarede, ofte selvfølgelig fordi der i Følge Sagens Natur ikke kunde gives noget Svar derpaa fra vedkommende Egn (f. Ex. Hvede- eller Foderbedesorter i Vestjylland), eller Svaret har været for uklart eller ubestemt til at kunne gjengives. Der er i Tabellerne søgt saa vidt muligt at give et Middeludtryk for hvert enkelt større Landomraade. For Jyllands Vedkommende er der i den Henseende skjelnet imellem Vest-, Midt- og Østjylland, saaledes, at der til Vestjylland er regnet hvad, der ligger vest for en Linie, trukket fra Bulbjerg gjennem Sallingsund øst om Struer og Holstebro til Bramminge, til Østjylland det, der ligger øst for Linien fra Frederikshavn, øst om Aalborg, over Mariager og Randers, vest om Skanderborg og Vejle til Kolding, medens det, der er beliggende mellem de to beskrevne Linier, er regnet til Midtjylland. Ærø og Thorseng er regnet til Fyen (fra Langeland indløb uheldigvis ingen Besvarelser), Samsø til Sjælland, medens Lolland, Falster, Møen og Bornholm er slaaet sammen.

Hvad førstnævnte Gruppe af Meddelelser angaar, altsaa Meddelelser om Planteavlen 1892, da er det herhen hørende Materiale ganske vist delvis benyttet andensteds, nemlig dels af Lector E. Rostrup i hans Aarsoversigt over Plantesygdomme, dels af Undertegnede i en Oversigt over Planteavlen i 1892, hvilke Oversigter begge findes i „Tidsskr. f. Landøkonomi“ 1893. For at faa en samlet Oversigt over det indkomne Materiale, samt af Hensyn til de Korrespondenter, der ikke ere i Besiddelse af de iøvrigt meget summariske Fremstillinger i „T. f. L.“, bortsees her fra nævnte Publikationer.

Tabel I.

Oversigt over Kornhøstens Begyndelse og Slutning, Kornafgrødernes relative Størrelse samt over Høstens Bedømmelse 1892.

Nr.	Egnen.	Kornhøsten		Af Kornafgrøderne var		Høstens Bedømmelse.
		begyndt.	afsluttet.	størst.	mindst.	
1	N. f. Thisted	18. Aug.	20. Sept.	Byg	Rug	Over Middel
2	S. V. f. Thisted	Sidst i Aug.	Omtr. 1. Okt.	Byg og Havre	Hvede (mislykket)	Over Middel
3	Sydlige Mors	15. Aug.	10. Sept.	6r. Byg	Rug	Over Middel
4	Vestervig-Egn	—	—	Byg	Rug	Over Middel
5	Struer-Egn	18. Aug.	24. Sept.	Havre og Rug	Byg	Over Middel
6	Vemb-Egn	Først i Aug.	Midt i Sept.	Havre	Byg og Rug	Over Middel
7	S. Ø. f. Holstebro	Midt i Aug.	Midt i Sept.	—	—	Over Middel
8	Ulfborg-Egn	Sidst i Juli	7. Okt.	—	—	Over Middel
9	Ringkjøbing-Egn	Midt i Aug.	Midt i Sept.	Vaarsæden	Rug	Over Middel
10	Mellem Ringkjøbing og Herning	20. Aug.	25. Sept.	6r. Byg	Havre og Rug	Over Middel
11	N. Ø. f. Skjern	Midt i Aug.	1. Okt.	—	—	Over Middel
12	S. f. Tarm	12. Aug.	Sidst i Sept.	—	—	Over Middel
13	Ø. f. Ølgod	13. Aug.	20. Sept.	Rug	Byg	Over Middel
14	N. f. Varde	8. Aug.	18. Sept.	Byg	Rug	Over Middel
15	Nørre-Nebel-Egn	18. Aug.	12. Sept.	—	—	Over Middel
16	S. f. Varde	10. Aug.	25. Sept.	Byg	Havre	Over Middel
17	Ø. f. Esbjerg	10. Aug.	19. Sept.	Havre	Byg	Over Middel
	Vestjylland	ca. 14. Aug.	ca. 21. Sept.	Byg	Rug	Over Middel
18	S. f. Holsted	14. Aug.	1. Okt.	Rug	Byg	Over Middel
19	N. V. f. Holsted	15. Aug.	Først i Okt.	Byg	Rug	Over Middel
20	N. f. Brørup	Midt i Aug.	Først i Okt.	Byg	—	Over Middel

21	Vejen-Egn	10. Aug.	—	6r. Byg	Rug	Over Middel
22	N. V. f. Kolding	10. Aug.	Midt i Sept.	Byg	Rug	Over Middel
23	Nørre-Snede-Egn	10. Aug.	25. Sept.	Havre	—	Middel
24	S. f. Herning	Midt i Aug.	Sidst i Sept.	Rug og Byg	Havre	Over Middel
25	N. V. f. Herning	Først i Aug.	Midt i Okt.	Byg	Havre	Over Middel
26	N. Ø. f. Silkeborg	10. Aug.	21. Sept.	Havre	Rug og Byg	Over Middel
27	Laven-Egn	15. Aug.	23. Sept.	Havre	Rug	Over Middel
28	Mellem Kjellerup og Holstebro	Midt i Aug.	Først i Okt.	Rug	Byg	Over Middel
29	Sparkjær-Egn	10. Aug.	Mid i Sept.	Rug og Byg	Havre	Over Middel
30	Ø. f. Viborg	Først i Aug.	20. Sept.	Byg	Havre	Over Middel
31	V. f. Langaa	10. Aug.	20. Sept.	Byg	Havre	Over Middel
32	N. V. f. Randers	5. Aug.	Midt i Sept.	Byg	Havre	Over Middel
33	S. V. f. Hobro	14. Aug.	7. Sept.	Byg	Havre	Middel
34	Mellem Viborg og Gjedsted	10. Aug.	25. Sept.	Byg	Rug	Over Middel
35	Skive-Egn	12. Aug.	25. Sept.	Blandsæd	Rug	Over Middel
36	N. V. f. Skive	Midt i Aug.	Midt i Sept.	—	—	Over Middel
37	Nord-Salling	20. Aug.	25. Sept.	Blandsæd	Rug	Over Middel
38	Gjedsted-Egn	Først i Aug.	Midt i Sept.	—	—	Over Middel
39	S. f. V.-Hornum	Midt i Aug.	Midt i Sept.	Byg	—	Middel
40	Mellem Aars og Arden	10. Aug.	30. Sept.	Byg	Rug	Middel
41	Skjørping-Egn	15. Aug.	10. Okt.	Havre	Rug	Middel
42	Aalborg-Egn	—	—	—	Byg	Over Middel
43	S. f. Nibe	10. Aug.	15. Sept.	Byg	Rug	Middel
44	Ø. f. Løgstør	8. Aug.	Sidst i Sept.	—	—	Over Middel
45	Fjerritslev-Egn	15. Aug.	20. Sept.	Byg	Rug	Middel
46	Øster-Svenstrup-Egn	Først i Aug.	15. Sept	—	—	Middel
47	Sulsted-Egn	31. Juli.	22. Sept.	Blandsæd	Rug	Middel
48	Vraa-Egn	10. Aug.	Sidst i Sept.	6r. Byg	Havre	Over Middel
49	N. f. Hjørring	Midt i Aug.	Midt i Sept.	Byg	Havre	Over Middel
50	N. f. Frederikshavn	Sidst i Aug.	Midt i Okt.	Rug	—	Middel
	Midtjylland	ca. 12. Aug.	ca. 24. Sept.	Byg	Rug	Over Middel

Nr.	Egnen.	Kornhøsten begyndt.	Kornhøsten afsluttet.	Af Kornafgrøderne var størst.	Af Kornafgrøderne var mindst.	Høstens Bedømmelse.
51	Sæby-Egn	Midt i Aug.	Først i Okt.	Rug	Havre	Over Middel
52	Flauenskjold-Egn	8. Aug.	Først i Okt.	Byg	Rug	Middel
53	Hjallerup-Egn	6. Aug.	24. Sept.	Byg	Rug	Middel
54	S. Ø. f. Aalborg	Først i Aug.	Midt i Sept.	—	—	Middel
55	Ø. f. Skjørping	10. Aug.	24. Sept.	Byg	—	Middel
56	N. f. Ørsted	10. Aug.	17. Sept.	Byg	—	Over Middel
57	N. V. f. Grenaa	Midt i Aug.	Først i Okt.	Havre	Rug	Over Middel
58	S. V. f. Grenaa	Først i Aug.	Sidst i Okt.	—	—	Over Middel
59	Mols	8. Aug.	20. Sept.	Havre	—	Over Middel
60	Mellem Aarhus og Ryomgaard	15. Aug.	20. Sept.	—	Havre	Over Middel
61	S. Ø. for Randers	15. Aug.	15. Sept.	—	Byg	Middel
62	N. V. f. Aarhus	13. Aug.	15. Sept.	Havre	Rug	Over Middel
63	S. f. Aarhus	17. Aug.	19. Sept.	Havre	—	Over Middel
64	Odder-Egn	Først i Aug.	20. Sept.	Byg	Rug	Middel
65	V. f. Skanderborg	15. Aug.	20. Sept.	—	—	Over Middel
66	Horsens-Egn	10. Aug.	26. Sept.	Havre	—	Over Middel
67	Sydøstlige Bjerre-Herred	15. Aug.	27. Sept.	Vintersæd	Havre	Over Middel
68	Daugaard-Egn	16. Aug.	19. Sept.	Byg	Rug	Over Middel
	Østjylland	ca. 11. Aug.	ca. 24. Sept.	Vaarsæd	Rug	Over Middel
69	S. Ø. f. Middelfart	15. Aug.	20. Sept.	Hvede	—	Middel
70	V. f. Aarup	15. Aug.	Sidst i Sept.	—	Byg	Over Middel
71	Korinth-Egn	8. Aug.	20. Sept.	—	—	Over Middel
72	S. Ø. f. Faaborg	10. Aug.	20. Sept.	Hvede	Havre	Middel
73	Ærø	15. Aug.	15. Sept.	Rug	Byg	Middel
74	Thorseng	8. Aug.	14. Sept.	Vintersæd	Vaarsæd	Over Middel
75	N. f. Svendborg	8. Aug.	17. Sept.	Havre	Rug	Over Middel

76	Ringe-Egn	15. Aug.	20. Sept.	Havre	Hvede	Over Middel
77	Ejby-Egn	14. Aug.	19. Sept.	Hvede og Havre	Byg og Rug	Over Middel
78	Bogense-Egn	15. Aug.	20. Sept.	Havre	Byg	Over Middel
79	V. f. Otterup	15. Aug.	25. Sept.	Havre og Blandsæd	Hvede	Middel
80	Ø. f. Otterup	15. Aug.	18. Sept.	Byg og Blandsæd	Hvede	Middel
81	S. f. Nyborg	11. Aug.	27. Sept.	—	—	Over Middel
82	Mellem Nyborg og Svendborg	10. Aug.	Sidst i Sept.	Rug	—	Over Middel
	Fyen med Ærø og Thorseng	ca. 12. Aug.	ca. 20. Sept.	Ubestemt	Ubestemt	Over Middel
83	Fuglebjerg-Egn	10. Aug.	19. Sept.	Hvede og Havre	—	Over Middel
84	S. f. Sorø	10. Aug.	20. Sept.	Havre	—	Over Middel
85	Ruds-Vedby-Egn	10. Aug.	20. Sept.	Havre	Byg	Middel
86	N. f. Sorø	5. Aug.	5. Sept.	—	—	Over Middel
87	S. f. Svebølle	10. Aug.	Sidst i Sept.	Havre	Hvede	Over Middel
88	Samsø	10. Aug.	15. Sept.	—	Rug og Byg	—
89	Svinninge-Egn	8. Aug.	Sidst i Sept.	Havre og Rug	Byg	Over Middel
90	Nykjøbing-Egn	Sidst i Juli	1. Sept.	Havre	—	Over Middel
91	V. f. Holbæk	6. Aug.	Midt i Sept.	Havre	Byg	Over Middel
92	S. V. f. Frederikssund	8. Aug.	Midt i Sept.	Havre	Byg	Over Middel
93	Ø. f. Frederikssund	Midt i Aug.	27. Sept.	Byg	Havre	Middel
94	Ø. f. Frederiksværk	14. Aug.	15. Sept.	—	—	Over Middel
95	Græsted-Egn	10. Aug.	15. Sept.	Havre	Rug	Over Middel
96	Helsingør-Egn	10. Aug.	23. Sept.	Rug	Blandsæd	Over Middel
97	N. V. f. Hørsholm	10. Aug.	20. Sept.	Havre	—	Over Middel
98	Lyngby-Egn	6. Aug.	Midt i Sept.	Rug	Havre	Over Middel
99	Amager	5. Aug.	5. Sept.	Vaarsæd	Vintersæd	Over Middel
100	V. f. Kjøbenhavn	10. Aug.	26. Sept.	Byg	Havre	Over Middel
101	Roskilde-Egn	Sidst i Juli	Midt i Sept.	—	Havre	Over Middel
102	N. Ø. f. Ringsted	12. Aug.	27. Sept.	Hvede	Rug	Over Middel
103	S. V. f. Kjøge	10. Aug.	20. Sept.	Havre og Blandsæd	Byg	Over Middel
104	Storeheddinge-Egn	10. Aug.	25. Sept.	Havre	—	Over Middel
105	Faxe-Egn	12. Aug.	16. Sept.	Byg	Rug	Over Middel

Nr.	Egnen.	Kornhøsten		Af Kornafgrøderne var		Høstens Bedømmelse.
		begyndt.	afsluttet.	størst.	mindst.	
106	N. f. Næstved	10. Aug.	20. Sept.	Vintersæd	—	Over Middel
107	Næstved-Egn.	Sidst i Aug.	1. Okt.	Hvede	Byg	Middel
108	Mellem Næstved og Vordingborg . . .	1. Aug.	15. Sept.	Hvede	—	Over Middel
109	S. f. Præstø	7. Aug.	17. Sept.	Havre	—	Middel
110	Vordingborg-Egn	10 Aug.	20. Sept.	Hvede	Byg	Over Middel
	Sjælland med Samsø . . .	ca. 9. Aug.	ca. 19. Sept.	Havre	Byg	Over Middel
111	Vestlige Møen	—	—	Hvede og Havre	Rug og Byg	Middel
112	Øst-Falster.	15. Aug.	20. Sept.	Byg	Hvede	Over Middel
113	N. V. Falster.	15. Aug.	12. Sept.	—	—	Over Middel
114	Nykjøbing-Egn	15. Aug.	10. Sept.	Hvede og Byg	Rug og Havre	Over Middel
115	Maribo-Egn	15. Aug.	20. Sept.	Byg	Havre	Over Middel
116	Mellem Maribo og Nakskov	15. Aug.	15. Sept.	Byg	Havre	Over Middel
117	N. f. Nakskov	13. Aug.	13. Sept.	—	Havre	Over Middel
118	Vestlige Bornholm	12. Aug.	20. Sept.	Byg	Hvede	Over Middel
119	Sydøst-Bornholm	11. Aug.	8. Sept.	Hvede	Rug	Middel
120	Nordøst-Bornholm	14. Aug.	21. Sept.	6r. Byg	Havre	Middel
	Lolland-Falster, Møen, Bornh. . . .	ca. 14. Aug.	ca. 15. Sept.	Byg	Vintersæd	Over Middel
	Sammendrag:					
	Vestjylland.	ca. 14. Aug.	ca. 21. Sept.	Byg	Rug	Over Middel
	Midtjylland	„ 12. „	„ 24. „	Byg	Rug	Over Middel
	Østjylland	„ 11. „	„ 24. „	Vaarsæd	Rug	Over Middel
	Fyen med Ærø og Thorseng	„ 12. „	„ 20. „	Ubestemt	Ubestemt	Over Middel
	Sjælland med Samsø	„ 9. „	„ 19. „	Havre	Byg	Over Middel
	Lolland, Falster, Møen, Bornholm. . .	„ 14. „	„ 15. „	Byg	Vintersæd	Over Middel
	Hele Landet . . .	ca. 12. Aug.	ca. 20. Sept.	Vaarsæd	Vintersæd	Over Middel

Med Hensyn til Høsttiden viser ovenstaaende Tabel I, at denne er begyndt til meget forskjellige Tider i forskjellige Egne, idet Tiden for Høstens Begyndelse vexler lige fra sidst i Juli til sidst i August. Tages de enkelte Landsdele hver for sig, er Høsten temmelig regelmæssig begyndt desto tidligere, jo længere man kommer mod Øst; herfra maa dog Lolland, Falster og Bornholm undtages, idet Høstens Begyndelse her falder sammen med Vestjylland. Den største Forskjel mellem to Landsdele er dog gjennemsnitlig kun 5 Dage. I Gjennemsnit for hele Landet er Høsten omtrent begyndt den 12. August, hvad der maa anses for at være sent. — Høstens Afslutning vil det selvfølgelig altid være vanskeligere at angive bestemt, ligesom ogsaa denne af flere Grunde i Reglen vil falde til mere vexlende Tider end Begyndelsen. Variationerne her ere derfor ogsaa endnu større, idet Høstens Afslutning er angivet at vexle lige fra først i September til sidst i Oktober, hvorhos adskillige Korrespondenter have tilføjet, at enkelte Efternølere først fik indhøstet hen i November Maaned, især paa Kjærjorder. Sildigst synes Høsten at være sluttet i Midt- og Østjylland, tidligst paa Lolland, Falster og Bornholm. I Gjennemsnit for hele Landet synes Indhøstningen at have fundet Sted omkring den 20. September, hvorefter Høsten altsaa har strakt sig over et Tidsrum af 39 Dage.

Paa Spørgsmaalet om den bedste og ringeste Kornafgrøde har Svarene selvfølgelig været meget forskjellige. Dog gaa, som Tabellen viser, de fleste Meddelelser ud paa, at Bygget har været bedst, Rugen daarligst; kun for Sjællands Vedkommende falde de fleste Meddelelser ud til Fordel for Havren, medens Bygget i denne Landsdel gjennemgaaende synes at have været mindst tilfredsstillende. Ikke faa Steder ses Blandsæd (Byg og Havre) at have faaet den gunstigste Bedømmelse; faa Steder er dette derimod Tilfældet med Rug, forholdsvis noget hyppigere med Hvede. Iøvrigt vare Svarene paa det her omhandlede Spørgsmaal ofte temmelig usikre („Vanskeligt at afgjøre, Bygget dog maaske bedst“, „Alle Afgrøder særdeles gode, Rugen dog vistnok lidt tilbage for de øvrige“ o. l.).

Af 119 indkomne Bedømmelser af Kornhøsten som Helhed lyde 91 paa „Over Middel“, ofte i forstærkede Udtryk som „langt over Middel“, „den rigeste Kornhøst man kan mindes“ o. s. v., sjældnere „lidt over Middel“; kun 28, altsaa ca. 30 pCt., lyde paa „Middelhøst“, og ingen kommer derunder. Enkelte Meddelere udtale dog en vistnok ikke ugrundet Formodning om, at der ofte var nogen Tilbøjelighed til at afgive en noget for gunstig Dom over Høsten. At denne Landet over maa betegnes som „Over Middel“ er der dog ikke Tvivl om. Paa Spørgsmaalet om Kvaliteten er der ofte svaret,

Tabel II.

Oversigt over Græsnings- og Høudbyttet, Rodfrugtafgrøderne samt andre Afgrøder 1892.

Nr.	Egnen.	Græs- og Høudbyttet af Mark og Eng.	Rodfrugtavlen.	Forskjellige andre Afgrøder.
1	N. f. Thisted	Græsmarkerne gode, Engene daarligere.	Middelgod.	Bælgsæden middelgod.
2	S. V. f. Thisted	Tilfredsstillende paa sund Mark og Eng.	Jævngod.	do.
3	Sydlige Mors	Fortrinligt.	Udmærket.	Bælgsæd og Boghvede god.
4	Vestervig-Egn	Enghø under Middel, Resten godt.	Daarlig.	—
5	Struer-Egn	Engene Middel, Resten over.	Middelgod.	Bælgsæd god, Bjergningen vanskelig.
6	Vemb-Egn	do.	do.	—
7	S. Ø. f. Holstebro	Udmærket.	Meget god.	Boghveden middelgod.
8	Ulfborg-Egn	Ret godt.	God.	Boghveden frøs bort i Juli.
9	Ringkjøbing-Egn	Middelgodt.	Middelgod.	Boghveden daarlig.
10	Mell. Ringkjøb. og Herning	do.	Lidt over Middel.	Bælgsæd god, Boghvede nogenlunde.
11	N. Ø. f. Skjern	Middelhøst, fortrinlig Kvalitet.	Mindre god.	Boghveden total mislykket.
12	S. f. Tarm	Rigeligt, men Enghøet skadet af Oversvømmelse.	Middelgod.	Boghveden næsten mislykket.
13	Ø. f. Ølgod	Godt.	—	Bælgsæden forskjellig, Boghv. daarlig.
14	N. f. Varde	Markerne middelgode, Engene under.	Middelgod.	Boghveden mislykket.
15	N.-Nebel-Egn	Meget godt.	do.	do.
16	S. f. Varde	do.	do.	do.
17	Ø. f. Esbjerg	Fortrinligt.	Mindre god.	do.
18	S. f. Holsted	Middelgodt.	Meget god.	do.
19	N. V. f. Holsted	Meget godt, undtagen lave Jorder.	Middelgod.	Bælgsæd jævn god, Boghveden daarlig.
20	N. f. Brørup	Fortrinligt i alle Henseender.	do.	Boghveden mislykket.
21	Vejen-Egn	Ialt meget godt.	Under middelgod.	Bælgsæd ret god, Boghvede mislykket.

22	N. V. f. Kolding	Middelgodt.	Næppe Middelhøst.	Bælgsæd god, Boghvede daarlig.
23	N.-Snede-Egn	Godt, undtagen kolde Jorder.	Jævngod.	Boghveden mindre god.
24	S. f. Herning	Engene lidt under Middel.	Lidt under Middel.	Bælgsæd god, Boghvede slet.
25	N. V. f. Herning	Udmærket.	Under middelgod.	Boghveden mindre god.
26	N. Ø. f. Silkeborg.	do.	Udmærket.	Boghveden mislykket.
27	Laven-Egn	Lidt over middelgodt.	Rigtig god.	Bælgsæd og Boghvede nogenlunde.
28	Mell. Kjellerup og Holstebro	Middelgodt.	Tarvelig.	Boghveden nogenlunde.
29	Sparkjær-Egn.	Gjennemgaaende godt	Under Middel.	Bælgsæd meget god, Boghv. mislykket.
30	Ø. f. Viborg	Middelgodt.	Middelgod.	Bælgsæd god, Boghvede mislykket
31	V. f. Langaa	do.	do.	Boghveden mindre god.
32	N. V. f. Randers	Upaaklageligt.	Over Forventning.	Bælgsæd god, Boghvede mislykket.
33	S. V. for Hobro	Jævngodt.	God.	Bælgsæd god, Boghvede mindre god.
34	Mell. Viborg og Gjedsted .	Over Middel.	Ret god.	Boghveden mislykket.
35	Skive-Egn	Jævngodt.	Omtrent middelgod.	Boghveden ikke god.
36	N. V. f. Skive	Fortrinligt.	do.	Bælgsæd god, Boghvede jævn god.
37	Nord-Salling	Meget godt.	God, dog noget vexlende.	—
38	Gjedsted-Egn	Godt.	God.	Boghveden mindre god.
39	S. f. V.-Hornum	Ret godt.	Middelgod.	Boghveden middelmaadig.
40	Mell. Aars og Arden . . .	Lidt til Fyld, men fortrinligt.	do.	Bælgsæd god, Boghvede slet.
41	Skjørping-Egn	Ialt meget godt.	do.	Boghveden mindre god.
42	Aalborg-Egn	Særdeles godt.	God.	Bælgsæd god.
43	S. f. Nibe	Godt.	Slet.	Boghveden god.
44	Ø. f. Løgstør	Usædvanlig godt.	Middelgod.	Bælgsæd god, Boghveden daarlig.
45	Fjerritslev-Egn	Middelgodt.	do.	—
46	Ø.-Svenstrup-Egn	Godt.	do.	Bælgsæd god.
47	Sulsted-Egn	Meget godt.	do.	do.
48	Vraa-Egn.	do.	Under Middel.	—
49	N. f. Hjørring.	Ret godt.	do.	Bælgsæd nogenlunde.
50	N. f. Frederikshavn	Under Middel.	do.	—
51	Sæby-Egn	I Almindelighed meget godt.	do.	—
52	Flauenskjold-Egn	Udmærket.	En god Middelhøst.	—

Nr.	Egnen.	Græs- og Høudbyttet af Mark og Eng.	Rodfrugtavlen.	Forskjellige andre Afgrøder.
53	Hjallerup-Egn	Udmærket.	Meget god.	—
54	S. Ø. f. Aalborg	Godt.	God.	—
55	Ø. f. Skjørping	Meget godt.	Under Middel.	—
56	N. f. Ørsted	do.	Ganske god.	Bælgsæd god.
57	N. V. f. Grenaa	do.	Middelgod.	Bælgsæd mindre god, Boghv. mislykket.
58	S. V. f. Grenaa	do.	do.	Boghveden daarlig.
59	Mols	Særdeles godt.	do.	Lupinerne gode, Hestebønner daarlige.
60	Mell. Aarhus og Ryomgd. .	Godt.	Mindre god.	—
61	S. Ø. f. Randers	Middelgodt.	Middelgod.	—
62	N. V. f. Aarhus	Over Middel.	Under Middel.	—
63	S. f. Aarhus	do.	Over Middel.	Bælgsæd god.
64	Odder-Egn	—	Under Middel.	—
65	V. f. Skanderborg	Meget godt.	Meget god.	Bælgsæd god, Boghvede slet.
66	Horsens-Egn	Fortrinligt.	Ret god.	—
67	Sydøstlige Bjerre-Herred .	Fortrinligt, især Marken.	Under Middel.	—
68	Daugaard-Egn	Ganske godt.	Omtrent Middelhøst.	Bælgsæden, Boghveden og Hørren god.
69	S. Ø. f. Middelfart	Ialt meget godt.	do.	Bælgsæden god, Tobakken udmærket.
70	V. f. Aarup	Særlig godt.	Næppe Middelhøst.	Bælgsæden mindre god.
71	Korinth-Egn	Godt.	Meget god.	—
72	S. Ø. f. Faaborg	do.	do.	Bælgsæden meget daarlig.
73	Ærø	do.	do.	Bælgsæden ikke god, Raps og Rybs god.
74	Thorseng	Meget godt.	Middelgod.	Bælgsæd meget god, Hør, Raps og Kommen næsten mislykket.
75	N. f. Svendborg	do.	Mindre god.	Bælgsæd ret god.
76	Ringe-Egn	Jævngodt.	Middelhøst.	Boghveden daarlig.

77	Ejby-Egn	Ganske godt.	Middelhøst.	Bælgsæd og Tobak god, Boghvede og Humle daarlig.
78	Bogense-Egn	Omtrent Middel.	do.	Bælgsæden middelmaadig.
79	V. f. Otterup	do.	do.	—
80	Ø. f. Otterup	Tilfredsstillende.	Under Middel.	—
81	S. f. Nyborg	Ialt ganske godt.	do.	Bælgsæd ret god.
82	Mell. Nyborg og Svendborg	Over Middel.	do.	Hør god, Humle slet.
83	Fuglebjerg-Egn	Meget godt.	God Middelhøst.	Bælgsæd mindre god, Boghvede god.
84	S. f. Sorø	Særdeles godt.	Over Middel.	—
85	Ruds-Vedby-Egn	Lidt over Middel.	do.	Bælgsæd jævngod.
86	N. f. Sorø	do.	Middelhøst.	Bælgsæd og Boghvede god.
87	S. f. Svebølle	Over Middel.	do.	Bælgsæden god.
88	Samsø	Godt.	Jævngod.	Bælgsæden ikke god.
89	Svinninge-Egn	Udmærket.	Meget forskjellig.	Bælgsæden god.
90	Nykjøbing-Egn	do.	Middelgod.	do.
91	V. f. Holbæk	Ualmindelig godt.	do.	Bælgsæd og Boghvede meget god.
92	S. V. f. Frederikssund. . .	Tilfredsstillende.	do.	Bælgsæden god.
93	Ø. f. Frederikssund	Godt, især paa høj Jord.	Under Middel.	do.
94	Ø. f. Frederiksværk	Middelgodt.	do.	do.
95	Græsted-Egn	do.	Middelhøst.	Kommen ret god.
96	Helsingør-Egn	Særdeles godt.	Ikke god.	Bælgsæd god, Boghvede daarlig.
97	N. V. f. Hørsholm	do.	do.	Bælgsæd særdeles god.
98	Lyngby-Egn	do.	Middelgod.	Bælgsæd god.
99	Amager	do.	do.	—
100	V. f. Kjøbenhavn	Ganske godt.	do.	—
101	Roskilde-Egn	Meget godt.	do.	Bælgsæd god.
102	N. Ø. f. Ringsted	do.	Meget vexlende.	do.
103	S. V. f. Kjøge	do.	Middelhøst.	do.
104	Storeheddinge-Egn	Godt.	do.	Bælgsæd taalelig, Boghvede god.
105	Faxe-Egn	Næppe Middel.	do.	—
106	N. f. Næstved	Særdeles godt.	Over Middel.	Bælgsæd god.
107	Næstved-Egn	Over Middel.	Lidt under Middel.	Boghveden særdeles god.

Nr.	Egnen.	Græs- og Høudbyttet af Mark og Eng.	Rodfrugtavlen.	Forskjellige andre Afgrøder.
108	Mellem Næstved og Vordingborg	Ret godt.	Middelhøst.	—
109	S. f. Præstø	do.	God.	Bælgsæd god.
110	Vordingborg-Egn	Middelgodt.	Under Middel.	—
111	Vestlige Møen	Tilfredsstillende.	Middelgod.	Bælgsæd god.
112	Øst-Falster	Udmærket.	Jævngod.	Bælgsæd tarvelig.
113	N. Vest-Falster	Middelgodt.	Ikke særlig god.	Bælgsæd god.
114	Nykjøbing-Egn	Over Middel.	Meget god.	do.
115	Maribo-Egn.	Fortrinligt.	Middel.	Bælgsæd tiifredsstillende.
116	Mell. Maribo og Nakskov .	Tilfredsstillende.	Lidt under Middel.	—
117	N. f. Nakskov	Udmærket.	God.	Bælgsæd meget god.
118	Vestlige Bornholm	Ikke særlig godt.	Ret god.	do.
119	Sydøstlige Bornholm . . .	Over Middel.	Middelgod.	do.
120	Nordøstlige Bornholm. . .	Godt.	do.	Bælgsæd udmærket.
	Hele Landet . . .	Over Middel.	Knap Middel.	Bælgsæd og Handelsplanter Middel, Boghveden mislykket.

at denne stod noget tilbage for Kvantiteten, enkelte Steder — Ærø, et Strøg paa Nordfyen og enkelte mindre Strøg paa Sydsjælland — har den endog faaet Karakteren „Under Middel"; i Gjennemsnit kommer Kvaliteten dog vist lidt over Middel.

I foranstaaende Tabel II. er givet en samlet Fremstilling af de indkomne Udtalelser om Udbyttet af Græsmarkerne og Engene, Rodfrugtmarkerne samt om Bælgsæden, Boghveden og Handelsplanterne, i de fleste Tilfælde ved Gjengivelse af de i Besvarelserne anvendte Hovedudtryk. Som det heraf fremgaar, har Græsnings- og Høudbyttet gjennemgaaende været særdeles tilfredsstillende; ofte findes der dog Bemærkninger om, at 2den Slæt og især Eftergræsningen var tarvelig, ligesom det ogsaa ses, at Engene, især de lavere, og i det hele mere lavt liggende og kolde Jorder, have givet et mindre tilfredsstillende Udbytte. Rodfrugtavlen har mange Steder ladet adskilligt tilbage at ønske, og navnlig have Foderbederne ofte været utilfredsstillende; Sommeren var aabenbart for kold for denne Afgrøde; der er desuden fra mange Sider klaget over en usædvanlig Mængde Stokløbere, saaledes flere Steder omkring 10 pCt. Bælgsæden var gjennemgaaende ret god, paa sine Steder endog fortrinlig; exempelvis nævnes der Afgrøder paa 10—14 Fold, 15 Fold Ærter, et Sted endog 30 (?) Fold Ærter; ofte var det dog vanskeligt at faa denne sent modnende Afgrøde godt indbjærget, saa at den stundom blev af mindre god Kvalitet. Boghveden er den eneste af Aarets Afgrøder, der kan siges at være mislykket næsten over hele Landet, for saa vidt den overhovedet dyrkes. Om den Smule Handelsplanter, der hist og her findes, lyde Meddelelserne noget forskjelligt, men gjennemgaaende vare disse dog ret gode.

Tabel III giver en Oversigt over de foreliggende Meddelelser om Plantesygdomme o. l. Angreb af Snyltesvampe synes i det hele at have været meget lidt fremtrædende. Over Halvdelen af de indkomne Besvarelser melde slet intet om Svampeangreb, og blandt de øvrige findes, som Tabellen viser, kun faa Udtalelser om stærke Angreb. Hyppigst synes Meldrøjer i Rugen at have optraadt. Spørgsmaalet om Græsmarksplanternes Sygdomme er ofte besvaret ubestemt, idet man ikke altid synes at være klar over, hvori Ondet bestaar. Ikke faa have iagttaget Kløveraal; sandsynligvis er dog Kløverens Bægersvamp hyppigere til Stede, end de indkomne Meddelelser give Grund til at tro. For Rodfrugternes Vedkommende er der væsentlig kun klaget over Insekt- og Larveangreb; et Par Steder har en meget fordærvelig Svamp, Kaalbroksvampen, vist sig, og enkelte Steder synes andre Svampeangreb at have vist sig. Kartoffelsygen ses at have vist sig i usædvanlig ringe Grad; kun rent undtagelsesvis

Tabel III.

Bemærkninger om Plantesygdomme og Insektangreb 1892.

Nr.	Egnen.	Paa Kornsorterne.	Paa Græsmarksplanterne.	Paa Rodfrugterne.	Paa Kartoflerne.
1	N. f. Thisted	Brand i Havren. Meldrøjer i Rugen.	Kløveren maaske syg.	Jordloppeangreb. En Del Roer raadne ved Optagningen.	—
2	S. V. f. Thisted	—	—	Rutabaga skadedes af en Larve i Knoldene.	I ringe Grad.
3	Sydl. Mors	—	—	Stærkt Larveangreb paa Bladene.	Fri for Syge.
4	Vestervig-Egn	—	—	do.	Saa godt som ingen.
8	Ulfborg-Egn	—	—	Meldug.	—
11	N. Ø. for Skjern	—	—	Jordloppeangreb.	Efter Nedkulingen megen Sygdom.
12	S. f. Tarm.	Megen Meldrøjer i Rugen og Brand i Havren, især sildig saaede Marker.	—	—	Saa godt som ingen.
13	Ø. f. Ølgod	Megen Meldrøjer i Rugen.	—	—	Ikke megen.
14	N. f. Varde	En Del Meldrøjer i sildig saaet Rug.	—	Larver i Roden.	Sygdommen stærk efter Optagelsen.
16	S. f. Varde	Lidt Rust i Byg og Havre.	Lidt Bægersvamp.	—	Sjælden.
17	Ø. f. Esbjerg	Rigelig Brand i Havren.	—	Stærkt Jordloppeangreb.	Ikke stærk.
18	S. f. Holsted	Lidt Honningdug i Rugen.	—	Lidt Forraadnelse i Turnips.	Næsten ukjendt.
19	N. V. f. Holsted	—	Rødkløveren mindre varig nu end tidligere.	Stundom blaalige eller graa ved Rodspidserne, derefter Forraadnelse.	De gamle, stedegne Sorter syge efter Nedkulingen.

21	Vejen-Egn	Overalt paa lidt fugtig Bund var Meldrøjer overordentlig slem ved Rugen; indtil Halvdelen af Planterne angrebne.	Kløveraal og især Bægersvamp hjemsøger i høj Grad Rødkløver, Sneglebælg og Rundbælg.	Smelderlarver i Gulerødderne; Jordloppe- og Kaalormeangreb paa Turnips og Rutabaga, hvilke paa en enkelt Mark ogsaa led stærkt af Kaalbroksvamp.	Ubetydelig.
22	N. V. for Kolding	—	Kløveren hyppig syg.	—	Nogen Sygdom.
24	S. f. Herning	Megen Meldrøjer i Rugen.	—	—	Ikke stærk.
28	Mell. Kjellerup og Holstebro	Nogen Brand, lidt Meldr.	—	—	Ubetydelig.
30	Ø. f. Viborg.	I ringe Omfang.	Nogen Sygdom fandtes.	—	Nogen Sygdom.
31	V. f. Langaa	Lidt som sædvanlig.	Rødkløveren her usikker.	—	Ubetydelig.
32	N. V. f. Randers	Kun lidt Bygbrand.	—	—	Sygdom paa enkelte Sorter.
33	S. V. f. Hobro	En Del Meldrøjer i Rugen, rigelig Havrebrand.	—	—	Ikke stærk.
35	Skive-Egn	—	Kløveraal og Kløversilke.	Lidt Jordlopper.	Kun lidt.
37	Nord-Salling	Insektangreb paa Havren; Tabet et Par Fold.	—	Bladlus og Larver.	Ingen.
40	Mellem Aars og Arden . .	Ubetydelig Rust og Meldrøjer.	Vinteren 91—92 gik alle Sneglebælgpl. ud paa en dermed besaaet Mark.	—	Paa en enkelt Mark en en ejendommelig Slags Forraadnelse.
41	Skjørping-Egn	—	Bægersvamp paa Kløver.	—	Ubetydelig.
42	Aalborg-Egn	Meldrøjer alm. i Rugen, Havreaal i Havren.	do.	En Svamp ødelagde mange Frøgulerødder.	do.
43	S. for Nibe	—	Enkeltvis „Orm“ i Kløver.	Jordlopper.	Ikke megen.
47	Sulsted-Egn	—	Rødkløver lider meget af Bægersvamp.	—	do.
50	N. f. Frederikshavn . . .	Meldrøjer og Rust paa Byg; Meldrøjer paa Rug.	—	—	Ubetydelig.
52	Flauenskjold-Egn	Meldrøjer alm. i Rugen.	—	Kaalbrok.	—
53	Hjallerup Egn	do.	—	Kun de runde Turnips angrebes i Roden af Larver.	Kun lidt.

Nr.	Egnen.	Paa Kornsorterne.	Paa Græsmarksplanterne.	Paa Rodfrugterne.	Paa Kartoflerne.
54	S. Ø. f. Aalborg	Sildig saaet Rug stærkt angr. af Meldrøjer; paa lav Jord Rust (?) paa Havren.	—	—	Nogen Sygdom.
59	Mols	—	—	Angreb af Kaalorme.	Nogle Sorter stærkt medtagne.
62	N. V. f. Aarhus	Hveden stærkt angrebet af Brand.	—	—	—
63	S. f. Aarhus	—	—	Meldug og Jordlopper.	Ikke megen.
64	Odder-Egn	Rust pletvis slem.	Sygdom paa Kløver.	Bladlus paa Foderbederne.	Lidt.
68	Daugaard-Egn	—	—	En ubekj. Larve gjorde stor Skade paa Rødderne.	Pletvis nogen.
69	S. Ø. f. Middelfart	Lidt Avnrust paa Hveden.	Vistnok nogen Sygdom.	—	Næsten ukjendt.
70	V. f. Aarup	Megen Hvedebrand samt Rust paa alle Kornsorter.	—	—	Kun lidt.
75	N. f. Svendborg	Pletvis Brand i Hveden.	—	Larveangreb.	do.
76	Ringe-Egn	Lidt Larveangreb.	Enk. Steder Kløversilke.	Jordlopper.	En Del Syge.
79	V. f. Otterup	—	„Kløvertræthed".	—	Nogen Sygdom, især paa de gamle Sorter.
80	Ø. f. Otterup	—	Kløveraal.	—	En Del Syge.
83	Fuglebjerg-Egn	—	—	Meldug paa Turnips og Rutabaga.	Meget lidt.
84	S. f. Sorø	Brand i Hveden (Lejesæd), Rust i sildig saaet Havre.	Rødkløver gaar tidlig bort.	—	do.
85	Ruds-Vedby-Egn.	Pletvis i Brand i Hveden.	—	—	Ikke stærk.
87	S. f. Svebølle	Enkeltvis megen Brand i Hveden.	—	Bladlus og Larver.	—
88	Samsø.	—	—	Larveangreb paa Roden.	Kun lidt.

89	Svinninge-Egn	—	—	Larveangreb paa Roden.	Kun lidt.
90	Nykjøbing-Egn	Lidt Brand i Vaarsæden.	—	Kaalorme.	En Del Kartoffelsyge; mange ved Gjennemskæring brunt marm.
95	Græsted Egn	Meldrøjer i Rugen, Brand i Hveden.	—	—	Delvis noget syge.
96	Helsingør-Egn	—	Rødkløver og Rajgræs synes mindre haardfør nu end tidligere.	—	—
97	N. V. f Hørsholm	Bygbrand.	Bægersvamp(?) paa Kløver, Rust paa Hundegræs.	—	Mindre end sædvanlig.
98	Lyngby-Egn	Meldrøjer.	—	—	—
99	Amager	—	Bægersvamp ell. Kløveraal	—	Delvis syge.
103	S. V. f. Kjøge.	—	—	Jordlopperne overordentlig slemme.	—
106	N. f. Næstved	Megen Bygbrand; en Del Meldrøjer i Rugen; lidt Brand i Hveden.	—	Jordlopper og Smelderlarver.	I ringe Grad.
107	Næstved-Egn	Hveden stærkt brandet.	—	Bladlus	do.
108	Mell. Næstved og Vordingb.	—	En Kløvermark stærk befængt med Silke.	—	En Del syge.
109	S. f. Præstø	Mere end alm. Meldrøjer.	—	—	Næsten ingen.
111	Vestl. Møen	Rigelig Rust paa lave Jorder.	Vistnok Kløveraal og Bægersvamp samt Rust paa Græsserne.	—	Ikke stærk.
112	Øst-Falster	—	Kløveren stærkt medtaget, antagelig Kløveraal.	—	Næsten ingen.
115	Maribo-Egn	—	Stærke Angreb af Kløveraal hist og her.	—	Stærkere end normalt.
116	Mell. Maribo og Nakskov.	—	do.	Kaalorme.	Mindr. end i mange Aar.
118	Vestl. Bornholm	Brand og Rust i Hvede.	Lidt Kløversilke.	Sorte Pletter paa Runkelr.	Ingen syge.
120	N. Øst. Bornholm	do.	—	—	do.

Tabel IV.

Oversigt over Temperatur og Nedbør i Maanederne April-Oktober 1892.

Egnen.	April.		Maj.		Juni.		Juli.		August.		September.		Oktober.	
	Nedbør.	Middel-varme.	Nedbør.	Middel-varme.	Nedbør.	Middel-varme.	Nedbør.	Middel-varme.	Nedbør.	Middel-varme.	Nedbør.	Middel-varme.	Nedbør.	Middel-varme.
	Mm.	°C.	Mm.	°C.	Mm.	°C.	Mm.	°C.	Mm.	°C.	Mm.	°C.	Mm.	°C.
Thisted	39.5	5.2	30.9	9.8	134.5	12.4	13.9	14.9	75.7	14.6	60.8	12.2	187.7	7.3
Humlum (N. f. Struer)	20.8	4.6	32.2	9.6	112.0	12.0	15.0	14.2	63.2	14.4	79.8	11.8	107.6	7.2
Tim (S. f. Ulfborg)	10.2	4.8	37.8	9.7	111.6	11.9	8.3	13.7	53.5	15.0	65.5	12.6	134.7	7.3
Tarm	18.7	5.1	47.7	10.3	136.5	12.1	21.0	14.1	61.6	15.0	99.7	12.4	133.6	7.2
Varde	17.3	4.8	52.7	10.3	97.3	11.8	10.5	13.8	63.2	14.8	78.2	12.2	132.3	7.1
Vestjylland	21.3	4.9	40.3	10.0	118.4	12.0	13.7	14.1	63.4	14.8	76.8	12.2	139.2	7.2
Askov (ved Vejen St.)	26.8	—	73.9	—	93.6	—	16.2	14.1	61.1	15.1	67.4	12.1	76.5	7.1
Egtved (N. V. f. Kolding)	21.9	5.0	51.2	10.2	110.5	12.0	28.4	13.7	75.3	14.6	79.4	11.8	84.2	7.0
Grindsted (mellem Varde og Veile	15.8	4.6	36.8	10.0	89.5	—	5.9	14.4	68.8	15.1	81.5	12.0	105.5	6.8
Herning	18.9	—	50.4	10.2	105.5	12.6	12.3	14.9	41.2	15.1	84.7	11.8	86.0	—
Silkeborg	26.4	5.8	32.9	11.0	134.2	12.7	19.8	15.1	51.5	15.3	87.1	12.1	85.6	7.3
Viborg	17.3	5.1	24.9	10.1	138.6	12.3	15.8	14.4	39.9	14.8	69.9	12.1	113.9	7.4
Tødsø (Ø. f. Skive)	22.9	4.8	32.2	9.5	123.4	12.2	11.5	14.2	75.0	14.3	53.0	12.2	146.1	7.4
Aars	—	—	31.5	9.5	89.1	12.4	19.8	14.3	76.4	14.2	56.3	11.7	112.2	6.8
Aagaard (ved Fjerritslev)	25.4	5.1	34.6	9.8	145.5	12.5	13.2	14.4	82.0	14.1	60.2	11.5	154.7	6.9
Hjørring	26.0	4.5	23.5	9.9	95.7	12.6	15.2	14.9	63.9	14.5	69.0	11.9	151.3	6.8
Midtjylland	22.4	5.0	39.2	10.0	112.6	12.4	15.8	14.4	63.5	14.7	71.9	11.9	111.6	7.1

Riberholt (V. f. Frederikshavn	60.4	4.3	23.0	9.0	97.2	12.3	22.5	14.0	64.4	13.8	59.8	11.1	141.1	6.8
Hjallerup	20.8	—	22.1	—	98.4	—	16.2	—	75.2	14.4	71.1	11.6	109.8	7.3
Terndrup	30.8	5.1	28.8	10.2	111.6	12.5	12.2	14.4	80.6	14.5	59.1	11.3	125.3	6.7
Randers	26.6	5.0	34.2	10.4	130.2	13.2	17.8	14.8	66.9	15.0	71.9	11.8	97.3	6.8
Kolindsund	51.4	4.9	45.4	9.7	96.6	12.9	8.7	14.5	64.3	14.8	54.4	12.1	109.5	7.1
Hinnerup	28.8	5.3	39.6	10.5	144.3	13.1	16.3	14.8	64.1	14.8	81.5	11.9	67.0	7.0
Vestbirk (S. V. f. Skanderborg)	18.1	5.2	46.7	9.8	119.3	12.0	15.0	13.9	64.0	—	80.0	—	83.3	7.1
Juelsminde (Bjerre Herred)	27.2	5.3	60.9	10.0	97.9	13.0	38.2	15.0	57.2	15.5	74.0	12.6	56.5	8.2
Stenderup (S. Ø. f. Kolding)	28.3	5.6	51.8	10.3	96.7	12.6	23.4	14.6	53.9	15.4	71.4	12.5	61.1	8.0
Østjylland	32.5	5.1	39.2	10.0	110.2	12.7	18.9	14.5	65.6	14.8	69.2	11.9	94.5	7.2
Hindevad (Nordfyen)	30.7	—	58.6	10.7	89.5	—	35.5	14.3	62.2	15.7	83.4	12.6	81.0	7.9
Odense	34.5	6.4	45.7	11.3	61.2	13.1	23.8	14.6	69.4	15.9	74.5	12.8	65.8	8.2
Assens	34.1	5.3	71.7	10 8	70.5	13.0	20.1	14.7	60.0	15.9	70.6	12.9	82.4	8.4
Egeskov (S. Øst Fyen)	30.8	5.1	57.6	10.6	115.1	13.0	38.5	14 0	72.4	15.1	74.5	12.3	60.7	7.6
Marstal	21.5	5.5	39.5	10.5	79.4	13.3	28.1	14.8	78.6	16.1	71.9	13.4	48.2	8.7
Fyen med Ærø	30.5	5.6	54.6	10.8	83.1	13.1	29.2	14.5	68.5	15.7	75,0	12.8	67.6	8.1
Stege	20.2	5.9	36.6	10.7	78.8	14.1	26 8	15.1	58.5	16.6	75.9	13.8	74.9	8.1
Nykjøbing F.	29.8	6.2	59.7	11.4	65.6	15.2	28.1	15.7	69.7	17.0	66.3	13.9	96.8	8.4
Egholm (Nysted)	22.5	5.6	46.1	10.3	62.9	13.6	53.4	14.5	56.0	16.0	60.2	13.6	74.0	8.2
Fredsholm (Nakskov)	18.0	5.8	54.9	—	99.4	13.1	21.4	15.5	70.7	16.0	60.6	13.5	—	—
Hammershus	35.4	3.5	33.6	8.9	60.8	12.6	40.0	13.9	22.3	16.1	49.3	13.9	134.5	8.6
Loll.-Falster med Møen og Bornholm	25.2	5.4	46.2	10.3	73.5	13.7	35.9	14.9	55.4	16.3	62.5	13 7	95.1	8.3
Samsø	25.0	5.5	56.3	10.1	91.3	12.9	30.8	14.7	58.5	15.4	52.0	12.9	59.5	8.5
Frihedslund (Ruds-Vedsby)	21.3	5.5	60.4	10.9	92.7	13.6	24.5	14.6	65.7	15.9	73.8	12.9	72.6	7.5
Vallekilde	20.7	5.3	36.4	10.5	87.5	13.0	23.4	14.6	73.4	15.7	49.4	12.7	113.7	7.9

Egnen.	April.		Maj.		Juni.		Juli.		August.		September.		Oktober.	
	Nedbør.	Middel-varme.	Nedbør.	Middel-varme.	Nedbør.	Middel-varme.	Nedbør.	Middel-varme.	Nedbør.	Middel-varme.	Nedbør.	Middel-varme.	Nedbør.	Middel-varme.
	Mm.	°C.	Mm.	°C.	Mm.	°C.	Mm.	°C.	Mm.	°C.	Mm.	°C.	Mm.	°C.
Søndersted	28.0	5.1	53.5	10.2	79.7	12.9	26.7	14.2	81.5	15.4	64.3	12.3	85.4	7.1
Søborg Sø	42.0	5.5	48.9	10.9	105.6	13.6	26.5	14.3	92.0	15.3	53.3	12.6	135.4	7.0
Lyngby	34.4	5.3	36.4	10.4	84.4	13.8	28.9	14.9	91.9	15.4	44.0	12.7	106.6	7.5
Kaaredgaard (v. Ringsted)	26.1	5.4	45.0	10.7	63.8	13.4	29.1	14.4	90.0	15.5	65.2	12.6	74.3	7.1
Hindholm	23.7	5.7	44.7	10.9	67.3	13.6	41.9	14.4	74.3	15.8	66.5	13.2	78.7	7.2
Næstved	28.5	6.4	32.2	11.9	61.0	14.3	39.5	—	66.6	—	73.0	—	84.5	7.5
Faxe	28.4	5.8	38.2	10.7	67.1	13.2	38.1	14.6	66.4	15.6	53.8	12.9	83.2	7.4
Sallerup (Lundby)	24.1	5.7	36.8	11.0	57.4	13.3	42.3	14.7	67.3	16.3	79.9	13.6	74.2	8.1
Sjælland med Samsø	27.5	5.7	44.4	10.7	78.0	13.4	32.0	14.5	75.2	15.6	61.4	12.8	88.0	7.5
Sammendrag:														
Vestjylland (5 St.)	21.3	4.9	40.3	10.0	118.4	12.0	13.7	14.1	63.4	14.8	76.8	12.2	139.2	7.2
Midtjylland (10 St.)	22.4	5.0	39.2	10.0	112.6	12.4	15.8	14.4	63.5	14.7	71.9	11.9	111.6	7.1
Østjylland (9. St.)	32.5	5.1	39.2	10.0	110.2	12.7	18.9	14.5	65.6	14.8	69.2	11.9	94.5	7.2
Fyen mtd Ærø (5 St.)	30.5	5.6	54.6	10.8	83.1	13.1	29.2	14.5	68.5	15.7	75.0	12.8	67.6	8.1
Loll.-Falster m. m. (5 St.)	25.2	5.4	46.2	10.3	73.5	13.7	35.9	14.9	55.4	16.3	62.5	13.7	95.1	8.3
Sjælland med Samsø (11. St.)	27.5	4.7	44.4	10.7	78.0	13.4	32.0	14.5	75.2	25 6	61.4	12.8	88.0	7.5
Hele Landet (45 St.)	26.6	5.3	43.9	10.3	95.9	12.9	24.3	14.5	65 3	15.3	69.5	12.5	99.3	7.6

Samlet Regnmængde og Gjennemsnitstemperatur for Vegetationsperioden April—Oktober 1892 bliver herefter for de 6 Landomraader saaledes:

Landsdel.	Nedbør.	Temperatur.
Vestjylland	473 Mm.	10.7 °C.
Midtjylland	437 „	10.8 „
Østjylland	430 „	10.9 „
Fyen med Ærø	408 „	11.5 „
Sjælland med Samsø	406 „	11.5 „
Lolland, Falster m. m.	404 „	11.8 „
Hele Landet . . .	425 Mm.	11.2 °C.

har den optraadt stærkt; fra nogle Steder er der meddelt, at Kartoflerne vare friske ved Optagningen, men bleve syge efter Nedkulingen; dette turde muligen hist og her skrive sig fra enten, at de ere blevne vaade før Nedkulingen, eller at de ere tagne op, før Toppen var vissen eller dækkede med denne og hverved blevne smittede af Sporer.

I foranstaaende Tabel IV er meddelt en Oversigt over den maanedlige Middeltemperatur og Regnmængde for Sommerhalvaaret April—Oktober fra 45 klimatologiske Stationer, jævnt fordelte over hele Landet. Vegetationsperioden maa derefter karakteriseres som lidt koldere og lidt fugtigere end normalt.

Det efterfølgende Afsnit, der er en Bearbejdelse af de indkomne Meddelelser om Plantekulturen i Almindelighed, skulde give et Bidrag til Belysning af Plantekulturens nuværende Standpunkt i forskjellige Egne af Landet og i dette som Helhed. Den Oversigt, som Tabel V giver over de dyrkede Kornsorter, er hovedsagelig udarbejdet paa Grundlag af de indkomne Svar paa Spørgsmaal Nr. 4 (Hvilke Rug-, Hvede-, Byg- og Havresorter dyrkes mest paa Deres Egn?), medens der kun er benyttet Svar paa Spørgsmaal 5 (om hvilke nyere Sorter der have begyndt at vinde Indgang), for saa vidt som det er fremgaaet af Svaret, at paagjældende Sort allerede har vundet nogen Udbredelse. De anvendte Navneforkortelser ville antagelig uden Vanskelighed forstaaes (Brtg. = Bretagne-Rug, Schlst. = Schlanstedter-Rug, Sq. h. = Square-head-Hvede, Chvl. = Chevalier-Byg, Prtc. = Prentice-Byg o. s. v.). I det efter hver Landsdel følgende Sammendrag ere Navnene paa de vigtigste Sorter nævnte i den Orden, at de Sorter, der ere nævnte hyppigst, staar først, den næsthyppigste følger derefter o. s. v.

Tabel V.

Oversigt over de almindeligst dyrkede Sorter af de 4 Kornarter.

Nr.	Egnen.	Rug.	Hvede.	Byg.	Havre.
2	S. V. f. Thisted	Dsk., Camp.	—	6rd , 2rd.	Fur, Salling.
3	Sydl. Mors	Provsti.	—	Lerchenborg.	Hvid, graa.
4	Vestervig-Egn	Dsk, Camp.	Gl. dansk.	6rd., 2rd.	Fur.
5	Struer-Egn	Provsti.	—	Chvl.	Hvid.
6	Vemb-Egn	Dsk.	Sq. h.	6rd.	Graa.
7	S. Ø. f. Holstebro	Provsti, Camp.	—	6rd., 2rd. og Vinterbyg	Hvid, graa.
8	Ulfborg-Egn	Dsk., Brtg.	—	6rd., Vinterbyg.	Hvid, graa.
9	Ringkjøbing-Egn	Camp.	—	6rd.	Graa.
10	Mell. Ringkjbg. og Herning	Dsk., Provsti.	—	6rd.	Graa.
11	N. Ø. f. Skjern	Dsk., Brtg.	—	6rd., 2rd.	Graa, Salling.
12	S. f. Tarm.	Dsk., Camp., Provsti.	—	6rd., 2rd.	Hvid.
13	Ø. f. Ølgod	Dsk., Camp., Brtg.	—	—	—
16	S. f. Varde	Provsti, Camp.	—	6rd., lidt 2rd.	Provsti, graa, lidt Sværdh.
17	Ø. f. Esbjærg	Dsk., Provsti.	—	6rd.	Hvid.
	Vestjylland . . .	Dansk, Provsti, Camp.	—	6rd., lidt gl. 2rd.	
18	S. f. Holsted	Provsti, Camp.	—	6rd., lidt 2rd.	Graa, Salling.
19	N. V. f. Holsted	Provsti, Camp.	—	6rd.	Hvid, graa, Pur.
20	N. f. Brørup	Provsti.	—	6rd.	Hvid, lidt Beseler.
21	Vejen-Egn	Provsti, Camp., Besteh., Brtg.	—	6rd., Chvl., gl. 2rd. og lidt Vinterbyg.	Provsti, graa, Pur.
22	N. V. f. Kolding	Provsti, Camp	—	6rd.	Hvid.
23	N. Snede-Egn	Camp., Besteh.	—	6rd.	Blanding af hvid og graa.
24	S. f. Herning.	Dansk, Camp.	—	6rd.	Graa.
25	N. V. f. Herning	Camp., Brtg.	—	6rd.	Graa.
26	N. Ø. f. Silkeborg	Provsti, Brtg. og lidt Schlst.	—	6rd., Kæmpe, Chvl., Prtc.	Hvid, sort Sv., australsk,

28	Mell. Kjellerup og Holstebro	Dansk, Provsti.	—	6rd.	Graa.
29	Sparkjær-Egn	Dansk, Brtg., Camp.	—	2rd., 6rd.	Hvid, graa.
30	Øst f. Viborg.	Provsti, Brtg.	—	Gl. 2rd., Chvl.	Hvid, Welcome.
31	V. f. Langaa	Provsti.	—	—	—
32	N. V. f. Randers	Provsti.	Sq. h.	Gl. 2rd., 6rd., lidt Chvl.	Hvid, Salling, lidt Grenaa.
33	S. V. f. Hobro	Provsti.	—	6rd.	Graa.
34	Mell. Viborg og Gjedsted .	Dansk, Provsti.	—	6rd.	Hvid, graa.
35	Skive-Egn	Provsti.	—	6rd., lidt 2rd.	Hvid, lidt graa.
36	N. V. f. Skive	Provsti og Sandmarksrug	—	6rd., 2rd.	Hvid, Salling.
37	Nord-Salling	Provsti.	—	6rd.	Graa.
38	Gjedsted-Egn	Camp.	—	6rd.	Graa.
39	S. V. f. Hornum	Camp., Brtg.	—	6rd., 2rd.	Hvid, lidt graa, Welcome, Kubb.
40	Mellem Aars og Arden . .	Dansk, Camp., Brtg., Kæmpe-Vaarrug.	—	Chvl.	Hvid.
41	Skjørping-Egn	Camp.	—	—	—
42	Aalborg-Egn	Dansk, Provsti.	Sq. h.	—	—
43	S. f. Nibe	Camp.	—	6rd. 2rd.	Hvid.
44	Ø. f. Løgstør.	Provsti, Camp.	—	6rd., lidt Vinterbyg.	Hvid.
45	Fjerritslev-Egn	Provsti.	—	6rd., lidt 2rd.	Hvid, lidt nyzeelandsk, sort Sv.
46	Ø. Svenstrup-Egn	Camp. og lidt Schlst.	—	—	—
47	Sulsted-Egn	Dansk og lidt Zeelænder	—	—	—
48	Vraa-Egn	Camp.	—	6rd., 2rd., lidt Chvl.	Hvid, graa.
49	N. f. Hjørring	Dansk, Camp., lidt Besteh.	—	6rd.	Graa.
50	N. f. Frederikshavn. . . .	Dansk, Vaarrug.	—		
	Midtjylland . . .	Provsti, Camp., Dsk., Brtg.	—	6rd., noget gl. 2rd.	
51	Sæby-Egn	Camp. og Besteh.	—	2rd., 6rd.	Hvid, graa.
52	Flauenskjold-Egn	Camp. og Brtg.	—	Gl. 2rd., 6rd., lidt Chvl., Vinterbyg.	Hvid.
53	Hjallerup-Egn	Provsti, Zeelænder.	—	—	—
54	S. Ø. f. Aalborg	Provsti, Camp., Brtg. og lidt amerikansk.	Sq. h.	Gl. 2rd., Chvl., lidt Vinterbyg.	Hvid, Provsti.

Nr.	Egnen.	Rug.	Hvede.	Byg.	Havre.
55	Ø. f. Skørping	Camp., Brtg., Besteh., Provsti, amerik.	—	—	—
56	N. f. Ørsted	Provsti.	Sq. h., lidt Normal.	Prtc.. lidt Vinterb.	—
57	N. V. f. Grenaa	Dansk, Provsti.	Sq. h.	Gl. 2rd., Imp.	Grenaa, lidt nyzeel.
58	S. V. f. Grenaa	Provsti.	Sq. h.	Chvl.	Grenaa.
59	Mols.	Provsti	Sq. h.	Chvl.	—
60	Mellem Aarhus og Ryomgaard	Provsti, Camp., Besteh., lidt Schlst.	Sq. h.	—	—
61	S. Ø. f. Randers	—	Sq. h.	—	Beseler.
62	N. V. f. Aarhus	Provsti.	Sq. h.	Chvl.	Hvid
63	S. f. Aarhns	Provsti.	Sq. h.	Gl. 2rd. Prtc., lidt Imp.	Hvid, Beseler.
64	Odder-Egn	Provsti Besteh.	Sq. h.	Chvl., lidt Prtc.	Beseler.
65	V. f. Skanderborg	Provsti.	—	Gl. 2rd., lidt Chvl og Prtc.	Hvid.
66	Horsens-Egn	Provsti, Besteh.	Sq. h.	Gl. 2rd., Chvl., Prtc.	Grenaa, Beseler.
67	S. Østl. Bjerre Herred . .	Brtg., Schlst.	Sq. q.	Prtc.	Grenaa.
68	Daugaard-Egn	Provsti, Besteh.	Sq. h.	Gl. 2rd., Chvl, Lerchenb.	Hvid, Provsti.
	Østjylland . . .	Provsti, Besteh., Camp,. Brtg.	Sq. h.	Chvl., gl. 2rd., Prtc.	
69	S. Ø. f. Middelfart	Provsti.	Sq. h.	6rd., Chvl.	—
70	V. f. Aarup	—	Sq. h.	Prtc., lidt Imp.	Hvid, hvid finsk Sværdh.
71	Korinth-Egn	—	Sq. h.	Prtc.	—
72	S. Ø. f. Faaborg	Provsti, Besteh.	Sq. h., gl. dansk.	Chvl.	Beseler.
73	Ærø	Provsti, Besteh.	Sq. h., Kolbe.	6rd.	—
75	N. f. Svendborg	Schlst.	Sq. h.	Gl. 2rd., Prtc.	Hvid, Beseler.
76	Ringe-Egn	Provsti, Schlst.	Sq. h.	Gl. 2d., Stensg., Prtc.	Hvid, Beseler.
77	Ejby-Egn	Besteh.	Sq. h.	—	—
78	Bogense-Egn.	Provsti.	Sq. h.	Chvl., Prtc.	Hvid.
79	V. f. Otterup.	Provsti, Schlst.	Sq. h., Kolbe.	Chvl., Prtc.	Øhavre.
80	Ø. f. Otterup	Provsti, Camp., Schlst.	Sq. h., lidt gl. dansk.	Chvl., Ole Henriks.	Hvid.
81	S. f. Nyborg	Provsti, Besteh., Schlst.	Sq. h., Urtoba.	Gl. 2rd., Imp.	Hvid, Beseler.

82	Mell. Nybg. og Svendbg. .	Provsti, Schlst.	Sq. h., Urtoba.	Chvl.	—
	Fyen med Ærø . . .	Provsti, Schlst., Besteh.	Sq. h.	Chvl., Prtc.	
83	Fuglebjerg-Egn	Provsti, Schlst.	Sq. h.	Gl. 2rd., Chvl., Prtc.	Hvid, Førsløv, Grenaa.
84	S. f. Sorø	Dansk, Schlst.	Sq. h.	2rd., 6rd.	Hvid.
85	Ruds-Vedby-Egn	Besteh., Brtg.	Sq. h.	Chvl., Hall., Prtc.	Øhavre.
86	N. f. Sorø	Dansk.	Sq. h.	2rd., lidt 6rd.	Hvid.
87	S. f. Svebølle	Besteh.	Sq. h., Urtoba.	2rd., Chvl.	—
88	Samsø	Brtg.	Sq. h., Urtoba.	Chvl., lidt 6rd.	—
89	Svinninge-Egn	Provsti, Schlst.	Sq. h.	Chvl., Imp., Prtc.	Hvid.
90	Nykjøbing-Egn.	—	—	Chvl.	Nyzeel., Bslr. Pur H.
91	V. f. Holbæk.	Brtg.	Sq. h.	Chvl.	Hvid.
92	S. V. f. Frederikssund . .	Dansk, Schlst.	Sq. h.	2rd., Chvl., Juvelb.	Hvid, Dannebr., hv. Svdh.
93	Ø. f. Frederikssund. . . .	Besteh.	Sq. h.	Chvl., Prtc.	—
95	Grædsted-Egn	Dansk.	Sq. h.	2rd., lidt 6rd.	Hvid, nyzeel., canadisk.
96	Helsingør-Egn	Camp., Besteh.	Sq. h.	Chvl.	Hvid.
97	N. V. f. Hørsholm	Besteh.	Sq. h., Esløf.	Chvl., Imp.	—
98	Lyngby-Egn	Provsti.	Sq. h.	6rd., lidt 2rd.	Hvid.
99	Amager	Provsti, Brtg.	Sq. h.	6rd.	Hvid.
100	V. f. Kjøbenhavn	Schlst.	Sq. h.	—	—
101	Roskilde-Egn	Provsti, Camp., Besteh., Schlst.	Sq. h., Urtoba.	2rd., 6rd., Annat., Chvl.	Hvid, Berwick, Beseler.
102	N. Ø. f. Ringsted	—	Sq. h.	—	—
103	S. V. f. Kjøge	Besteh., Schlst.	Sq. h., Urtoba.	Chvl., Prtc.	Førsløv, Beseler.
104	Storeheddinge-Egn	Dansk.	Sq. h.. Urtoba, Kolbe.	Gl. 2rd., Lerchenb.	Hvid, Beseler.
105	Faxe-Egn	—	Sq. h.	2rd. lidt 6rd.	—
106	N. f. Næstved	Dansk, Besteh., Schlst.	Sq. h., Urtoba, gl. dsk.	Chvl.	Beseler. Øhavre.
107	Næstved-Egn.	Provsti.	Sq. h.	2rd.	Beseler.
108	Mell. Næstv. og Vordingbg.	—	Sq. h.	Chvl., Prtc.	—
109	S. f. Præstø	Provsti, Besteh.	Sq. h.	Chvl., Prtc, Steensg.	—
110	Vordingborg-Egn	Provsti, Besteh.	Urtoba.	Chvl.	—
	Sjælland og Samsø . . .	Besteh., Provsti, Schlst., Dansk, Brtg.	Sq, h., Urtoba.	Chvl., gl. 2rd., 6rd.. Prtc.	

Nr.	Egnen.	Rug.	Hvede.	Byg.	Havre.
111	Vestl. Møn	Besteh., Schlst.	Sq. h.	Chvl.	Hvid.
112	Øst-Falster	—	Sq. h.	Prtc.	Beseler, Provsti.
113	N. Vestl. Falster	—	Sq. h.	Chvl.	—
114	Nykjøbing-Egn	Provsti, Zeel., Schlst.	Sq. h.	Chvl.	Hvid.
115	Maribo-Egn	Provsti, Brtg., Camp.	Sq. h., Urtoba.	Prtc., lidt Chvl.	—
116	Mell. Maribo og Nakskov .	Provsti.	Sq. h.	Prtc.	Øhavre.
117	N. f. Nakskov	Besteh.	Sq. h.	Prtc.	—
118	Vestl. Bornholm	Besteh.	Sq. h., Utb., østprøjss.	Chvl., Lerchenb., Stusg.	Hvid, Grenaa.
119	S. Østl. Bornholm	Provsti, Schlst.	Sq. h.	2rd.	Hvid, lidt Grenaa, Øhvr.
120	N. Østl. Bornholm	Besteh.	Sq. h.	Prtc., Lerchenb., Hallett.	—
	Loll., Falster m. m. . . .	Provsti, Besteh. Schlst.	Sq. h.	Chvl., Prtc.	
	Sammendrag:				
	Vestjylland	Dansk, Provsti, Camp.	—	6rd., lidt gl. 2rd.	
	Midtjylland	Provsti, Camp., Dansk, Brtg.	—	6rd., noget gl. 2rd.	
	Østjylland	Provsti, Besteh., Camp., Brtg.	Sq. h.	Chvl., gl. 2rd., Prtc.	
	Fyen og Ærø	Provsti, Schlst., Besteh.	Sq. h.	Chvl., Prtc.	
	Sjælland og Samsø	Besteh., Provsti, Schlst., Dansk, Brtg.	Sq. h., Urtoba.	Chvl., gl. 2rd., 6rd. Prtc.	
	Loll., Falster m. m. . . .	Provsti, Besteh., Schlst.	Sq. h.	Chvl., Prtc.	
	Hele Landet . . .	Provsti, Camp., Dansk, Besteh., Schlst., Brtg.	Sq. h., lidt Urtoba.	6rd., Chvl., gl. 2rd., Prtc.	

Foretages for Rugens Vedkommende en Optælling af, hvor mange Gange hver Sort er nævnt, findes

Provsti-Rug	60 Gange,	Bestehorns Rug	24 Gange,
Campine-Rug	29 —	Schlanstedter Rug	17 —
„Dansk“ Rug	24 —	Bretagne Rug	14 —

Desuden findes undtagelsesvis nævnt Zeelænder og en amerikansk Rug. Det fremgaar heraf, at Provsti-Rugen Landet over er den langt overvejende Sort. I Vest- og Midtjylland er dog Campine-Rugen opgivet at have omtrent samme Udbredelse, ligesom ogsaa saakaldet „Dansk Rug“ i disse Egne, særlig i Vestjylland, ses at være meget udbredt. Paa Øerne har ved Siden af Provsti-Rugen særlig Bestehorns og Schlanstedter Rug ret betydelig Udbreddelse, førstnævnte dog nærmest aftagende, sidstnævnte tiltagende.

For Hvedens Vedkommende bekræfter Tabellen kun, hvad der i Forvejen var velbekjendt, nemlig, at der nu saa godt som kun dyrkes Square-head Hvede. Navnlig er alle ældre Sorter næsten ganske fortrængt, hvorimod Urtoba- og undtagelsesvis Kolbehvede i de seneste Aar begynder at fortrænge Square-head-Hveden enkelte Steder, noget, der vistnok kan have sin fulde Berettigelse, da Square-head, trods sine gode Egenskaber, jo dog aldrig har været eller er udgivet for et saadant Universalmiddel, der var det bedste for alle mulige Forhold. Iøvrigt ere de bekjendte Klager over denne Sorts „Udartning“ ogsaa komne til Orde i de heromhandlede Meddelelser.

Det allermeste af det her i Landet dyrkede Byg synes at maatte henføres til følgende 4 „Sorter“: gammel 6-radet, gammel 2-radet, Chevelier- og Prenticebyg. Følgende Antal Gange har hver især af disse været nævnt som almindelig dyrkede:

6-radet	Byg	44	Gange,
Chevalier	—	41	—
gl. 2-radet	—	35	—
Prentice	—	23	—

Heraf kan dog ikke sluttes, at 6-radet Byg er dyrket i størst Udstrækning, idet de særlig Byg producerende Egne jo i langt højere Grad ere beliggende paa Øerne og i Østjylland end i Vest- og Midtjylland, fra hvilke sidste Egne det store Tal især hidrører. Foruden disse 4 er undtagelsesvis nævnt Vinterbyg, Juvelbyg, Annat-Byg, Imperialbyg, hvilken sidste synes at brede sig paa de gode Jorder, og enkelte andre.

Hvad Havren endelig angaar, da hersker der for dennes Vedkommende aabenbart den største Uklarhed med Hensyn til, hvilke

Tabel VI.

Oversigt over de dyrkede Rodfrugtarter og -sorter samt Roedyrkningens Frem- eller Tilbagegang.

Nr.	Egnen.	Foderbeder.	Turnips.	Rutabaga.	Gulerødder.	Roedyrkningen i
1	N. f. Thisted	—	Yell. Tk., Wh. Tk., Dales.	—	Steensb., James.	Fremg.
2	S. V. f. Thisted	Elveth.	Yell. Tk., Dales, Gr. St.	—	Steensb.	Lidt Fremg.
3	Sydlige Mors	Lidt ubest.	Dales, Yell. Tk.	—	Steensb.	Fremg.
4	Vestervig-Egn	—	Dales, Yell. Tk.	—	Steensb.	Stilstand.
5	Struer-Egn	—	Yell. Tk., Ny Brzt.	Bangholm.	Wh. Belg.	StærkFremg.
6	Vemb-Egn	—	Yell. Tk.	—	Noget ubest.	StærkFremg.
7	S. Ø. f. Holstebro.	—	Yell. Tk.	Lidt ubest.	Noget ubest.	Fremg.
8	Ulfborg-Egn	—	Yell. Tk.	Bangholm.	Wh. Belg.	Fremg.
9	Ringkjøbing-Egn	—	Yell. Tk.	Lidt ubest.	Noget ubest.	Fremg.
10	Mell. Ringkj. og Herning .	—	Yell. Tk. m. m.	—	—	Lidt Fremg.
11	N. Ø. f. Skjern	—	Lange gule.	—	—	Lidt Fremg.
12	S. f. Tarm	—	Lidt ubest.	—	Lidt ubest.	Fremg.
13	Ø. f. Ølgod.	—	Lidt ubest.	—	—	Stilstand.
14	N. f. Varde	Lidt ubest.	Mest ubest.	—	Noget ubest.	Fremg.
15	N.-Nebel-Egn	—	Noget ubest.	Noget ubest.	—	Fremg.
16	S. f. Varde	—	Yell. Tk., Bortf., Bullock.	Bangh., Brzt.	Chp.,Jam.,Wh.Belg.	Lidt Fremg.
17	Ø. f. Esbjerg	—	Mest ubest.	Lidt ubest.	—	Fremg.
	Vestjylland. . .	—	Yellow Tankard, Dales.	—	Steensb., Wh. Belg.	Fremgang.
18	S. f. Holsted	Lidt ubest.	Noget ubest.	Noget ubest.	Noget ubest.	Lidt Fremg.
19	N. V. f. Holsted	—	Yell. Tk.	—	—	Fremg.
20	N. f. Brørup	—	Bortf.	—	Noget ubest.	Fremg.
21	Vejen-Egn	Lidt ubest.	Yell. Tk.	Noget ubest.	Wh. Belg., Chp.	Fremg.

22	N. V. f. Kolding	—	Yell. Tk.	Lidt ubest.	Chp., Nordsl. Kp.	Fremg.
23	N.-Snede-Egn	—	Yell. Tk.	—	Noget ubest.	—
24	S. f. Herning	—	Yell. Tk.	—	—	Stilstand.
25	N. V. f. Herning	—	Yell. Tk.	—	—	Fremg.
26	N. Ø. f. Silkeborg	—	Yell. Tk., Bortf. m. m.	—	—	Fremg.
27	Laven-Egn	—	Yell. Tk.	—	—	Lidt Fremg.
28	Mell. Kjellerup og Holstebro	—	Yell. Tk.	—	—	Fremg.
29	Sparkjær-Egn	—	Yell. Tk.	—	—	Lidt Fremg.
30	Øst f. Viborg	—	Yell. Tk., Wh. Tk.	—	Steensb., Wh. Belg.	Lidt Fremg.
31	V. f. Langaa	Lidt ubest.	Yell. Tk., Dales.	Lidt ubest.	Lidt ubest.	Fremg.
32	N. V. f. Randers	—	Yell. Tk., Bortf.	—	—	Tilbageg.
33	S. V. f. Hobro	—	Yell. Tk.	Bangh.	—	Lidt Fremg.
34	Mell. Viborg og Gjedsted .	—	Noget ubest.	—	—	Fremg.
35	Skive-Egn	—	Yell. Tk.	Noget ubest.	Wh. Belg.	Stilstand.
36	N. V. f. Skive	—	Yell. Tk.	King of Sw.	—	Fremg.
37	Nord-Salling	—	Dales, Yell. Tk.	Bangh., Sepherd.	Steensb.	Lidt Fremg.
38	Gjedsted-Egn	—	Mest ubest.	—	—	Fremg.
39	S. f. V.-Hornum	—	Noget ubest.	—	Noget ubest.	Lidt Fremg.
40	Mell. Aars og Arden . . .	—	Yell. Tk., Wh. Tk., Bullock.	—	Noget ubest.	Tilbageg.
41	Skjørping-Egn	—	Mest ubest.	—	Lidt ubest.	Fremg.
42	Aalborg-Egn	Lidt Elveth.	Yell. Tk., Mikkelsens.	Noget ubest.	Steensb.	Fremg.
43	S. f. Nibe	—	Yell. Tk.	—	—	Stilstand.
44	Ø. f. Løgstør	Lidt ubest.	Yell. Tk., Bullock.	Noget ubest.	Noget ubest.	Fremg.
45	Fjerritslev-Egn	—	Yell. Tk.	—	—	Fremg.
46	Ø. Svenstrup-Egn	—	Yell. Tk., Bortf.	—	—	Lidt Fremg.
47	Sulsted-Egn	—	Yell. Tk., Bullock, Gr. St.	—	Noget ubest.	Lidt Fremg.
48	Vraa-Egn	—	Yell. Tk.	—	—	Fremg.
49	N. f. Hjørring	Elveth.	Yell. Tk., Mikkelsens.	Lidt ubest.	—	Tilbageg.
50	N. f. Frederikshavn	—	Bortf.	—	—	Lidt Fremg.
	Midtjylland . . .	—	Yellow Tankard.	—	White Belgian, Steensb., Champion.	Fremgang.

Nr.	Egnen.	Foderbeder.	Turnips.	Rutabaga.	Gulerødder.	Roedyrkningen i
51	Sæby-Egn	—	Yell. Tk.	—	—	Lidt Fremg.
52	Flauenskjold-Egn	—	Yell. Tk.	—	—	Tilbageg.
53	Hjallerup-Egn	—	Bortf., Bullock.	—	—	Fremg.
54	S. Ø. f. Aalborg	—	Bortf., Dales.	Lidt ubest.	—	Fremg.
55	Ø. f. Skjørping	—	Yell. Tk.	—	Lidt ubest.	Stilstand.
56	N. f. Ørsted	—	Yell. Tk.	Noget ubest.	—	Lidt Fremg.
57	N. V. f. Grenaa	Elveth., Sucre blanc.	Bortf., Brzt.	—	—	Fremg.
58	S. V. f. Grenaa	—	Yell. Tk.	—	Chp., Vog.	Fremg.
59	Mols	Lidt ubest.	Yell. Tk.	Bangh.	Lidt ubest.	Lidt Fremg.
60	Mell. Aarhus og Ryomgd. .	—	Yell. Tk.	Bangh	—	Tilbageg.
61	S. Ø. for Randers.	—	Mest ubest.	Noget ubest.	—	Fremg.
62	N. V. f. Aarhus.	Barres, Elveth.	Yell. Tk.	—	Wh. Belg.	Lidt Fremg.
63	S. f. Aarhus	Barres, Elveth.	Yell. Tk., Brzt.	King of Sw.	—	Stilstand.
64	Odder-Egn	Barres, Elveth.	Bortf.	—	Chp., Steensb. Wh. Belg.	Tilbageg.
65	V. f. Skanderborg	—	Bortf.	Bangh.	Stensb., Chp.	Stilstand.
66	Horsens-Egn	Elveth.	Yell. Tk., Bortf.	Bangh., Brzt.	Wh. Belg., Chp.	Lidt Tilbg.
67	Sydøstl. Bjerre-Herred . .	Noget ubest.	Yell. Tk.	—	—	Lidt Tilbg.
68	Daugaard-Egn	Barres, Elveth.	Yell. Tk., Bort.	Bangh., Skirving.	Chp., Vog.	Lidt Fremg.
	Østjylland . . .	Elvetham, Barres.	Yellow Tankard, Bortfelder.	—	Champion, White Belgian.	Lidt Fremg.
69	S. Ø. f. Middelfart	Eckdf.	—	—	—	Lidt Tilbg.
70	V. f. Aarup	Elveth.	Yell. Tk., Bortf.	—	—	Stilstand.
71	Korinth-Egn	Mest ubest.	—	—	—	Lidt Fremg.

72	S. Ø. f. Faaborg	Elveth.	Bortf., Brzt.	—	Hvid Kæmpe.	Lidt Fremg.
73	Ærø	Barres, Elveth.	—	—	—	Fremg.
74	Thorseng.	Elveth.	—	—	—	Lidt Fremg.
75	N. f. Svendborg.	Elveth.	Bortf.	—	Hvid Kæmpe.	Stilstand.
76	Ringe-Egn	Barres, Elveth.	Bortf.	—	Hvid Kæmpe.	Stilstand.
77	Ejby-Egn.	Barres, Elveth.	Lidt ubest.	—	Lidt ubest.	Stilstand.
78	Bogense-Egn	Elveth.	Bortf.	—	Hvid Kæmpe.	Fremg.
79	V. f. Otterup	Elveth.	—	—	Lidt ubest.	Tilbageg.
80	Ø. f. Otterup	Elveth.	—	—	Noget ubest.	Lidt Fremg.
81	S. f. Nyborg	Elveth.	Bortf.	Noget ubest.	Chp.	Lidt Fremg.
82	Mell. Nyborg og Svendborg	Mest ubest.	—	—	Noget ubest.	—
	Fyen og Ærø . . .	Elvetham, lidt Barres.	Bortfelder.	—	White Belgian.	Lidt Fremg.
83	Fuglebjerg-Egn	Barres.	Yell. Tk.	Lidt ubest.	Hvid Kæmpe.	Fremg.
84	S. f. Sorø	Barres, Elveth.	Yell. Tk.	—	—	Stilstand.
85	Ruds-Vedby-Egn	Barres, Elveth, Eckdf.	—	—	—	Lidt Fremg.
86	N. f. Sorø	Barres, Elveth.	Bortf.	—	Hvid Kæmpe, Chp.	Lidt Fremg.
87	S. f. Svebølle	Barres, Elveth.	—	—	—	Fremg.
88	Samsø	Barres, Elveth.	Noget ubest.	Lidt ubest.	Noget ubest.	Fremg.
89	Svinninge-Egn	Barres.	—	—	Chp.	Stilstand.
90	Nykjøbing-Egn	Barres, Elveth.	Noget ubest.	—	Wh. Belg., Steensb.	Fremg.
91	V. f. Holbæk	Elveth., Eckdf.	—	—	—	Stilstand.
92	S. V. f. Frederikssund. . .	Barres, Elveth.	Bortf.	Lidt ubest.	Lidt ubest.	Stilstand.
93	Ø. f. Frederikssund	Barres, Elveth., Oberndf.	Yell. Tk.	—	Wh. Belg., Vog.	Tllbageg.
94	Ø. f. Frederiksværk . . .	Noget ubest.	Noget ubest.	Noget ubest.	Noget ubest.	Stilstand.

Nr.	Egnen.	Foderbeder.	Turnips.	Rutabaga.	Gulerødder.	Roedyrkningen i
95	Græsted-Egn	Barres, Eckdf.	Lidt ubest.	Lidt ubest.	Chp., Steensb.	Fremg.
96	Helsingør-Egn	Noget ubest.	—	—	Noget ubest.	Lidt Tilbg.
97	N. V. f. Hørsholm.	Barres, Elveth., Eckdf.	Yell. Tk.	Lidt ubest.	Wh. Belg., Chp.	Lidt Fremg.
98	Lyngby-Egn	Barres, Elveth., Eckdf., Oberndf.	—	—	—	Fremg.
99	Amager	Barres.	—	—	—	Stilstand.
100	V. f. Kjøbenhavn	Barres, Elveth.	—	—	—	Lidt Fremg.
101	Roskilde-Egn	Barres, Elveth.	Lidt ubest.	Lidt ubest.	Lidt ubest.	Lidt Fremg.
102	N. Ø. f. Ringsted	Barres, Elveth.	Yell. Tk.	—	—	Fremg.
103	S. V. f. Kjøge	Barres.	—	—	—	Lidt Fremg.
104	Storeheddinge-Egn	Barres, Eckdf.	—	—	Chp.	Stilstand.
105	Faxe-Egn.	Barres, Foder-Sukkerroe.	—	—	Hvid Kæmpe.	—
106	N. f. Næstved	Barres, Elveth., Eckdf., Foder-Sukkerroe.	Lidt ubest.	Lidt ubest.	Lidt ubest.	Stilstand.
107	Næstved-Egn	Barres, Elveth.	Yell. Tk.	—	—	Stilstand,
108	Mellem Næstved og Vordingborg	Barres, Elveth.	—	—	—	Fremg.
109	S. f. Præstø	Barres, Elveth.	—	—	Wh. Belg., Chp.	Stilstand.
110	Vordingborg-Egn	Barres, Elveth.	—	—	—	Stilstand.
	Sjælland og Samsø. . .	Barres, Elvetham, Eckendorfer.	Yellow Tankard.	—	White Belgian, Champion.	Lidt Fremg.

111	Vestlige Møen	Barres, Elveth., Eckdf.	—	—	Chp.	Fremg.
			—	—	—	Lidt Fremg.
112	Øst-Falster	Barres.				
113	Nordvestlige Falster . . .	Barres, Elveth.	—	—	—	Fremg.
114	Nykjøbing-Egn	Barres.	—	—	—	Lidt Fremg.
115	Maribo-Egn	Barres, Foder-Sukkerroe.	—	—	—	Stilstand.
116	Mell. Maribo og Nakskov .	Barres.	—	Noget ubest.	—	Fremg.
117	N. f. Nakskov	Barres, Eckdf.	—	—	—	Fremg.
118	Vestlige Bornholm	Barres, Elveth.	Lidt ubest.	Lidt ubest.	Chp.	Lidt Fremg.
119	Sydøstlige Bornholm . . .	Barres, Elveth.	Lidt ubest.	Lidt ubest.	Chp.. Hvid Kæmpe.	Fremg.
120	Nordøstlige Bornholm. . .	Barres, Elveth.	Yell. Tk.	—	Chp.	Fremg,
	Lolland, Falster m. m. . . .	Barres, Elvetham.	—	—	Champion.	Fremgang.
	Sammendrag:					
	Vestjylland	Ubetydeligt.	Yellow Tankard, Dales.	—	Steensballe, White Belgian.	Fremg.
	Midtjylland	do.	Yellow Tankard.	—	Wh. Belg., Steensballe, Champion.	Fremg.
	Østjylland	Elvetham, Barres.	Yellow Tankard, Bortfelder.	—	Champion, White Belgian.	Lidt Fremg.
	Fyen og Ærø	Elvetham, lidt Barres.	Bortfelder.	—	White Belgian.	Lidt Fremg.
	Sjælland og Samsø	Barres, Elvetham, Eckendorfer.	Yellow Tankard.	—	White Beigian, Champion.	Lidt Fremg.
	Lolland, Falster m. m. . .	Barres, Elvetham.	—	—	Champion.	Fremg.
	Hele Landet . . .	Barres, Elvetham, lidt Eckendorfer.	Yellow Tankard, Bortfelder, lidt Dales.	Mest Bangholm, iøvrigt ubestemt.	Wh. Belg., Champion, Steensballe.	Nogen Fremgang.

Sorter der dyrkes, hvad der vel hovedsagelig har sin Aarsag i, at man her i højere Grad end for de tre andre Kornsorters Vedkommende endnu dyrker de gamle lokale „Landsorter". Hvad der paa Tabellen staar opført som „hvid Havre" er i mange Tilfælde ogsaa opført som „dansk H." eller „hvid dansk H." I Vest- og Midtjylland har den gamle, tarvelige, graa eller brogede Havre endnu overordentlig stor Udbredelse. Fra Østjylland og Øerne er der vel fra ikke faa Steder nævnt bestemtere Sortsnavne, men i de fleste Tilfælde synes disses Ægthed enten at være noget tvivlsom, eller paagjældende Sort kun at have ringe Udbredelse. Mest synes Beseler-Havre at brede sig.

Selv om de forbedrede nyere Kornsorter nu end ikke kunne antages at være dyrkede i saa stort Omfang, som en umiddelbar Optælling af de her fremlagte Opgivelser kunne tyde paa, idet saadanne vistnok ofte ere nævnte som dyrkede uden dog at være almindelige paa vedkommende Egn, saa fremgaar det dog paa den anden Side af Materialet, at disse Sorter, navnlig paa de bedre Jorder, have fundet ret rigelig Indgang i Landbruget og ofte ere i Begreb med at vinde betydelig Udbredelse, noget der selvfølgelig kun kan betragtes som en glædelig Kjendsgjerning, for saavidt de vise sig de gamle Sorter overlegne, hvad de sikkert ville. Et andet Spørgsmaal er, hvorledes det staar til med Sortsrenheden og Ægtheden; meget tyder paa, at dette langtfra altid er, som det burde være; men en sikker Afgjørelse heraf er ofte meget vanskelig.

Paa Spørgsmaalet om Rodfrugtdyrkningens Omfang i Forhold til Kvægbesætningernes Størrelse, har det, som man kunde vente, været vanskeligt at give nogenlunde fyldestgjørende Svar; dette Materiale henlægges derfor indtil videre, idet der ikke paa Grundlag heraf kan gives nærmere Oplysninger end der alt i Forvejen foreligger i den officielle Statistik. Spørgsmaalet om, hvilke Rodfrugtsorter der dyrkes, er derimod besvaret ret fyldigt, og Svarene findes sammenstillede i Tabel VI. De her anvendte Navneforkortelser betyde: Elveth. = Elvetham, Eckdf. = Eckendorfer, Oberndf. = Oberndorfer, Yell. Tk. = Yellow Tankard, Wh. Tk. = White Tankard, Gr. St. = Grey Stone, Brzt. = Bronze Top, Bortf. = Bortfelder, Bangh. = Bangholm, King of Sw. = King of Swedes, Steensb. = Steensballe, Wh. Belg. = White Belgian, Chp. = Champion, Vog. = Vogeser. Af Foderbeder dyrkes der saa godt som ingen i hele Vest- og Midtjylland; først i Østjylland begynder den, og paa Øerne er den herskende; det er i aldeles overvejende Grad Barres og Elvetham, der dyrkes, og disse to Sorter synes at følges jævnt ad; kun paa Fyen har Elvetham Overtaget; paa Sjælland dyrkes en Del Eckendorfer; andre Sorter som Obern-

dorfer, Foder-Sukkerbede og Ørsløv Flaske træffes kun undtagelsesvis. Turnips er Jyllands Rodfrugt, og det er da i langt overvejende Grad Yellow Tankard, der dyrkes, i Vestjylland blandet med lidt Dales og i Østjylland med lidt Bortfelder, hvilken sidste har Overtaget paa Fyen; fra Sjælland have Opgivelserne ofte været ubebestemte („noget ubestemt" paa Tabellen betyder, at der dyrkes noget af paagjældende Art, men Sorten er ikke opgivet; tilsvarende Betydning har „lidt" eller „mest ubestemt"). Rutabaga træffes sporadisk over hele Landet, men kun undtagelsesvis spiller den nogen større Rolle; den hyppigst opgivne Sort er Bangholm, men endnu oftere har man ikke været paa det rene med Sorten. Gulerødder forholder sig med Hensyn til Udbredelse paa lignende Maade; af denne Art er det hovedsagelig White Belgian, Champion og Steensballe, der dyrkes, Steensballe hyppigst i Vestjylland, White Belgian (der maa ansees for identisk med Hvid Kæmpe) fremherskende paa Fyen.

Svarene paa Spørgsmaalet om Rodfrugtdyrkningens Frem- eller Tilbagegang konstatere vel som Helhed nogen Fremgang, men samtidig ses der mange Steder at være Stilstand og ikke faa Steder endog Tilbagegang. Af 115 Besvarelser lyde

81 paa Fremgang,
23 paa Stilstand,
11 paa Tilbagegang,

og ofte er Fremgangen ledsaget af Ordet „lidt" eller „maaske" eller „vistnok". Stærkest synes Rodfrugtdyrkningen at vinde Udbredelse i Vest- og Midtjylland, mindst i Østjylland, Fyen og Sjælland. Uopfordret have mange udtalt sig om Aarsagen til Stilstanden eller Tilbagegangen, og denne er derefter som oftest at søge i Vanskeligheden ved at skaffe fornøden Arbejdskraft; undtagelsesvis er en Tvivl om Roedyrkningens Rentabilitet i Almindelighed kommen til Orde.

Tabel VII, der omhandler Græsmarkerne, giver først en Oversigt over disses Varighed. I Besvarelserne er denne i de fleste Tilfælde opgivet vexlende mellem to angivne Tal. Ved at sammentælle samtlige saaledes opgivne Tal og dividere med disses samlede Antal, er den under hver Landsdel opførte Gjennemsnitsvarighed beregnet. Stundom er der opgivet et Tal mere, nemlig for en sjældnere benyttet Varighed (altsaa f. Ex.: almindelig 2—3aarigt Græsleje, sjældnere 1aarigt); dette sidste Tal, der paa Tabellen er sat i Paranthes, er som Regel ikke benyttet ved Beregningen af Gjennemsnitsvarigheden. Da disse Undtagelses-Tal i de fleste Tilfælde ere lavere end de almindelige, bliver saaledes de beregnede

Tabel VII.

Oversigt over nogle Forhold vedrørende Græsmarkerne.

Nr.	Egnen.	Græsmarkens alm. Varighed.	Tilbøjelighed til at gaa over til (Græsleje.)			Følgende Arter ere i		Dækfrugt.	Saamængde i Pd. pr. Td. Ld.
			kortere	længere	vedvarende	Aftagen.	Tiltagen.		
1	N. f. Thisted	4—5	—	—	—	—	Hundegræs.	Havre, (Rug).	20—24
2	S. V. f. Thisted	3—4	—	—	Nogen.	—	Hundegr., Draph., Eng-Sv., Ræveh., Agerh.	Havre, (Byg, Rug).	20—30
3	Sydl. Mors	3 (1—2)	—	—	—	—	—	Havre.	26—30
4	Vestervig-Egn	4—5	Nogen.	—	—	Timothé.	Hundegr.	Havre.	30
5	Struer-Egn	2—3	—	Nogen.	—	Rødkl.	—	Havre.	22—28
6	Vemb-Egn	3—4	—	—	—	Rødkl.	Hundegr.	Havre.	—
7	S. Ø. f. Holstobro	3	—	—	—	Blød Hejre.	—	Havre.	22
8	Ulfborg-Egn	3—4	—	—	—	Timothé.	Hundegr.	Hvr. (Vintsd.)	20—30
9	Ringkjøbing-Egn	3—4	—	—	Lidt.	Hvidkl.	—	Hvr. (Vintsd.)	20—26
10	Mell. Ringkj. og Herning	4	—	—	—	—	—	Havre.	12—16
11	N. Ø. f. Skjern	4—6	—	—	—	Rajgræsserne og Timothé.	Hundegr., Eng-Sv.	Havre.	18—22
12	S. f. Tarm	3—4	—	—	—	Rødkl., Rajgr.	Alsikke, Hundegr., Draph.	Havre, (Byg, Rug).	20—25
13	Ø. f. Ølgod	5—6	—	—	—	—	—	Havre, (Rug).	25—30
14	N. f. Varde	3	Megen.	—	Lidt.	Ital. Rajgr.	Sildig Rødkløver.	Havre.	20—25
15	S. f. Varde	3—4	—	—	—	—	—	Havre.	18
16	Nørre-Nebel-Egn	3—4 (5—6)	—	—	—	Rødkl., Rajgr., Timothé.	Sneglebælg, Hundegr., Draph.	Havre.	16—20
17	Ø. f. Esbjærg	4	—	—	—	—	—	Havre.	22
	Vestjyll. gjennemsnitlig. .	3.7	—	—	—	Rødkl., Timothé, Rajgr.	Hundegr., Draph.	—	—

18	S. f. Holsted	3—4	Lidt.	—	—	—	—	Havre.	10—30
19	N. V. f. Holsted.	3—4	Nogen.	—	—	Rajgr.	Alsike.	Havre.	20—30
20	N. f. Brørup	3	Lidt.	Lidt.	—	Timothé, Hvidkl.	Hundegr.	Havre.	20—24
21	Vejen-Egn	3	Megen.	—	Nogen.	Timothé, Rajgr.	Hundegr.	Hvr.(Vintsd).	16—30
22	N. V. f. Kolding	—	Lidt.	Lidt.	Nogen.	—	—	Havre.	20
23	Nørre-Snede-Egn	3—4	—	—	—	—	—	Havre.	12
24	S. f. Herning	4—5	—	—	Nogen.	—	—	Hvr., (Rug).	21—28
25	N. V. f. Herning	3—4	—	—	—	—	—	Havre.	20—30
26	N. f. Silkeborg	3	—	—	—	Hvidkl., Timothé, Rajgr.	Rødkl., Draph., Agerh. Svingel.	Havre, (Rug, Byg).	20—22
27	Laven-Egn	2—3	—	—	—	—	—	Hvr., (Rug).	20—30
28	Mell. Kjellerup og Holsteb.	3—4	—	—	—	—	—	Havre.	30
29	Sparkjær-Egn	2—3	—	—	—	—	—	Havre.	0—30
30	Ø. f. Viborg	3—4 (2)	—	—	—	Timothé.	Hundegr., Rødkl.	Havre.	16—28
31	V. f. Langaa	3	Nogen.	—	—	Alm. Rajgr.	Hundegr. Hvidkl. Snegleb.	Havre.	15—26
32	N. V. f. Randers	3 (1—2)	—	—	—	Timothé.	Hundegr.	Hvr., (Rug).	20—28
33	S. V. f. Hobro	4	—	Lidt.	—	—	—	Hvr., (Rug).	22—26
34	Mell. Viborg og Gjedsted	4	—	Lidt	—	Hundegr.	—	Havre.	20
35	Skive-Egn	3—4	—	—	—	Timothé.	Hundegr.	Havre.	16—28
36	N. V. f. Skive	4	Lidt.	—	Lidt.	—	Hundegr.	—	—
37	Nord-Salling	3—4	Lidt.	—	Lidt.	—	—	Havre.	20—30
38	Gjedsted Egn.	3	—	—	—	—	—	—	—
39	S. V. f. Hornum	3—4	—	—	—	—	—	—	—
40	Mell. Aars og Arden . .	2—3 (4)	—	—	—	—	Kløver.	Havre.	22—28
41	Skjørping-Egn	3	—	—	—	Hvidkl.	Hundegr., Draph., Rundb.	Havre., (Byg).	25—29
42	Aalborg-Egn	2—3	—	Nogen.	—	—	Hundegr.	Havre.	—
43	S. f. Nibe	5	—	—	—	—	—	—	20
44	Ø. f. Løgstør	2—3	—	—	Nogen.	—	—	Havre.	24—28
45	Fjerritslev-Egn	3	—	—	Lidt.	Timothé.	Eng-Sv.	Hvr., Rug).	20
46	Øster-Svenstrup-Egn . .	3—5	—	—	Lidt.	Timothé.	Hundegr., Draph., Ital. Rajgræs, Agerh.	Havre,	16—20
47	Sulsted-Egn	3—4	—	Nogen.	—	—	—	Havre.	20—25

Nr.	Egnen.	Græsmarkens alm. Varighed.	Tilbøjelighed til at gaa over til			Følgende Arter ere i		Dækfrugt.	Saamængde i Pd. pr. Td. Ld.
			kortere	længere	vedvarende	Aftagen.	Tiltagen.		
			Græsleje.						
48	Vraa-Egn	3	—	—	—	Timothe.	Hundegr., Agerh.	Havre.	20—24
49	N. f. Hjørring	3—4	—	—	—	—	—	Havre.	20—32
50	N. f. Frederikshavn	3—6	—	—	—	—	—	Havre.	—
	Midtjyll gjennemsnitlig	3.4	—	—	—	Timothè, Hvidkløver, Rajgr.	Hundegr., Agerh., Draph.	—	—
51	Sæby-Egn	3	—	—	—	Rajgr.	Hundegr.	Hvr., (R., B.).	28
52	Flauenskjold-Egn	3 (1)	—	—	—	—	—	Hvr., (R., B.)	20—32
53	Hjallerup-Egn.	3—4	—	—	—	Timothé, Draph.	Hundegr., Ræveh.	Havre.	27—32
54	S. Ø. f. Aalborg	3 (1—2)	—	—	Nogen.	Alm. Rajgr., Hvidkl. Snegleb.	Hundegr., Agerh., Draph.	Havre, (Rug).	—
55	Ø. f. Skjørping	3	—	—	—	Ital. Rajgr.	Hundegr.	Havre.	20—32
56	N. f. Ørsted	3	—	—	—	Ital. Rajgr.	Hundegr., Draph.	Havre.	20—30
57	N. V. f. Grenaa	—	—	—	—	—	—	Havre.	27—30
58	S. V. f. Grenaa	2—3	—	—	—	Sildig Rødkl., Timothé.	—	Havre.	24
59	Mols	2—3	—	—	—	—	—	Havre.	24
60	Mell. Aarhus og Ryomgd.	3 (2)	—	—	—	Alsike.	Hundegr., Draph. Agerh.	Havre.	20—28
61	S. Ø. f. Randers	3	—	—	—	Alm. Rajgr.	Rødkl.	Havre.	—
62	N. V. f. Aarhus	2—3	—	—	—	Timothé.	Draph., Hundegr.	Havre.	24—28
63	S. f. Aarhus	2	—	—	—	Rajgr.	Draph., Hundegr.	Havre.	25
64	Odder-Egn	2—3	—	—	—	—	—	Havre.	20
65	V. f. Skanderborg	2	—	Lidt.	—	—	—	Havre, (Byg).	20—32
66	Horsens-Egn	2—3	Nogen.	—	—	—	Hundegr., Gul Rundb.	Havre.	24

67	Sydøstl. Bjerre-Herred. .	2	—	—	Nogen.	Sildig. Rødkl.	Hundegr.	Havre.	25—30
68	Daugaard-Egn	3	—	—	—	—	—	Havre.	16—24
	Østjyll. gjennemsnitlig. .	2.7	—	—	—	Rajgr., Timothé, Sildig Rødkl.	Hundegr., Draph.	—	—
69	S. Ø. f. Middelfart . . .	2	—	—	—	Hvidkl.	Hundegr., Snegleb.	Havre.	22—26
70	V. f. Aarup.	2(3—4)	—	—	—	—	—	Havre.	25—30
71	Korinth-Egn	2—3	—	—	—	—	—	Havre.	16—24
72	S. Ø. f. Faaborg	2—4	—	—	—	—	—	Havre.	—
73	Ærø	2	—	Nogen.	Nogen.	Snegleb.	Alsike, Hundegr., Draph.	Havre.	24—30
74	Thorseng	2	—	—	—	Rajgr., Hvidkl.,	Hundegr., Draph.	Havre.	20—30
75	N. f. Svendborg	2	—	—	—	—	—	Havre.	30
76	Ringe-Egn	2—3	—	Lidt.	Lidt.	—	—	Havre.	20—30
77	Ejby-Egn.	2	—	—	—	—	—	Hvr., (Rug).	25—35
78	Bogense-Egn	2	—	—	Lidt.	Alsike, Hvidkl., Timothé.	Hundegr., Draph., Snegleb.	Havre.	—
79	V. f. Otterup	2	—	—	Lidt.	Rødkl., Timothé, Eng-Sv., Rapgr., Rævehale.	Hundegr., Draph.	Havre.	25—30
80	Ø. f. Otterup	2 (3)	—	—	—	—	—	Havre.	20—32
81	S. f. Nyborg	2	—	—	Lidt.	—	—	Havre, (Byg).	20—35
82	Mell. Nybg. og Svendbg.	2—3(1)	—	—	—	—	Hundegr.	Havre.	20—28
	Fyen med Ærø og Thorseng gjennemsnitlig. .	2.2	—	—	—	Hvidkl., Timothé.	Hundegr., Draph.	—	—
83	Fuglebjerg-Egn	2	—	—	—	—	—	Hvr., (Byg).	28—30
84	S. f. Sorø	2	—	—	—	Timothé.	Draph., Hundegr., Ital. Rajgr., Agerh.	Hvr., (Byg.)	24—30
85	Ruds-Vedby-Egn	2	Lidt.	—	—	Hvkl., Timth., Alm. Rajg.	—	Hvr., (Byg).	24—28
86	N. f. Sorø	2—3 (1)	—	—	—	Sildig Rødkl., Timothe.	Hndegr., Ital. Rajg., E.-Sv.	Hvr., (Byg).	16
87	S. f. Svebølle	3	—	—	Lidt.	—	—	Hvr., (Byg).	20—30
88	Samsø	2	—	—	—	—	—	Havre.	20—30

Nr.	Egnen.	Græsmarkens alm. Varighed.	Tilbøjelighed til at gaa over til			Følgende Arter ere i		Dækfrugt.	Saamængde i Pd. pr. Td. Ld.
			kortere	længere	vedvarende	Aftagen.	Tiltagen.		
			Græsleje.						
89	Svinninge-Egn	2—3 (1)	Nogen.	—	Lidt.	Alm. Rajgr.	It. Rajgr., Hundegr., E.-Sv.	Havre.	20—24
90	Nykjøbing-Egn	2—3	—	—	—	—	—	Havre, Rug.	—
91	V. f. Holbæk	2	—	Nogen.	Lidt.	—	Hundegr.,	Havre.	22—25
92	S. V. f. Frederikssund. .	2	—	—	—	—	—	Havre.	20—26
93	Ø. f. Frederikssund . . .	2	—	—	—	Hvidkl.	—	Hvr., (Byg.)	26—28
94	Ø. f. Frederiksværk . . .	2	—	—	—	—	—	Hvr., Byg.	23—28
95	Græsted-Egn	2	—	—	—	—	—	Havre.	20—30
96	Helsingør-Egn	2	—	Nogen.	—	—	—	Havre.	20—30
97	N. V. f. Hørsholm. . . .	2—3 (1)	—	—	Lidt.	Rajgr., Agerh., Hundegr.	Alsike, Hvidkl., Eng-Sv., Draph.	Havre, (Rug, Byg).	16—20
98	Lyngby-Egn	2	—	—	—	—	—	Havre.	25—30
99	Amager	1—3	—	—	Lidt.	—	—	Vintersæd.	20—25
100	V. f. Kjøbenhavn	2—3 (1)	—	—	—	—	—	Havre.	16—30
101	Roskilde-Egn	2 (1)	—	—	Lidt.	Alm. Rajgr.	Kløver.	Hvr., (Byg).	20—30
102	N. Ø. f. Ringsted	2	—	—	—	—	—	Hvr., (Byg).	25—30
103	S. V. f. Kjøge	2	Nogen.	—	—	Hvidkl., Tmth., Hundegr.	—	Havre.	24—30
104	Storeheddinge-Egn . . .	1—2	—	—	—	Sildig Rødkl.	Hundegr., Rapgr.	Havre.	—
105	Faxe-Egn	2 (3)	Lidt.	—	—	—	Eng-Sv., Agerh.	Havre, Byg.	20—24
106	N. f. Næstved	2—3	—	—	—	S. Rødkl., Tmth., Rajgr.	—	Havre, Byg.	26—28
107	Næstved-Egn	2	—	—	—	—	—	Havre.	26
108	Mell. Næstv. og Vordingbg.	1—2	—	—	—	—	Agerh.	Havre.	16—30
109	S. f. Præstø	2	—	—	Lidt.	—	—	Havre.	25—30
110	Vordingborg-Egn	2—3	—	—	Lidt.	—	—	Havre.	26—30
	Sjælland med Samsø gjennemsnitlig	2.1	—	—	—	Tmth., Sildig Rødkl., Hvidkl., Rajgr.	Hundegr., Agerh., Eng-Sv.	—	—

111	Vestl.-Møen	1—2	—	—	—	Sildig Rødkl.	—	Havre, Byg, Vintersæd.	20—30
112	Øst-Falster	2	Lidt.	—	—	Hvidkl.	Hundegr., Eng-Sv.	Havre, Byg.	26
113	N. V. Falster	2 (1)	—	—	Lidt.	—	—	Havre, Byg.	25—30
114	Nykjøbing-Egn	2—3	—	—	—	Hvidkl., Tmth., alm. Rajgr.	Alsike, Hundegr., Eng-Sv.	Hvr., (Byg).	24—30
115	Maribo-Egn	2	—	—	Lidt.	—	Hundegr.	Havre, Byg.	22—27
116	Mell. Maribo og Nakskov	2	—	—	—	Snegleb., Rajgræsserne.	—	Havre.	26—28
117	N. f. Nakskov.	2 (1)	—	—	—	—	Ital. Rajgr.	Havre, Byg.	20
118	Vestl. Bornholm	2(1—3)	—	—	—	—	Rødkl., Hundegr., Draph.	Havre, Byg.	18—30
119	S. Ø. Bornholm	2	—	—	—	Alm. Rajgr., Tmth.	Hundegr., Eng-Sv., Draph., Ital. Rajgr.	Havre, (Byg).	—
120	N. Ø. Bornholm.	2	—	—	—	—	Hundegr., Draph.	Havre, Byg.	20
	Lolland, Falster m. m. gjennemsnitlig	2.0	—	—	—	Tmth., Rajgr., Hvidkl.	Hundegr., Draph., Eng-Sv.	—	—
	Sammendrag:								
	Vestjyllland.	3.7	—	—	—	Rødkl., Tmth., Rajgr.	Hundegr., Draph.	—	—
	Midtjylland	3.4	—	—	—	Tmth., Hvidkl., Rajgr.	Hundegr., Agerh., Draph.	—	—
	Østjylland	2.7	—	—	—	Rajgr., Tmth., Sildig Rødkl.	Hundegr., Draph.	—	—
	Fyen m. m.	2.2	—	—	—	Hvidkl., Tmth.	Hundegr., Draph.	—	—
	Sjælland m. m.	2.1	—	—	—	Tmth., Sildig Rødkl., Hvidkl., Rajgr.	Hundegr., Agerh. Eng-Sv.	—	—
	Lolland, Falster m. m. . .	2.0	—	—	—	Tmth., Rajgr., Hvidkl.	Hundegr., Draph., E.-Sv.	—	—
	Landet gjennemsnitlig. .	2.7	—	—	—	Tmth., Rajgr., Hvidkl., Sildig Rødkl.	Hundegr., Draph. Agerh. Eng-Sv.	—	—

Gjennemsnitstal i Virkeligheden lidt for høje. Iøvrigt viser Tabellen, at Græsmarkens Varighed er desto større, jo længere man kommer mod Vest, medens den gjennemsnitlige Varighed Landet over er 2—3 Aar. Med Hensyn til Forandringer heri ses det, at der er udtalt større eller mindre Tilbøjelighed til at gaa over til

kortere	Græsleje	fra	16	Steder,
længere	—	„	12	—
vedvarende	—	„	28	—

Bevægelsen synes herefter at være størst i Retning af permanent Udlæg; men dette finder dog, i Følge de tilføjede Bemærkninger, oftest kun Sted paa mindre eller smaa Arealer.

De vigtigste Forandringer med Hensyn til de i Græsmarken dyrkede Plantearter ere, at Timothé, Rajgræs, Hvidkløver, nogle Steder Rødkløver, især sildig, samt undtagelsesvis enkelte andre ere i Aftagen, medens ganske særlig Hundegræs og Draphavre samt nogle Steder Agerhejre og Eng-Svingel ere i Tiltagen, og begge Dele temmelig regelmæssigt hele Landet over. — Dækfrugten er endnu i langt overvejende Grad Havre. Dog synes der at være nogen Tilbøjelighed til at lægge ud i Byg, sjældnere i Vintersæd; hvor dette kun undtagelsesvis finder Sted, er den paagjældende Sædart paa Tabellen sat i Paranthes. — Saamængden er, som det ses, opgivet fra de allerfleste Steder. Beregnes Gjennemsnittet af de herfor opførte Tal, kommer man til det Resultat, at der Landet over saaes omtrent 25 Pd. Græsmarksfrø pr. Td. Ld. Hertil er dog at bemærke, hvad ogsaa mange af Meddelerne udtrykkelig anfører, at de meddelte Tal nærmest gjælder for nogenlunde veldrevne Brug, saa at det nærmest bliver for saadanne, at det anførte Gjennemsnitstal kommer til at passe, medens det for Landet som Helhed utvivlsom er for højt. Ikke faa Korrespondenter bemærke, at mange ikke vide noget bestemt om, hvormeget de saa, idet de benytte hjemmeavlet, urenset Frø. En glædelig Kjendsgjerning er det dog, hvad der fremgaar af en Mængde Meddelelser, at man dels saar betydeligt tykkere nu end tidligere, dels i det mindste erkjender Fordelen ved en saadan tykkere Udsæd. Et andet Fremskridt for Græsmarkernes Vedkommende konstatere de indkomne Meddelelser, idet disse paa Spørgsmaalet, om man efterhaanden gaar over til at lægge ud i gødningskraftigere Jord, saa godt som enstemmigt have et bekræftende Svar, eller i det mindste, at man anstrænger sig for at naa dertil; da disse Svar som sagt næsten alle gaa i samme Retning, er der ikke fundet Anledning til at lade disse indgaa i Tabellen.

I Tabel VIII er samlet en Del Bemærkninger vedrørende Saaning, Frøavl samt Dyrkning af Bælgsæd. Det fremgaar heraf, at der hele Landet over ret hyppigt træffes en Tilbøjelighed til og en Bevægelse i Retning af: Radsaaning, tidligere Saaning og tykkere Udsæd, Forandringer, der sikkert i de fleste Tilfælde maa opfattes som Forbedringer. Navnlig synes Radsaaning at brede sig jævnt, om end hovedsagelig indskrænket til de større Ejendomme af Hensyn til Maskinernes Kostbarhed. Ogsaa træffes jævnlig Bestræbelser for en mere omhyggelig Dækning af bredsaaet Sæd, navnlig Nedbringning med Skrælleplov. I de fleste Egne drives dernæst nogen Frøavl; denne ses snart at være i Aftagen, snart i Tiltagen og tilsigter, i Følge meddelte Bemærkninger, i mange Tilfælde kun helt eller delvis at tilfredsstille eget Forbrug. Af de indkomne Meddelelser lyde 57 paa Kløver- og Græsfrøavl, 46 paa Roefrøavl. At dømme efter det foreliggende Materiale, synes Frøavlen snarere at være i Aftagen end i Tiltagen. Dyrkningen af Bælgsæd er, som ogsaa den officielle Statistik udviser*), i stærk Tilbagegang. Som Svar paa Spørgsmaalet om Aarsagen hertil, er der af Korrespondenterne anført højst forskjellige Grunde, saaledes Vanskelighed ved Indbjergningen, for ringe Udbytte, Foderet af ringe Værdi, for upaalidelig, Vanskelighed ved at modnes, ingen Anvendelse for Afgrøden, Dyrkningen anses ikke for at kunne lønne sig, de tørre Somre, Mangel paa Kjendskab til Dyrkningen, Kløveren synes at lide derved, den høje Pris for Udsæden (især om Lupiner), Jorden ofte for tarvelig, Foraarskulden, trives ikke, ødelægges ofte af Svampe- og Insektangreb, ere for lunefulde, Mangel paa passende Varieteter, Jorden forurenes stærkt derved, Jorden for kalkfattig o. s. v. Som det heraf fremgaar, synes der at herske stor Ularhed med Hensyn til Bælgplanterne.

Der fandtes endnu forskjellige andre Spørgsmaal; men da Svarene paa disse ere mere eller mindre mangelfulde, henlægges denne Del af Materialet indtil det eventuelt maatte blive suppleret. Ligeledes henlægges indtil videre talrige spredte Bemærkninger og

*) 1876 fandtes i hele Landet 65,780 Tdr. Ld. med Bælgsæd,
1881 — — 51,771 — —
1888 — — 31,319 — —

Tabel VIII.

Oversigt over indkomne Bemærkninger vedrørende Saatid, Saamængde, Saamaade samt Frøavl og Dyrkning af Bælgsæd.

Nr.	Egnen.	Forandringer med Hensyn til Saaningen af Kornet.	Bemærkninger om Frøavl.	Bemærkninger om Bælgsæd.
1	N. f. Thisted	—	Lidt Frøavl af Rajgr. og Rødkløver.	Lidt Ærter og Vikker dyrkes til Salg.
2	S. V. f. Thisted	Radsaaning anvendes hist og her.	I Sjørring Sø udstrakt Frøavl af alm. Rapgræs.	Dyrkes i meget ringe Omfang.
3	Sydlige Mors	Radsaaning forsøges lidt.	—	Lidt Ærter og Vikker dyrkes.
4	Vestervig-Egn	Tidligere Saaning, større Saamængde, nogen Radsaaning.	Lidt Frøavl af Gulerod.	Dyrkes kun som Grønfoder.
5	Struer-Egn	Tilbøjelighed til Radsaaning.	—	do.
7	S. Ø. f. Holstebro	—	—	Lupiner til Grøngødning.
8	Ulfborg-Egn	Almindelig nedpløjes Vaarsæden.	Lidt tiltagende Frøavl af Rajgræs og Eng-Svingel.	—
11	N. Ø. f. Skjern	—	Avl af Rødkløver og Timothé, men aftagende.	—
13	Ø. f. Ølgod	—	—	En Del Ærter samt Lupiner til Nedpløjning.
14	N. f. Varde	Lidt Tilbøjelig". til tyndere Udsæd.	Lidt Rødkløver og Gulerødder.	—
19	N. V. f. Holsted	Tidligr. Saatid, mindre Saamængde, Nedpløjning af Sæden almindelig.	Frøavl til eget Brug af Timothé, Rødkløver, Alsike, Agerhejre.	—
20	N. f. Brørup	Radsaaning indføres noget.	—	—
21	Vejen-Egn	Radsaaning er meget almindelig.	Lidt Frøavl af Agerhejre, Hundegræs og Rodfrugter.	—
22	N. V. f. Kolding	Tidligere Saatid, mere Radsaaning.	—	En Del Ærter dyrkes.
23	N. Snede-Fgn.	—	Tiltagende Frøavl af Rajgræs, Timothé og sildig Rødkløver.	—
24	S. f. Herning	Paa Mosejord saas Rug meget tidlig.	—	Lidt Ærter dyrkes og ofte Lupiner til Nedpløjning.
26	N. Ø. f. Silkeborg	Foraarssæden saas tidligere, og Radsaaning vinder Udbredelse.	Her drives nogen Rodfrugt- og Græsfrøavl.	—

27	Laven-Egn	—	Frøavl af Hundegræs og Rajgræs.	—
28	Mell. Kjellerup og Holstebro	Tidligr. Saatid og større Saamængde.	—	Lupiner dyrkes til Grøngødn.
29	Sparkjær-Egn	Vintersæden saas lidt tidligere.	Lidt Græsfrøavl.	—
30	Ø. f. Viborg	Enkelte radsaar.	—	Lidt Ærter og Vikker dyrkes.
32	N. V. f. Randers	Hveden saas lidt tidligere.	Lidt Frøavl af Rødkløver.	—
35	Skive-Egn	Radsaaning vinder lidt Indgang.	Betydelig Græsfrøavl i Tastum Sø.	—
36	N. V. f. Skive	—	—	Lidt Ærter og Vikker dyrkes.
38	Gjedsted-Egn	—	—	Lupiner dyrkes til Grøngødn.
39	S. f. V.-Hornum	—	—	do.
42	Aalborg-Egn	—	Meget Rodfrugtfrø avles.	En Del Ærter og Vikker avles.
43	S. f. Nibe	—	Lidt Kløverfrø avles til eget Brug.	—
44	Ø. f. Løgstør	—	Lidt Frøavl af Rajgr. og Hundegr.	—
45	Fjerritslev-Egn	—	Lidt Frøavl af Rodfrugt, Kløver, Rajgræs og Eng-Svingel.	—
46	Ø. Svenstrup-Egn	Saamaskiner er bleven indført paa Bøndergaardene.	Frøavl af Kløver, Timothé, Agerh., Blød Hejre, Alm. Rajgr. og Fløjelsgr.	—
47	Sulsted-Egn	Tilbøjelighed til tidlig Saaning og til Radsaaning.	Lidt Frøavl af Hundegræs, Rajgræs og Timothé.	—
48	Vraa-Egn	—	Tiltag. Frøavl af Turnips, Gulerod, Rajgræs, Eng-Svingel og Agerhejre.	—
49	N. f. Hjørring	—	Lidt Frøavl af sildig Rødkløver.	Lidt Ærter og Vikker dyrkes.
50	N. f. Frederikshavn	—	Udstrakt Græsfrøavl i Gaardbo Sø.	—
51	Sæby-Egn	—	Lidt Græsfrøavl.	—
52	Flauenskjold-Egn	Lidt Tilbøjeligh. til tykkere Udsæd.	Nogen Frøavl af Rodfrugter.	—
53	Hjallerup-Egn	Tilbøjelighed til tidligere Saaning og tykkere Udsæd. Radsaaning vinder Udbredelse.	Ubetydelig Roefrøavl.	Lidt Vikker dyrkes.
54	S. Ø. f. Aalborg	Tidligr. Rugsæd. Tykkere Udsæd i det Hele. Radsaaning almindelig.	Tiltagende Frøavl af Timothé, Rajgræs, Hundegræs og Agerhejre.	—
55	Ø. f. Skjørping	Tilbøjelighed til større Saamængde.	Lidt Frøavl af Rajgræs.	—
56	N. f. Ørsted	Radsaaning vinder lidt Udbredelse.	—	—
58	S. V. f. Grenaa	Tilbøjelighed til at saa tidligt. Radsaaning almindelig.	Stor og tiltagende Græsfrøavl, især i Kolindsund.	—

Nr.	Egnen.	Forandringer med Hensyn til Saaningen af Kornet.	Bemærkninger om Frøavl.	Bemærkninger om Bælgsæd.
59	Mols	—	Ubetydelig Frøavl.	En Del Hestebønner og Lupiner dyrkes, sidstnævnte i Tiltagen.
63	S. f. Aarhus	Tykkere Udsæd samt Radsaaning finder Udbredelse.	Tiltagende Frøavl af Rodfrugter.	—
64	Odder-Egn	—	Lidt Frøavl af Rodfrugt.	—
65	V. f. Skanderborg.	Saamængden forøges.	Ubetydelig Frøavl.	Lidt Ærter dyrkes.
66	Horsens-Egn	—	Nogen Frøavl af Rodfrugt, Græs og Kløver.	Lidt Ærter og Vikker dyrkes.
67	Sydøstlige Bjerre-Herred .	Lidt Tilbøjelighed til tykkere Udsæd og til Radsaaning.	Tiltagende Frøavl, navnlig af Rodfrugter.	Lidt Ærter dyrkes.
68	Daugaard-Egn	Tilbøjelighed til tidligere Saatid og tykkere Udsæd.	—	do.
69	S. Ø. f. Middelfart	Tilbøjelighed til tidligere Saatid og til Radsaaning.	Frøavlen næsten ganske ophørt.	Lidt Ærter og Vikker dyrkes.
70	V. f. Aarup.	Man saar tidligere end forhen.	—	En Del Lupiner dyrkes.
71	Korinth-Egn	—	Lidt og aftagende Frøavl af Rajgræs og sildig Rødkløver.	—
72	S. Ø. f. Faaborg	—	Lidt Avl af Roe- og Græsfrø.	Gule Kogeærter dyrkes.
73	Ærø	Tilbøjelighed til lidt mindre Udsæd	Lidt Frøavl af Kløver og Rajgræs.	—
74	Thorseng	—	Lidt Kløverfrø dyrkes.	En Del Ærter og Vikker dyrkes.
76	Ringe-Egn	Tilbøjelighed til tykkere Udsæd.	Lidt Roefrøavl.	—
77	Ejby-Egn	Tidligere Saatid end forhen.	Ubetydelig Roe- og Græsfrøavl.	—
78	Bogense-Egn	—	Tiltagende Græsfrøavl.	—
79	V. f. Otterup	Tilbøjelighed til tykkere Udsæd.	Lidt Frøavl af Rajgr., Kløver og Roer.	—
80	Ø. f. Otterup	—	Nogen Frøavl af Rajgræs, Agerhejre, Kløver og Roer.	—
81	S. f. Nyborg	Tilbøjelighed til tykkere Udsæd.	Lidt Frøavl af Roer og sildig Rødkløver.	Lidt Ærter og Hestebønner dyrkes.
82	Mell. Nyborg og Svendborg	—	Lidt Frøavl af Kløver, Timothé og Hundegræs.	En Del Ærter og Vikker dyrkes.
83	Fuglebjerg-Egn	Radsaaning vinder stadig Udbredelse.	Lidt og aftagende Frøavl af Roer, Græs og Kløver.	Enkelte Steder nogle Ærter.

84	S. f. Sorø	—	Lidt Frøavl af Timothé og Rajgræs.	—
85	Ruds-Vedby-Egn	Tilbøjelighed til tykkere Udsæd. Radsaaning nu ret almindelig.	Nogen Frøavl af Rodfrugter.	Lidt Ærter og Vikker dyrkes.
86	N. f. Sorø	Radsaaning almindelig.	Lidt Frøavl af Kløver, Græs og Roer.	Lidt Ærter, Hestebønner, Vikker og Lupiner dyrkes.
87	S. f. Svebølle	Tilbøjelighed til at saa tidligere og tykkere samt til Radsaaning.	Lidt Frøavl af Rodfrugter.	—
88	Samsø	—	Tiltagende Frøavl af Roer, Hundegræs, Rajgræs og Agerhejre.	Ærter og Vikker dyrkes ringe Omfang.
89	Svinninge-Egn	—	do.	—
90	Nykjøbing-Egn	Tilbøjelighed til tidlig Saaning.	Frøavl af Græs og Kløver til eget Brug.	En Del Ærter og Vikker dyrkes.
92	S. V. f. Frederikssund . .	Man begynder at dække Vaarsæden med Skrælleplov.	Aftagende Frøavl af Rodfrugter.	do.
93	Ø. f. Frederikssund	Tykkere Udsæd end for en Del Aar siden.	Lidt Frøavl af Timothé og Rodfrugt.	Kun lidt Ærter dyrkes til Modenhed.
94	Ø. f. Frederiksværk	—	Lidt Frøavl af Timothé og Kløver.	Lidt Ærter og Vikker dyrkes.
95	Græsted-Egn	—	En Del Frøavl af Græsser og Rodfrugter, især i Søborg Sø.	Kun lidt Vikker hist og her.
96	Helsingør-Egn	Senere Saaning af Vaarsæden end for en Del Aar siden.	—	Hist og her Smaastykker med Ærter og Vikker.
97	N. V. f. Hørsholm	—	Tiltagende Frøavl af Kløver, Timothé og Rodfrugter.	—
98	Lyngby-Egn	Tilbøjelighed til at saa tidligere og tykkere samt til Radsaaning.	Lidt, men tiltagende Roefrøavl.	—
99	Amager	Tilbøjelighed til at saa tykkere.	Nogen Havefrøavl.	—
100	V. f. Kjøbenhavn	do.	Lidt Frøavl af Hvidkløver, Timothé og Agerhejre.	Vikker dyrkes noget.
101	Roskilde-Egn	—	Tiltagende Frøavl af Rodfrugter, Rajgræs, Eng-Svingel, Agerhejre og Timothé.	Ubetydelig Dyrkning af Ærter og Vikker.
102	N. Ø. f. Ringsted	Radsaaning vinder Udbredelse.	—	do.
103	S. V. f Kjøge	—	Lidt Frøavl af Rodfrugter.	do.
104	Storeheddinge-Egn	Tilbøjelighed til tykkere Udsæd. Radsaaning god, men lidet udbredt.	do.	do.

Nr.	Egnen.	Forandringer med Hensyn til Saaningen af Kornet.	Bemærkninger om Frøavl.	Bemærkninger om Bælgsæd.
105	Faxe-Egn	Tilbøjeligh. til at saa Hveden tidlgr.	Lidt Frøavl af Rodfrugter.	—
106	N. f. Næstved	Maaske lidt tidligere Saatid og tykkere Udsæd. Radsaaning alm. paa de større Gaarde.	do. Kløver og Græs.	En Del tidlige Ærter dyrkes.
107	Næstved-Egn	Tidligere Saatid og tykkere Udsæd.	—	—
108	Mell. Næstv. og Vordingbg.	—	Lidt Kløverfrøavl.	—
109	S. f. Præstø	Radsaaning vinder Udbredelse.	—	Lidt Ærter dyrkes.
110	Vordingborg-Egn	Tykkere Udsæd samt Radsaaning vinder Udbredelse.	—	—
111	Vestl. Møn	—	Ubetydylig Frøavl og Rodfrugter, Kløver og Rajgræs.	Ærter og Vikker dyrkes temmelig almindeligt.
112	Øst-Falster	Tidligere Saatid. Radsaaning vinder lidt Udbredelse. Havre og Bælgsæd skrælpløjes ofte ned.	Rodfrugtfrø avles af Husmænd.	Lidt Ærter dyrkes.
113	N. Vestl. Falster	Radsaaning samt lidt tykkere Udsæd vinder Udbredelse.	Nogen Frøavl af Rodfrugter.	Ærter og Vikker dyrkes ret almindeligt.
114	Nykjøbing-Egn	—	Lidt Frøavl af Rajgr. og Eng-Sv.	idt Ærter og Vikker dyrkes.
115	Maribo-Egn	Byg saaes nu tykkere end tidligere.	Nogen Rodfrugt- samt lidt Kløverfrøavl.	En Del Hestebønner, Ærter og Vikker dyrkes.
116	Mell. Maribo og Nakskov .	Saatiden falder lidt senere nu end tidligere. Radsaaning vinder Udbredelse.	Husmænd drive nogen Frøavl af Rodfrugter.	—
117	N. f. Nakskov	—	Aftagende Frøavl af Kløver, Timothé, Rajgræs og Roer.	—
118	Vestl. Bornholm	Tilbøjelighed til lidt tidligere Saaning, især af Hvede.	Lidt og aftagende Frøavl.	En Del Ærter og Vikker dyrkes.
119	S. Østl. Bornholm	Tidligere Saatid og maaske lidt tyndere Udsæd.	Tiltagende Frøavl af Rodfrugter.	Af Ærter og især Vikker en Del.
120	N. Østl. Bornholm	—	Tiltagende Frøavl af Rodfrugter, Græs og Kløver.	do.

Betragtninger, hvoraf mange fortjene at fremdrages, hvilket ogsaa vil finde Sted, naar ønskelige nærmere Oplysninger og supplerende Bemærkninger foreligge. Forskjellige direkte Spørgsmaal eller Bemærkninger, som gave Anledning dertil, ere besvarede skriftlig. — Nærmere Betragtninger, som de her fremlagte Meddelelser kunne give Anledning til, findes det rigtigst at tilbageholde, indtil der foreligger mere Materiale.

Foreningens Regnskab

for Aaret 1892.

Indtægt.

Aarsbidrag fra Medlemmerne		695,00
Refunderet Porto-Udlæg		25,03
Tilskud fra Statskassen		5000,00
Do. fra det Classenske Fideikommis		800,00
Solgte Produkter fra Forsøgsmarken i Lyngby		685,13
Refunderede Udgifter for Gulerodsanalyser		62,10
Nettoindtægt ved Salg af Foreningens Skrifter		7,68
Indvundne Renter		10,94
Indvundet paa udlagt Porto 4 pCt.		1,00
Kassekredit		211,52
		7498,40

Udgift.

Sekretær- og Redaktionsforretninger		800.00
Udgifter vedkommende „Om Landbrugets Kulturplanter" og andre Tryksager:		
Bogtrykkerregninger	724,33	
Papirregning	392,25	
Boghandler Th. Lind for Distribution af Hæfterne, Assurance m. m.	146,66	
Bogbinderarbejde	50,38	
En Zinkætsning	6,88	
		1320,50
Udgifter vedkommende Foreningens Samling:		
Husleje	200,00	
Renholdelse	20,00	
Brandassurance	4,00	
		224,00
Udgifter vedkommende Foreningens Forsøg:		
Redaktør Helwegs Honorar for 1892	1000,00	
Do. Rejser	114,18	
De af Red. Helweg ledede Rodfrugtforsøg	431,12	
Landbrugskandidat K. Hansens Honorar for 1892	1500,00	
De af K. Hansen ledede Forsøg	1061,79	
Leje af Forsøgsmarken i Lyngby	600,00	
Roeanalyser	167,55	
		4874,64
Leje af Lokale i Industriforreningen		10,00
Bekjendtgjørelse om Repræsentantmøde		3,08
Refunderede Rejseudgifter for Fr. Wendt		23,00
K. Hansens Rejser til Christiania og Jylland		150,00
Porto og Fragt		57,60
Udgifter i Anledning af Kassekrediten		33,58
Nytaarsducør til Pengepostbud		2,00
		7498,40

Aarsberetning

fra „Dansk Frøkontrol“ for 1. Juli 1892—30. Juni 1893.

Inden jeg gaar over til at fremlægge Resultaterne af de i Aarets Løb foretagne Undersøgelser, skal jeg med et Par Ord omtale de under d. 22. September 1892 af Indenrigsministeriet approberede ny Regler for Frøundersøgelser, der vare vedtagne af den i 1890 til Drøftelse af Frøkontrolsagen nedsatte skandinaviske Fælleskomité. De tidligere fulgte Regler vare udarbejdede af den danske Frøkontrolkommission og i Februar 1890 godkjendte af Indenrigsministeriet. Som de væsentligste Forandringer eller Tilføjelser i de ny Regler skal jeg fremhæve følgende:

I § 11 fastsættes der bestemte Regler for „Middelprøvens“ Størrelse (d. v. s. den Vægtmængde, der skal anvendes til en Analyse), medens der i de ældre Regler herom kun sagdes, at der skulde „fortsættes paa den hidtil fulgte Maade.“ Det Kvantum, som i Almindelighed skal anvendes, faas ved at multiplicere den paagjældende Frøsorts Tørvægt af 1000 Korn med 10, undtagen for de Frøsorter, hvis gjennemsnitlige Hektolitervægt ikke overskrider 25 Kilogram, for hvilke Sorter Minimalgrændsen findes ved paa tilsvarende Maade at multiplicere med 5. I en Tillægsbestemmelse til denne § findes heldigvis den Lettelse, at den halve af den paa nævnte Maade fundne Mængde er tilstrækkelig for velrensede Varer. Sammesteds findes en Bestemmelse om, at „Middelprøven bør deles i 2 korresponderende Prøver til gjensidig Kontrol med Renhedsbestemmelsen.“ Nedenfor vil man finde en samlet Oversigt over Differencernes Størrelse mellem de 2 Parallelanalyser for de vigtigste Frøsorters Vedkommende.

§ 16 siger, at „Mængden af rent Frø, Affald, fremmed Kulturfrø og Ukrudtsfrø skulle hver for sig bestemmes ved Vejning og angives paa Analysebeviset i Vægtprocent af Varen. Herved anses eventuelt Svind som ligelig fordelt paa alle 4 Poster.“ Tidligere bestemtes kun de forskjellige Indblandingers Mængde ved Vejning, medens Mængden af rent Frø beregnedes som

Differens mellem det hele til Analysen benyttede Kvantum og Indblandingerne. Ogsaa herom vil man nedenfor finde nogle nærmere Oplysninger.

§ 19 indeholder en Fortegnelse over de 15 Ukrudtsfrøsorter, der betegnes som ondartet Ukrudt og skulle optælles og angives i Antal Korn pr. Kilogram paa Analysebeviset. De ældre Regler bebudede kun en saadan Fortegnelse.

§ 20, der siger, at „Frøprøver, hvori nogen Art af fremmed Kulturfrø findes i en Mængde af 10 pCt. eller derover, betragtes som Frøblandinger," har i Aarets Løb fundet Anvendelse paa 14 Frøprøver, af hvilke 1 var indsendt som Smalbladet Kællingetand, 1 som Italiensk Raigræs, 4 som Ager-Hejre, 6 som Eng-Svingel og 2 som Hundegræs.

§ 25 indfører et helt nyt Moment i Frøkontrollens Undersøgelser, nemlig Bestemmelsen af Frøets Tørstof, der udføres ved at lade en bestemt Vægtmængde henstaa i 4 Timer i en Vand-Tørrekasse (ved c. 100°), derpaa afkøles i Exsiccator og atter vejes. Heraf beregnes endelig Frøets Tørvægt af 1000 Korn.

§§ 43 og 44 omhandler Analysebeviset, hvis Affattelse er væsentlig forskjellig fra den tidligere benyttede Form, idet det rene Frøs Spireevne ikke mere findes opført, men er ombyttet med Varens Spireevne eller hvad der kaldes „rent, spiret Frø." Det rene Frøs Spireevne — eller som det hidtil blot betegnedes: Spireevnen — kan imidlertid let udregnes, idet der i en Tillægsbestemmelse er givet Tilladelse til at opføre paa Analysebeviset, hvormange af de til Spiring lagte Korn, der have spiret. Paa Analysebeviset skal der endvidere opføres baade Varens Vægt i Kilo pr. Hektoliter og i Pund pr. Tønde, ligesom baade Tørvægt og Friskvægt af 1000 Korn i Gram.

I en Tabel er der endelig angivet, over hvor lang Tid Spiringsforsøgene med de forskjellige Frøsorter skulle udstrækkes. Disse Tider ere gjennemgaaende lidt kortere end de tidligere i Frøkontrollen anvendte.

En Lettelse i Frøkontrollens Arbejde er det, at de gamle Reglers § 16 om, at Draphavre, Gulax, Fløjelsgræs, Esparsette og Serradel skulde lægges „nøgne" til Spiring, ikke er bibeholdt.

I Aaret fra 1. Juli 1892 til 30. Juni 1893 har „Dansk Frøkontrol" ialt undersøgt 1638 Frøprøver (mod 1626 i foregaaende Aar). Af disse ere:

Indsendte af Frøhandlere	1039	Prøver
— - Frøavlere	16	—
— - Jordbrugere	312	—
Indsamlede Handelsprøver	42	—
Egne Undersøgelser	229	—

De af Frøhandlere indsendte Prøver hidrørte fra følgende Steder:

	Byer	Indsendere	Antal Prøver
København	1	26	618
Øvrige Sjælland	4	4	27
Falster	1	1	3
Fyn	6	12	114
Jylland	8	23	250
Bornholm	1	1	7
Tyskland	3	6	17
Sverige	1	1	3
	25	74	1039

Af de 1367 indsendte Prøver har Frøkontrollen modtaget:

i August	Maaned	17	Prøver
- September	—	45	—
- Oktober	—	73	—
- November	—	149	—
- December	—	146	—
- Januar	—	171	—
- Februar	—	198	—
- Marts	—	228	—
- April	—	264	—
- Maj	—	70	—
- Juni	—	6	—

5 Firmaer her i København har ladet Frøkontrollen udtage Prøver, ialt 222 (mod 246 Prøver for 8 Firmaer i 1891—92).

Samtlige 1638 Prøver kunne klassificeres paa følgende Maade:

Kornsorter.

5	Prøver	Toradet Byg, Hordeum distichum.
3	—	Rug, Secale cereale.
2	—	Hvede, Triticum vulgare.
4	—	Havre, Avena sativa.
14	Prøver.	

Foderurter af Græsfamilien.

64	Prøver	Eng-Svingel, Festuca pratensis.
2	—	Strand-Svingel, Festuca littorea.
11	—	Stivbladet Svingel, Festuca duriuscula.
2	—	Væselhale, Vulpia sciuroides.
32	—	Ager-Hejre, Bromus arvensis.
9	—	Blød Hejre, Bromus mollis.
23	—	Alm. Rapgræs, Poa trivialis.
11	—	Eng-Rapgræs, Poa pratensis.
3	—	Lund-Rapgræs, Poa nemoralis.
180	—	Hundegræs, Dactylis glomerata.
108	—	Draphavre, Avena elatior.
17	—	Fløjelsgræs, Holcus lanatus.
1	—	Rørgræs, Digraphis arundinacea.
5	—	Fioringræs, Agrostis alba.
5	—	Hvene, Agrostis sp.
95	—	Timothé, Phleum pratense.
34	—	Eng-Rævehale, Alopecurus pratensis.
115	—	Alm. Rajgræs, Lolium perenne.
85	—	Ital. Rajgræs, Lolium italicum.
1	—	Kamgræs, Cynosurus cristatus.
803	Prøver.	

Foderurter af Ærteblomstfamilien.

357	Prøver	Rødkløver, Trifolium pratense.
79	—	Alsikekløver, Trifolium hybridum.
96	—	Hvidkløver, Trifolium repens.
3	—	Blodkløver, Trifolium incarnatum.
50	—	Humle-Sneglebælg, Medicago lupulina.
7	—	Lucerne, Medicago sativa.
9	—	Rundbælg, Anthyllis vulneraria.
1	—	Foder-Vikke, Vicia sativa.
2	—	Sand-Vikke, Vicia villosa.
2	—	Sand-Ært, Pisum arvense.
1	—	Smalbladet Kællingetand, Lotus tenuifolius.
3	—	Kantbælg, Tetragonolobus maritimus.
1	—	Esparsette, Onobrychis sativa.
3	—	Serradel, Ornithopus sativus.
614	Prøver.	

Foderurter af andre Familier.

36	Prøver	Foder-Bede, Beta vulgaris campestris.
1	—	Høj Spergel, Spergula maxima.
4	—	Middelhøj Spergel, Spergula arvensis.
8	—	Rutabaga, Brassica Napus rapifera.
11	—	Turnips, Brassica campestris rapifera.
1	—	Sommer-Rybs, Brassica campestris sativa.
31	—	Gulerod, Daucus Carota.
92	Prøver.	

Frøblandinger.

1	Prøve	Smalbladet Kællingetand + Humle-Sneglebælg*)
1	—	Timothé + Alsikekløver.
1	—	Ital. Rajgræs + Eng-Svingel.
3	—	Ager-Hejre + Alm. Rajgræs.
5	—	Eng-Svingel + Alm. Rajgræs.
2	—	Hundegræs + Alm. Rajgræs.
12	—	andet Blandfrø.
25	Prøver.	

Fabriksplanter, Haveplanter o. a.

1	Prøve	Sukker-Bede, Beta vulgaris saccharifera.
2	—	Solsikke, Helianthus annuus.
2	—	Hør, Linum usitatissimum.
1	—	Kommen, Carum Carvi.
1	—	Strandkaal, Crambe maritima.
1	—	Raps, Brassica Napus sativa.
1	—	Gul Sennep, Sinapis alba.
5	—	Gul Lupin, Lupinus luteus.
1	—	Guldregn, Cytisus Laburnum.
2	—	Viktoria-Ært, Pisum sativum.
2	—	Aspargesært, Tetragonolobus siliquosus.
19	Prøver.	

Ukrudtsplanter.

1	Prøve	Tosnablet Star, Carex ampullacea.
1	—	Hvidmelet Gaasefod, Chenopodium album.
1	—	Rødknæ, Rumex Acetosella.
1	—	Kruset Skræppe, Rumex crispus.

*) Interessant ved den skuffende Lighed, som Frøene af H.-Sneglebælg ved Sortering (1,17 Gram pr. 1000 Korn) og Farvning havde faaet med Frøene af Kællingetand.

4	Prøver.	
1	—	Glat Vejbred, Plantago major.
1	—	Kornblomst, Centaurea Cyanus.
1	—	Liden Burre, Lappa minor.
2	—	Løvetand, Taraxacum officinale.
2	—	Ager-Gaaseurt, Anthemis arvensis.
1	—	Filtbladet Kongelys, Verbascum Thapsus.
1	—	Hørbladet Torskemund, Linaria vulgaris.
1	—	Vild Kørvel, Anthriscus silvestris.
1	—	Randfrø, Torilis Anthriscus.
1	—	Pastinak, Pastinaca sativa.
2	—	Fuglegræs-Fladstjærne, Stellaria media.
1	—	Gibsurt, Gypsophila Vaccaria.
1	—	Svaleurt, Chelidonium majus.
1	—	Løgurt, Alliaria officinalis.
2	—	Kiddike, Raphanus Raphanistrum.
1	—	Alm. Katost, Malva silvestris.
2	—	Kløftbladet Storkenæb, Geranium dissectum.
1	—	Fin Kløver, Trifolium minus.
1	—	Udstrakt Kløver, Trifolium procumbens.
2	—	Jordbær-Kløver, Trifolium fragiferum.
30	Prøver.	

Træfrø.

3	Prøver	Alm. Ædelgran, Abies pectinata.
1	—	Balsam-Ædelgran, Abies balsamea.
1	—	Douglasgran, Pseudotsuga Douglasii.
4	—	Rødgran, Picea excelsa.
3	—	Hvidgran, Picea alba.
2	—	Sitkagran, Picea sitchensis.
2	—	Lærk, Larix europæa.
1	—	Skovfyr, Pinus silvestris.
2	—	Weymouthsfyr, Pinus Strobus.
2	—	Bjærgfyr, Pinus montana.
2	—	Østrigsk Fyr, Pinus Laricio.
4	—	Graael, Alnus incana.
3	—	Rødel, Alnus glutinosa.
3	—	Vorte-Birk, Betula verrucosa.
2	—	Klæbrig Birk, Betula odorata.
1	—	Papir-Birk, Betula papyracea.
4	—	Sommer-Eg, Qnercus pedunculata.
1	—	Bøg, Fagus silvatica.
41	Prøver.	

Af Aarets 1638 Prøver har de 1136 været „fuldstændige Analyser"; 172 vare Renhedsanalyser og 281 Spiringsanalyser; for 36 Prøvers Vedkommende (30 Rødkløver, 2 Alsikekløver og 4 Timothé) blev der kun spurgt, om de indeholdt Kløversilke og for en enkelt Prøve Eng-Svingel, om den indeholdt Alm. Rajgræs. Endelig ønskedes der for 4 Prøver Rødkløver Oplysning om Avlsstedet og for 5 Prøver Hvene, 1 Prøve Væselhale, 1 Prøve Fin Kløver og 1 Prøve Raps Opgivelse af Navnet.

Ligesom ifjor modtog ogsaa Frøkontrollen jævnlig Rødkløverplanter med Forespørgsel om Avlsstedet og Ukrudtsplanter til Bestemmelse.

Paa hosstaaende 3 Tabeller findes først Gjennemsnitstallene for 1892—93 for de vigtigste Landbrugsplanter, dernæst Gjennemsnitstallene for de samme Frøsorter og andre Landbrugsplanter for Tiaaret 1884—93 og endelig Gjennemsnitstallene for de vigtigste Træfrøsorter for 1892—93 og 1884—93. — Samtlige Gjennemsnitstal ere udelukkende tagne af fuldstændige Analyser, der i Reglen gjælde det rensede Frø, saaledes som Frøhandleren leverer det til sine Kunder. De fra den ukontrollerede Handel ved Frøkontrollens eget Initiativ indsamlede Prøver ere ogsaa udeladte. — Forstaaelsen af de enkelte Rubrikker vil næppe falde vanskelig. Et nyt Moment er for det sidste Aars Gjennemsnitstal kommet til, nemlig Vandindholdet, hvilket nedenfor vil blive nærmere omtalt. Naar der i Rubrikken for „Spireevnen af det rene Frø" for Kløversorternes og en Del af Træfrøets Vedkommende er opført 2 Tal, da angiver det første Antallet af de ved Spiringsforsøgene virkelig spirede Frø, medens det andet angiver Antallet af „haarde" eller ved Forsøgets Afslutning endnu friske og levende Frø*).

Med Hensyn til Tallene for „Rent Frø" (og det deraf afhængige „Rent, spiret Frø") for Hundegræs og Stivbl. Svingel maa jeg her gjøre den Bemærkning, at disse Tal i Gjennemsnitstallene for 1892—93 ikke ere de virkelig fundne, men ere reducerede noget. Hermed hænger det saaledes sammen: I det forløbne Aar har Frøkontrollen ikke — da de ny Regler ikke absolut krævede det — udskilt de golde Korn af Smaaaxene hos Græsserne, saaledes som det tidligere er bleven gjort, og saaledes som det efter en af Frøkontrolkommissionen i Sommer vedtagen Beslutning nu igjen bliver gjort. Da dette ene Aars Gjennemsnitstal saaledes ikke — som de var — kunde sammenlignes med de foregaaende og følgende Aars, har jeg ment det rettest at reducere dem ved fra „Rent Frø" at fradrage Mængden af golde Korn i Smaaaxene, hvilket Tal man

*) I Foraarsmaanederne er Antallet af haarde Frø noget lavere end det anførte Gjennemsnit for hele Aaret, nemlig 9.5% for Rødkløver, 17.9% for Hvidkløver og 12.2% for Alsikekløver.

Gjennemsnitstal for 1892—93.

Frøsort	Antal undersøgte Prøver	Vægtbestemmelser				Renheds-bestemmelser				Spirings-bestemmelser	
		Varens Vægt i Pd. pr. Td.	Varens Vægt i Kilo pr. Hektol.	Friskvægt af 1000 Korn Gram	Vandindhold	Fremmed Kulturfrø	Ukrudtsfrø	Affald	Rent Frø	Spireevne af det rene Frø	Rent spiret Frø
					pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Rødkløver (Trifolium pratense)	227	226.2	81.4	1 658	7.2	0.2	0.4	2.5	96.9	88.3+11.0	85.6
Hvidkløver (do. repens) .	78	229 8	82.7	0.642	8.1	1.0	1.6	2.1	95.3	79.8+18 0	76.0
Alsikekløver (do. hybridum)	64	228.0	82.1	0.702	7.5	1.3	0.4	1.8	96.5	81 3+17.1	78.5
H.-Snegleb. (Medicago lupulina)	40	229.7	82.7	1.548	8.5	0.0	0.2	1.6	98.2	85.7+ 9.2	84.2
Lucerne (do. sativa) .	4	221.1	79.6	2.124	6.1	0.1	0.1	3.4	96.4	91 0+ 7.0	87.7
Rundbælg (Anthyllis vulneraria)	6	222.0	79 9	2.607	7.1	1 6	0.3	4.5	93.6	88.7+ 9.2	83.0
Draphavre (Avena elatior) . . .	87	48.2	17.4	3 422	8.1	3.4	0.1	10.0	86.5	78.7	68.1
Fioringræs (Agrostis alba). . .	2	138.0	49.7	0.095	8.6	0.2	0.3	1.4	98.1	95.0	93.2
Fløjelsgræs (Holcus lanatus). .	10	23.2	8.4	0.415	7.1	3.4	0.4	26.0	70.2	80.9	56.8
Ager-Hejre (Bromus arvensis) .	22	49.0	17.6	1.749	10.1	1 9	0.3	1.2	96.6	90.9	87 8
Blød do. (do. mollis) . .	4	62.0	22.3	4.156	9 8	4.3	0.1	3.0	92.6	89.0	82 4
Hundegræs (Dactylis glomerata)	134	59.2	21.3	1.001	8.1	1.2	0.1	13 1	85.6	87.8	75.2
Alm. Rajgræs (Lolium perenne)	91	86.6	31.2	1.975	9.4	2.1	0.2	1.9	95.8	81.7	78 3
Ital. do. (do. italicum)	65	76.6	27.6	1.847	9.5	0.8	0.2	3 3	95.7	77.2	73.9
Alm. Rapgræs (Poa trivialis). .	13	98.7	35.5	0.199	9.1	1.0	0.4	3.8	94.8	84.8	80.4
Eng- do. (do. pratensis) .	8	99.3	35.7	0.249	8.8	0.2	0.3	5.7	93.8	54.3	50.9
Lund- do. (do. nemoralis).	1	59.3	21.3	0.240	8.0	4.0	1.4	20.2	74.4	85.0	63 4
E.-Ræveh. (Alopecurus pratensis)	23	45.9	16.5	0.865	7.7	0.7	0.5	13.7	85.1	64.9	55.2
Eng-Svingel (Festuca pratensis)	46	89.2	32.1	1.866	9.0	1.8	0.1	2.1	96.0	92 8	89.1
Stivbl. do. (do. duriuscula)	6	69.8	25.1	0.770	9.0	0.3	0.1	17.3	82.3	83.3	68.6
Strand-do. (do. littorea).	1	—	—	1.730	8.3	0.1	0.0	3.6	96.3	82.0	78.5
Timothé (Pleum pratense) . . .	61	163.2	58.8	0.417	9.2	0.5	0.5	0.7	98.3	93.6	92.0
Gul Lupin (Lupinus luteus) . .	2	218.9	78.8	117.137	11.9	0.4	0.0	0.8	98.8	91.0	89.9
Serradel (Ornithopus sativus) .	1	125.8	45 3	2.685	7.8	0.3	0.7	2.1	96.9	36.0	35.0
Middelhøj Spergel (Spergula arvensis sativa)	1	—	—	0.770	9.8	0.0	0.3	1.0	98.7	63.0	61.7
Gulerod (Daucus Carota) . . .	16	108.8	39.2	1.121	7.1	0.0	0.2	11.0	88.8	63.8	56.7
Foder-Bede (Beta vulg. campest.)	26	71.6	25.8	20.053	8.7	0.1	0.0	1.8	98.1	84.6	83.0
Rutabaga (Brassica Napus rapif.)	4	183.6	66.1	2.636	5.5	0.0	0.0	2.1	97.9	93.5	91.5
Turnips (do. campestris do.)	5	186.6	67.2	2.050	5.5	0.0	0.1	3.8	96.1	98.0	94.2

jo let kan udregne ved Hjælp af foregaaende Aars Undersøgelser af Forholdet mellem gode og golde Korn i Smaaaxene. For Hundegræs er Mængden af „Rent Frø“ paa denne Maade fra 91.8 reduceret til 85.6 ved at fradrage de 6.2 pCt. golde Korn, der i Overensstemmelse med tidligere Aars Erfaringer maa have været tilstede i de 29.8 pCt. Smaaax, der gjennemsnitlig er fundet i Aarets Prøver.

Paa samme Maade er Mængden af „Rent Frø“ for Stivbladet Svingel reduceret fra 87.5 til 82.3 ved at fradrage de 5.2 pCt. golde

Gjennemsnitstal for 1884—93.

Frøsort	Antal undersøgte Prøver	Vægtbestemmelser			Renhedsbestemmelser			Spiringsbestemmelser	
		Varens Vægt i Pd. pr. Td.	Varens Vægt i Kilo pr. Hektol.	Friskvægt af 1000 Korn Gram	Fremmed Frø	Affald	Rent Frø	Spireevnen af det rene Frø	Rent spiret Frø
					pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Rødkløver (Trifolium pratense) . .	1936	227.0	81.7	1.767	0.4	3.0	96.6	89.2 + 9.4	86.2
Hvidkløver (do. repens) . . .	637	230.4	82.9	0.639	1.5	2.3	96.2	81.3 + 15.7	78.2
Alsikekløver (do. hybridum). .	542	229.3	82.5	0.670	1.9	1.6	96.5	83.6 + 13.1	80.7
H.-Sneglebælg (Medicago lupulina) .	369	231.8	83.4	1.578	0.2	1.6	98.2	87.7 + 6.7	86.1
Lucerne (do. sativa) . .	54	223.6	80.5	2.075	0.4	2.7	96.9	89.9 + 8.3	87.1
Rundbælg (Anthyllis vulneraria) . .	81	222.6	80.1	2.477	2.3	4.6	93.1	87.5 + 9.1	81.5
Esparsette (Onobrychis sativa) . . .	10	87.5	31.5	19.683	0.6	0.8	98.6	82.9 + 2.0	81.7
Draphavre (Avena elatior)	546	47.3	17.0	3.537	6.0	12.3	81.7	83.5	68.2
Fioringræs (Agrostis alba)	52	128.2	46.2	0.126	1.9	6.4	91.7	89.8	82.3
Fløjelsgræs (Holcus lanatus)	89	23.2	8.4	0.449	4.9	28.2	66.9	80.2	53.7
Vell. Gulax (Anthoxanthum odoratum)	8	39.8	14.3	0.563	0.8	14.7	84.5	55.6	47.0
Ager-Hejre (Bromus arvensis)	218	50.6	18.2	1.959	2.9	3.1	94.0	90.6	85.2
Blød do. (do. mollis)	54	61.8	22.2	3.847	11.1	3.1	85.8	82.4	70.7
Hundegræs (Dactylis glomerata). . .	859	60.1	21.6	1.001	2.6	12.2	85.2	87.3	74.4
Kamgræs (Cynosurus cristatus) . . .	12	119.5	43.0	0.388	1.6	3.1	95.3	77.1	73.5
Alm. Rajgræs (Lolium perenne) . . .	749	94.1	33.8	2.032	2.6	1.4	96.0	89.2	85.6
Ital. do. (do. italicum). . .	472	79.0	28.4	2.023	1.0	1.9	97.1	85.7	83.2
Alm. Rapgræs (Poa trivialis)	138	78.7	28.3	0.174	2.2	10.3	87.5	81.1	71.0
Eng- do. (do. pratensis). . . .	78	91.3	32.9	0.243	1.2	8.9	89.9	66.3	59.6
Lund- do. (do. nemoralis) . . .	10	64.6	23.3	0.219	2.9	14.6	82.5	77.1	63.6
Eng-Rævehale (Alopecurus pratensis)	182	37.5	13.5	0.854	2.1	17.9	80.0	67.4	53.9
Rørgræs (Digraphis arundinacea) . .	5	103.3	37.2	0.859	1.0	8.6	90.4	81.6	73.8
Eng- Svingel (Festuca pratensis)	388	89.6	32.3	1.854	4.0	2.0	94.0	91.9	86.4
Forskjelligbl. do. (do. heterophylla)	6	56.1	20.2	0.870	7.0	9.9	83.1	64.6	53.7
Rød do. (do. rubra) .	2	62.8	22.6	0.825	3.8	12.2	84.0	70.5	59.2
Stivbl. do. (do. duriuscula)	107	66.3	23.9	0.780	0.6	15.2	84.2	80.2	67.5
Strand- do. (do. littorea).	9	51.3	18.5	2.083	2.1	14.4	83.5	87.7	73.2
Manna- Sødgræs (Glyceria fluitans)	2	78.1	28.1	2.292	0.1	0.8	99.1	70.0	69.4
Udspærret do. (do. distans)	1	127.0	45.7	0.280	1.1	2.5	96.4	49.0	47.2
Timothé (Phleum pratense)	577	164.6	59.3	0.423	0.9	0.7	98.4	94.2	92.7
Tor. nikk. Byg (Hordeum distichum nut.)	183	189.4	68.2	47.215	0.1	0.7	99.2	96.8	96.0
do. opret do. (do. do. crectum)	2	185.0	66.6	48.543	0.4	0.6	99.0	99.5	98.5
Sexradet do. (do. vulgare) . . .	8	184.2	66.3	36.947	0.1	0.4	99.5	98.4	97.9
Hvid Sædhavre (Avena sativa alba) .	26	146.0	52.6	37.821	0.6	0.4	99.0	92.7	91.8
Alm. Hvede (Triticum vulgare) . . .	13	218.6	78.7	41.828	0.3	1.3	98.4	98.1	96.5
Vaarhvede (do. do. vernum)	5	221.0	79.6	35.304	0.6	2.4	97.0	94.8	92.0
Alm. Rug (Secale cereale).	14	210.0	75.6	27.814	0.2	1.7	98.1	94.9	93.1
Blodkløver (Trifolium incarnatum). .	11	232.7	83.8	3.389	0.1	2.3	97.6	99.2	96.8
Sølv-Boghv. (Fagop. escul. argenteum)	7	199.0	71.6	20.527	0.8	1.0	98.2	93.1	91.4

Frøsort	Antal undersøgte Prøver	Vægtbestemmelser			Renhedsbestemmelser			Spiringsbestemmelser	
		Varens Vægt i Pd. pr. Td.	Varens Vægt i Kilo pr. Hektol.	Friskvægt af 1000 Korn Gram	Fremmed Frø	Affald.	Rent Frø	Spireevnen af det rene Frø	Rent spiret Frø
					pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Cikorie (Cichorium Intybus)	1	115.0	41.4	1.405	0.3	8.6	91.1	78.0	71.0
Hør (Linum usitatissimum).	23	182.2	65.6	4.800	0.4	0.6	99.0	89.4	88.5
Kommen (Carum Carvi)	16	135.5	48.8	2.386	0.0	0.4	99.6	90.2	89.8
Gul Lupin (Lupinus luteus)	17	218.9	78.8	120.411	0.2	0.6	99 2	88.3	87.6
Raps (Brassica Napus oleifera) . . .	1	—	—	5.073	0.0	1.9	98.1	88.0	86.3
Gul Sennep (Sinapis alba)	25	198.6	71.5	6.308	0.2	1.1	98.7	93.2	92.0
Høj Spergel (Spergula maxima).	32	164.1	59.1	1.449	0.6	1.3	98.1	94.7	92.9
Middelhøj do. (do. arvensis sativa)	16	175.2	63.1	0.871	0.3	1.7	98.0	92.5	90.7
Bønne-Vikke (Vicia Faba)	2	217.9	78.4	816.400	5.1	5.2	89.7	100	89.7
Foder- do. (do. sativa)	5	224.6	80.9	56.443	1.0	0.7	98.3	90.2	88.7
Blaagrøn Ært (Pisum sativum). . .	7	200.7	72.3	273.024	0.0	1.1	98 9	98.7	97.6
Gul do. (do. do.). . .	15	217.0	78.1	221.108	0.0	1.6	98.4	97.5	95.9
Graa do. (do. arvense). . .	3	217.4	78.3	327.200	1.7	10.3	88.0	100	88.0
Serradel (Ornithopus sativus). . . .	27	127.9	46.0	3.152	1.0	1.7	97.3	85.4+ 1.6	83.1
Alm. Kællinget. (Lotus corniculatus)	3	232 0	83.5	0.977	0.6	0.6	98.8	63.3+30.3	62.5
Sump- do. (do. uliginosus) .	6	237.6	85.5	0 504	4.9	2.4	92.7	83.3	77.2
Hvidk. (Brassica oleracea capitata alb.)	11	185.1	66.6	5.081	0.0	1.5	98.5	95.9	94.5
Rødk. (do. do. do. rubra)	2	181.7	65.4	5.865	0.0	1.6	98.4	97.5	95.9
Rosenk. (do. do. gemmifera).	2	182.3	65.6	3.780	0.1	3.1	96.8	89.5	86.6
Blomk. (do. do. botrytis) . .	1	189.0	68.0	3.511	0.0	1 6	98.4	95.0	93.5
Grønk. (do. do. acephala). .	4	188.3	67.8	2.699	0.0	3.1	96.9	95.0	92 1
Knudek.(do. do. gongylodes).	2	195.5	70.4	4.275	0.0	1.1	98.9	98.0	96 9
Rutab. (do. Napus rapifera) . .	74	177.7	64.0	2.934	0.0	1.7	98.3	96.5	94.8
Turnips(do. campestris do.) . .	80	188.3	67.8	2.088	0.0	1.7	98.3	98.5	96.8
Strandkaal (Crambe maritima) . . .	2	39.3	14.1	104.600	0 0	0.0	100	21.5+21.5	21.5
Gulerod (Daucus Carota).	153	86.1	31.0	1.231	0.1	11.4	88.5	77.2	68.3
Foder- Bede (Beta vulg. campestris)	352	68.9	24.8	23.804	0.1	1.2	98.7	88.7	87.5
Sukker- do. (do. do. saccharifera)	7	65.1	23.4	25.635	0.1	2 1	97.8	89.8	87 8

Korn, som de gjennemsnitlige 19.6 pCt. Smaaax beregnedes at have indeholdt. Hvad Spireevnen angaar, er der ikke med den foretaget nogen Ændring, da det efter flere Forsøg har vist sig, at den forskjellige Behandlingsmaade af det rene Frø ikke har haft nogen kjendelig Indflydelse paa denne.

Som en Ejendommelighed ved Spireevnen af Ital. Rajgræs vil jeg nævne, at Størstedelen af Prøverne kan fordeles i 2 Grupper, nemlig en Gruppe paa 31 Prøver med en Spireevne af omkring 60 pCt. og en Gruppe paa 25 Prøver med en Spireevne mellem 91 og 99, i Gjennemsnit 95 pCt., saa der kun findes 9 Prøver med Spireevne mellem 70 og 90 pCt. Prøverne med Spireevne over

Gjennemsnitstal for Træfrø.

Frøsort	1892—93								1884—93						
	Antal undersøgte Prøver	Varens Vægt i Pd. pr. Td.	Varens Vægt i Kilo pr. Hektol.	Friskvægt af 1000 Korn Gram	Vandindhold	Rent Frø	Spireevne af det rene Frø	Rent spiret Frø	Antal undersøgte Prøver	Varens Vægt i Pd. pr. Td.	Varens Vægt i Kilo pr. Hektol.	Friskvægt af 1000 Korn Gram	Rent Frø	Spireevne af det rene Frø	Rent spiret Frø
					pCt.	pCt.	pCt.	pCt.					pCt.	pCt.	pCt.
Alm. Ædelgran (Abies pectinata)	1	90.4	32.5	44.500	11.6	92.3	23.0+13.0	21.2	7	81.3	29.3	43.187	78.6	18.0+11.8	14.1
Balsam- do. (do. balsamea)	1	—	—	5.840	8.2	96.0	29.0+ 3.0	28.2	6	98.2	35.4	7.486	79.9	12.1+ 8.5	9.7
Nordmanns- do. (do. Nordmanniana)									5	88.1	31.7	68.749	84.7	13.0+19.8	11.0
Rødgran (Picea excelsa)	1	159.6	57.5	8.600	6.2	98.9	82.0+15.0	81.3	50	159.1	57.3	6.891	97.5	66.7+17.3	65.0
Hvidgran (do. alba)	1	225.3	81.0	3.400	4.7	97.6	89.0+ 7.0	86.1	10	151.1	54.4	3.301	96.1	57.6+12.4	55.4
Lærk (Larix europæa)	1	127.6	45.9	4.746	8.4	78.4	22.0+ 9.0	17.7	9	128.4	46.2	5.104	79.5	36.9+ 3.6	29.3
Skovfyr (Pinus silvestris)									17	134.6	48.5	5.082	98.0	70.2+ 9.1	68.8
Weymouthsfyr (do. Strobus)	1	135.4	48.7	17.970	5.8	91.2	18.0+73.0	16.4	7	126.2	45.4	18.083	92.8	30.1+54.5	27.9
Bjærgfyr (do. montana)	1	145.2	52.3	6.670	6.3	97.9	82.0+ 4.0	79.8	34	144.0	51.8	6.633	97.7	80.2+ 8.8	78.4
Østrigsk Fyr (da. austriaca)	1	149.8	53.9	21.060	6.0	99.1	68.0+ 7.0	67.4	5	149.2	53.7	18.645	98.5	62.8+11.4	61.9
Graael (Alnus incana)	1	65.4	23.5	0.705	8.7	45.8	38.0+ 0.0	17.2	10	63.0	22.7	0.721	50.6	21.6+ 1.5	10.9
Rødel (do. glutinosa)	1	92.4	33.3	1.105	10.0	58.3	11.0+ 0.0	6.3	9	92.2	33.2	1.158	53.5	15.9+ 0.8	8.5
Klæbrig Birk (Betula odorata)	1	24.5	8.8	0.205	9.6	65.5	18.0	11.8	6	28.8	10.4	0.304	45.4	37.0	16.8
Vorte- do. (do. verrucosa)	1	29.7	10.7	0.130	7.0	37.4	15.0	5.7	10	25.1	9.0	0.148	38.6	19.0	7.3
Bøg (Fagus silvatica)	1	118.9	42.8	227.000	8.3	96.0	71.0+11.0	68.2	7	116.0	41.8	227.340	91.4	36.1+47.7	33.0
Sommer-Eg (Quercus pedunculata)	1	171.9	61.9	2569.000	31.7	99.5	71.0+10.0	70.6	21	158.8	57.2	3012.100	78.1	60.0+22.7	46.9
Storbl. Ælm (Ulmus montana)									6	9.0	3.2	12.061	64.1	19.6+30.5	12.6
Tandbl Løn (Acer platanoides)									5	16.4	5.9	119.756	91.0	1.2+47.4	1.1
Æretræ (do. Pseudoplatanus)									5	27.1	9.8	74.089	84.6	1.8+74.8	1.5

90 pCt. stammer fra Frankrig, hvor Høsten har været god, de andre Prøver væsentlig fra England og Irland, hvor Frøet er bjærget uheldigt.

Med Hensyn til Mængden af „haarde Korn“ overgaar Aargangen 1892—93 betydelig foregaaende Aar. Medens f. Ex. Gjennemsnitstallene for haarde Korn i 1891—92 var 8.1 pCt. for Rødkløver og 10.7 pCt. for Alsikekløver, ere de i Aar henholdsvis 11.0 og 17.1 pCt. Af sidste Aars 227 Prøver Rødkløver har de 14 haft over 20 pCt. haarde Korn (mod 2 Prøver af 183 i 1891—92), af de 78 Prøver Hvidkløver har 8 haft over 30 pCt. (ingen i 1891—92) og 15 Prøver Alsikekløver af 64 har haft over 20 pCt. haarde Korn (mod 2 af 58 Prøver i 1891—92). Adskillige af disse Prøver have endog udvist over 40 pCt. haarde Korn. At Forskjellen mellem de 2 sidste Aars Gjennemsnitstal alligevel ikke har været større, beror især paa, at en Del Prøver, modtagne fra Markfrøkontoret, vare behandlede i den af Dr. *Hjalmar Nilsson* konstruerede „Frøpræparator“, hvorved Antallet af haarde Korn var blevet reduceret til nogle faa pCt.

En Sammenligning mellem de 2 sidste Aars Renheds- og Spiringstal er foretaget i nedenstaaende Oversigt, hvor de positive Tal angiver Fremgangen fra Aagang 1891—92 til Aargang 1892—93, de negative Tilbagegangen.

	Renhed	Spireevne
Rødkløver	+ 0.7	+ 0.6
Hvidkløver	— 1.0	+ 2.2
Alsikekløver	+ 0.4	+ 2.2
H.-Sneglebælg	— 0.2	+ 0.6
Lucerne	— 1.1	— 1.0
Rundbælg	— 1.1	+ 2.2
Draphavre	+ 0.5	— 2.3
Fioringræs	+ 1.5	+ 4.2
Fløjelsgræs	+ 1.1	— 4.4
Ager-Hejre	+ 5.5	+ 3.1
Blød Hejre	— 2.5	+ 23.0
Hundegræs	— 2.6	— 0.3
Alm. Rajgræs	0	— 6.4
Ital. —	— 0.6	— 3.1
Alm. Rapgræs	+ 3.3	— 7.4
Eng- —	+ 2.3	— 4.2
Eng-Rævehale	— 2.1	— 12.7
Eng-Svingel	+ 0.6	+ 2.0
Stivbl. —	— 4.1	+ 0.8

	Renhed	Spireevne
Timothé	— 0.2	+ 1.2
Gulerod	— 4.3	+ 12.1
Foderbede	+ 0.6	+ 0.9
Rutabaga	— 0.8	— 4.2
Turnips	— 2.7	0

Som man ser, er Differencerne mellem de 2 sidste Aar gjennemgaaende kun smaa. Mest iøjnefaldende er den 23 og 12.1 pCt. højere Spireevne henholdsvis for Blød Hejre og Gulerod og den noget lavere Spireevne for Eng-Rævehale, Rajgræs- og Rapgræsarterne.

Hvad Avlsstedet angaar, er det for de vigtigste Frøsorters Vedkommende af Indsenderne blevet opgivet for 370 Prøver, som hosstaaende Oversigt udviser.

Frøsort	Danmark	Sverige	Finland	Tyskland	Storbrittanien	Frankrig	Østrig-Ungarn	Rusland	Amerika	Avstralien
Rødkløver	1			103			3	13	1	
Hvidkløver				23						
Alsikekløver		4		15				1		
Humle-Sneglebælg				9						
Lucerne				1		1	1			
Rundbælg				3						
Alm. Rajgræs	10				11					
Ital. do.	4				3	4				
Timothé	1	1		14				1		
Eng-Rævehale	2		4							
Draphavre						9				
Fioringræs									1	
Fløjelsgræs	5	1								
Alm. Rapgræs	6									
Eng- do.	4									
Eng-Svingel	15				1				2	
Stivbl. do.				2						
Ager-Hejre	10									
Blød do.	2									
Hundegræs	4								9	22
Foderbede	16									
Gulerod	18				1					
Rutabaga	2				1					
Turnips	4				1					

Af Dansk Frøkontrols egne Undersøgelser indtager Analyser af ukontrolleret Frø, Iagttagelser over Spireevnens Varighed og af Ukrudtsfrøs Spireevne den største Del. Disse Undersøgelser ere tildels ikke afsluttede (saaledes ligger f. Ex. en Prøve Vild Kørvel (Anthriscus vulgaris) og en Prøve Løgurt (Alliaria officinalis) „til Spiring" paa trettende Maaned, uden at endnu et eneste Frø har spiret, men de ere stadig fuldstændig friske), men ville senere blive publicerede.

Af andre Undersøgelser vil jeg nævne følgende:

1) Nogle Analyser af Træfrø. De Analyser, der her skulle omtales, ere ganske vist ikke udførte i det forløbne Aar, men i Sæsonen 1891—92, men de have givet Anledning til en lille Notits i „Tidsskrift for Skovvæsen" for 1892, S. 145, betitlet „Kontrol med Træfrø", som jeg gærne vilde knytte et Par Ord til. Det er ialt 30 Analyser, 10 af hver af følgende Arter: Bjærgfyr, Rødgran og Sommer-Eg. Der oplyses i nævnte Artikel, at disse Prøver ere udtagne af 3 ensartede Partier, idet Hensigten var at yde et lille Bidrag til Besvarelse af Spørgsmaalet: „hvilken Sikkerhed i Bedømmelsen kan der opnaas ved Analyseringen?"

Medens Artiklen fremhæver, at Middelfejlene for Bjærgfyrrens Vedkommende gjennemgaaende ere saa smaa, „at man fuldt tør stole paa Analyseresultaterne, naar Spiringen udstrækkes til den sædvanlige Tid", siges det for Rødgranens Vedkommende, at „Spireevnen synes ikke at kunne bedømmes helt sikkert paa Grundlag af en enkelt Analyse", hvorimod „Usikkerheden ved Bestemmelsen af Frøets Renhed og af dets Vægt [er] at betegne som forsvindende". I Artiklen findes aftrykt alle de Tal, som Frøkontrollen har opgivet paa Analyseskemaerne, altsaa ogsaa Procentmængden af spirede og „haarde" Frø, og disse differere ganske vist temmelig betydeligt for de forskjellige Prøver, men der er ikke gjort opmærksom paa, at Summen af disse Tal stemme ret godt overens, nemlig 96, 93, 96, 97, 96, 92, 94, 92, 93 og 93 pCt. Hvis man altsaa, ligesom man har gjort i Markfrøhandelen, slog de spirede og haarde Korn sammen til en „Spireevne", vilde man faa ret tilfredsstillende Resultater. At Partiet, hvoraf Frøet er taget, har været fuldstændig egalt, eller maaske snarere at Prøverne ikke skulde have været udsat for forskjellig Varme, Fugtighed eller andet, inden de naaede til Frøkontrollen, kan jeg imidlertid vanskelig tro, idet f. Ex. den ene Prøves 6 Serier à 100 Korn har givet Tallene: 68, 66, 70, 62, 60 og 67 pCt. spirede Frø, medens en anden har givet: 80, 83, 83, 87, 81 og 82 pCt., skjønt Prøverne have ligget til Spiring samtidig paa samme Apparat under samme Forhold. Ved et iaar med disse 2

Prøver foretaget Spiringsforsøg fandtes henholdsvis 54 og 63 pCt. spirede Frø, altsaa stadig en betydelig Forskjel.

Om Egens Spireevne gjælder noget lignende som om Rødgranens, men Usikkerheden er dog endnu stor for denne Frøsorts Vedkommende; Summen af de spirede og „haarde" Frø er for de 10 Prøver: 92, 82, 94, 88, 96, 84, 82, 86, 96 og 90 pCt. En væsentlig Grund til den større Uoverensstemmelse her er den, at der af praktiske Grunde ikke er undersøgt saa stort et Antal Frø, som for de andre Arters Vedkommende. Prøverne vare ogsaa ganske usædvanlig langsomt spirende; medens Frøkontrollen har haft Prøver, der have spiret med 100 pCt. i 30 Døgn, laa disse til Spiring i 74 Døgn.

2) Agernaaret 1892. I Forbindelse med ovenstaaende skal jeg dernæst nævne nogle Undersøgelser over Spireevnen af det her i Landet i 1892 i saa stor Mængde avlede Egefrø. Efter Lektor Oppermanns Opfordring henvendte jeg mig i Foraaret til forskjellige Skovridere, om hvilke det vidstes, at de havde avlet Agern, men det var for fleres Vedkommende for sent, saa jeg kun modtog 3 Prøver. Disse spirede i April og følgende Maaneder med 36, 32 og 24 pCt., medens en i December Maaned fra „Skovfrøkontoret" modtaget Prøve, der ligeledes var af dansk Avl, spirede med 71 pCt. Det har formodentlig været den strænge Frost, der for største Delen har været Grunden til denne stærkt reducerede Spireevne. Prøverne vare ligesom ovennævnte meget langsomt spirende og laa til Spiring i 3 à 4 Maaneder.

3) Differencerne mellem de 2 korresponderende Prøver. Som ovenfor nævnt foretage vi nu af enhver indsendt Prøve 2 Parallelanalyser til gjensidig Kontrol. Man kan heraf faa en udmærket Forestilling om den Nøjagtighed, med hvilken det er muligt at foretage Frøanalyser. Paa hosstaaende Tabel er der for de vigtigste Frøsorters Vedkommende anført Gjennemsnitsdifferencen samt en Klassificering af Prøverne i saadanne, hvor Differencen ligger mellem 0 og $^1/_2$ pCt., mellem $^1/_2$ og 1 pCt., o. s. v. Man ser heraf, at Differencerne mellem de 2 Parallelanalyser i 726 af 1201 Prøver har været under $^1/_2$ pCt., i 272 Tilfælde mellem $^1/_2$ og 1 pCt., i 116 mellem 1 og $1^1/_2$, i 38 mellem $1^1/_2$ og 2, i 25 mellem 2 og $2^1/_2$, i 15 mellem $2^1/_2$ og 3 og kun i 9 Tilfælde over 3 pCt., og den gjennemsnitlige Difference har kun for 3 Frøsorter (Hundegræs, Stivbl. Svingel og Fløjelsgræs) overskredet 1 pCt., et Resultat, der forekommer mig særdeles tilfredsstillende. Særlig vil jeg fremhæve et Par Analyser af Raavarer af Alm. Rapgræs, fulde af Blade og lange Straa, der bleve behandlede paa den Maade, at først 2 større Vægtmængder (20 Gram) bleve befriede for de vægtigste og største

Navn.	Antal Prøver.	Differencens Størrelse.	Antal Prøver, i hvilke Differencen er						
			0—0.5	0.5—1	1—1.5	1.5—2	2—2.5	2.5—3	over 3
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Rødkløver	298	0.40	222	60	14	„	1	1	„
Hvidkløver . . .	88	0.48	60	20	5	2	„	„	1
Alsikekløver . . .	68	0.49	44	22	1	„	„	1	„
H.-Sneglebælg . .	42	0.34	37	5	„	„	„	„	„
Lucerne	4	0.38	4	„	„	„	„	„	„
Rundbælg	6	0.53	4	„	2	„	„	„	„
Serradel	1	0.40	1	„	„	„	„	„	„
Gul Lupin	2	0.60	1	1	„	„	„	„	„
Alm. Rajgræs . .	98	0.53	65	19	10	3	1	„	„
Ital. Rajgræs . .	78	0.47	55	15	6	1	1	„	„
Timothé	66	0.49	46	16	4	„	„	„	„
Eng-Rævehale . .	25	0.95	9	7	4	1	3	1	„
Fioringræs . . .	2	0.75	„	2	„	„	„	„	„
Draphavre	94	0.99	31	24	24	11	2	1	1
Fløjelsgræs . . .	10	1.02	4	2	2	1	„	„	1
Ager-Hejre . . .	25	0.59	16	5	2	1	1	„	„
Blød Hejre . . .	4	0.50	2	2	„	„	„	„	„
Eng-Svingel . . .	54	0.59	33	13	3	3	„	1	1
Stivbl. Svingel . .	8	1.56	2	1	1	1	1	1	1
Alm. Rapgræs . .	21	0.63	10	7	1	1	1	„	1
Eng-Rapgræs . .	8	0.77	4	3	1	„	„	„	„
Hundegræs . . .	152	1.07	49	37	31	12	12	8	3
Foderbede	21	0.59	13	5	2	„	1	„	„
Gulerod	16	0.78	7	4	2	1	1	1	„
Turnips	4	0.35	2	2	„	„	„	„	„
Rutabaga	4	0.48	3	„	1	„	„	„	„
Raps	1	0.50	1	„	„	„	„	„	„
Spergel	1	0.50	1	„	„	„	„	„	„
Gjs. . . .	1201	—	726	272	116	38	25	15	9

Indblandinger (3—4 pCt. af den ene og 8—9 pCt. af den anden Prøve), hvorefter der af hver af de saaledes nogenlunde rensede Dele blev afvejet 1 Gram, der analyseredes paa sædvanlig Maade; den ene Prøve gav Resultaterne 59.7 og 60.7, den anden 39.3 og 38.4 pCt. rent Frø, saa at Differencen for ingen af dem overskred 1 pCt.

En gjennemgaaende Regel er det selvfølgelig, at jo mindre Renheden er, des større er Differencen. Af de 298 Prøver Rødkløver udviser f. Ex. de 57 Prøver, der have en Renhed af under 95 pCt., en gjennemsnitlig Difference af 0.63 pCt., medens de 241 Prøver med over 95 pCt. Renhed kun differere 0.35 pCt. i Gjennemsnit.

Af de 16 Prøver, der udvise en Forskjel af over 1 pCt., falde ligeledes de 11 blandt de 57 mindre velrensede Prøver, og den største Difference — 2.8 pCt. — er fremkommen ved en Prøve, der adskiller sig langt fra alle de øvrige ved kun at have en Renhed af 53.9 pCt.

Navn.	Antal Prøver.	Antal Prøver, i hvilke Svindet er			Gjennemsnitligt Svind.
		0—0.5 pCt.	1.5—1 pCt.	over 1 pCt.	
Rødkløver	298	260	33	5	0.241
Hvidkløver	88	71	13	4	0.139
Alsikekløver	68	59	6	3	0.312
H.-Sneglebælg	42	37	3	2	0.283
Lucerne	4	4	„	„	0.060
Rundbælg	6	5	1	„	0.267
Gul Lupin	2	2	„	„	0.366
Alm. Rajgræs	98	74	17	7	0.424
Ital. Rajgræs	78	54	10	14	0.424
Timothé	66	51	12	3	0.366
Eng-Rævehale	25	19	2	4	0.437
Fioringræs	2	1	1	„	0.500
Draphavre	94	60	25	9	0.501
Fløjelsgræs	10	5	2	3	0.930
Ager-Hejre	25	21	2	2	0.387
Blød Hejre	4	3	1	„	0.195
Eng-Svingel	54	41	7	6	0.446
Stivbl. Svingel	8	5	2	1	0.463
Alm. Rapgræs	21	10	6	5	0.598
Eng-Rapgræs	8	7	1	„	0.139
Hundegræs	152	98	39	15	0.468
Foderbede	21	10	6	5	0.741
Gulerod	16	„	7	9	1.313
Turnips	4	4	„	„	0.178
Rutabaga	4	4	„	„	0.276
Raps	1	1	„	„	0.100
Spergel	1	1	„	„	0.450
Gjs.	1200	907	196	97	—

4) Svindets Størrelse. Som det ligeledes ovenfor er nævnt ved Omtalen af de ny Regler, skulle de 4 Dele, i hvilke enhver Frøprøve ved Analyseringen skal deles, alle vejes og det eventuelle Svind fordeles proportionalt paa de 4 Poster. I hosstaaende Tabel er for de vigtigste Frøsorter i sidste Rubrik anført, hvor stort dette Svind har været i Gjennemsnit. Som man ser, har det i de allerfleste Tilfælde kun udgjort en Brøkdel af en Procent. Af næst-

sidste Rubrik ses, at det for alle 1200 Prøvers Vedkommende kun har overskredet 1 pCt. for de 97 eller c. 8 pCt. I 94 Prøver har det været 0. Meget forskjelligt er det fordelt paa de forskjellige Arter; medens det saaledes kun 5 Gange af de 298 Rødkløver-Analyser — altsaa i 1.7 pCt. Prøver — har overskredet 1 pCt., har det for Gulerods Vedkommende overskredet 1 pCt. i 9 af 16 m. a. 0. i 58 pCt. af Prøverne.

Det vil af disse Tal fremgaa, at det næppe har været store Fejl, Frøkontrollen tidligere har begaaet ved kun at veje Indblandingerne og bestemme Mængden af „Rent Frø" som Rest.

5) Det ondartede Ukrudtsfrø. Da jeg mener, at det kan have Interesse at se, sammen med hvilke Kulturplanters Frø det farligste Frø-Ukrudt fornemlig saas ud paa vore Marker, saavelsom i hvor stor Maalestok dette sker med Frø fra den bedre Frøhandel, samt som et lille Bidrag til at vise, paa hvor højt et Trin Frørensningen staar for Tiden, har jeg i hosstaaende Tabel givet en Oversigt over disse Forhold. Som i Indledningen nævnt, er der af den skandinaviske Frøkontrolkomité udpeget 15 Arter som særlig skadelige. Kun 11 af disse findes anført paa Tabellen, idet vi nemlig i Aarets Løb ikke har stødt paa følgende 4: Gul Oxeøje (*Chrysanthemum segetum*), Takkeklap (*Bunias orientalis*), Kiddike (*Raphanus Raphanistrum*) og Klinte (*Agrostemma Githago*). At vi slet ikke har fundet Kiddike og Klinte, beror simpelthen paa, at vi ikke har haft Kornprøver til Undersøgelse; Gul Oxeøje er jo ligeledes fornemlig knyttet til Kornmarkerne (især Vaarsæd), og hvad Takkeklap angaar, da er den — ialtfald endnu — et sjældent Ukrudt her tillands.

Med et Par Ord vil jeg nu omtale hver enkelt af de 11 forefundne Arter:

Lugtløs Kamille (*Matricaria inodora*), der tilligemed Kløversilke hører til de mindste Arter, findes ogsaa især i de smaakornede Frøsorter, som Alsikekløver og Timothé. Desuden findes den som saa mange af de andre Arter i Mængde i Frøblandingerne, der jo som bekjendt altid udmærke sig ved at indeholde en stor Del Ukrudtsfrø. Vi har i Alsikekløver fundet indtil 1250 og i Timothé indtil 16500 Frø pr. Pd.

Ager-Svinemælk (*Sonchus arvensis*). Denne Art, der jo væsentlig ved sine knopskydende Rødder er saa besværligt et Ukrudt, udbredes kun meget lidt ved Usæd med Kløver- og Græsfrø; vi har saaledes kun fundet den én Gang i en Prøve Ager-Hejre og det endda kun 17 Korn pr. Pd.

Ager-Tidsel (*Cirsium arvense*). Om denne Art gjælder noget

Frøsort.	Antal Prøver.	Lugtløs Kamille.		Ager-Svinemælk.		Ager-Tidsel.		Korn-blomst.		Skjaller.		Kløver-silke.		Vandgrenet Ranunkel.		Agersennep og Agerkaal.		Alm. Hejre.		Meldrøjer.		Brandkorn.	
		Funden i pCt. Prøver.	Antal Korn pr. Kilo.	Funden i pCt. Prøver.	Antal Korn pr. Kilo.	Funden i pCt. Prøver.	Antal Korn pr. Kilo.	Funden i pCt. Prøver.	Antal Korn pr. Kilo.	Funden i pCt. Prøver.	Antal Korn pr. Kilo.	Funden i pCt. Prøver.	Antal Korn pr. Kilo.	Funden i pCt. Prøver.	Antal Korn pr. Kilo.	Funden i pCt. Prøver.	Antal Korn pr. Kilo.	Funden i pCt. Prøver.	Antal Korn pr. Kilo.	Funden i pCt. Prøver.	Antal Korn pr. Kilo.	Funden i pCt. Prøver.	Antal Korn pr. Kilo.
Rødkløver	298	„	„	„	„	4.7	56	1.0	22	„	„	11.7	826	0.3	17	30.2	104	„	„	„	„	„	„
Hvidkløver. . . .	88	2.3	271	„	„	„	„	„	„	„	„	3.4	1917	„	„	10.2	407	„	„	„	„	„	„
Alsikekløver . . .	68	19.1	471	„	„	5.9	219	„	„	„	„	5.9	1177	„	„	8.8	194	„	„	„	„	„	„
Humle-Sneglebælg	42	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	14.3	828	71.4	224	„	„	„	„	„	„
Alm. Rajgræs . .	98	„	„	„	„	„	„	„	„	1.0	22	„	„	62.2	595	„	„	2.0	112	11.2	146	„	„
Ital. Rajgræs . .	78	„	„	„	„	„	„	1.3	17	„	„	„	„	46.2	352	3.8	53	1.3	100	5.1	100	„	„
Timothé	66	31.8	2467	„	„	1.5	167	„	„	„	„	6.1	312	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„
Eng-Rævehale . .	25	„	„	„	„	„	„	4.0	50	„	„	„	„	36.0	412	„	„	„	„	16.0	313	„	„
Fioringræs. . . .	2	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	100	26250	„	„
Fløjelsgræs. . . .	10	10.0	1000	„	„	„	„	„	„	20.0	541	„	„	20.0	1000	„	„	„	„	60.0	1750	„	„
Draphavre	94	„	„	„	„	„	„	„	„	4.2	97	„	„	4.2	31	„	„	2.1	158	36.2	144	4.2	100
Alm. Rapgræs . .	21	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	19.0	875	„	„
Eng-Rapgræs . .	8	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	37.5	36833	„	„
Lund-Rapgræs . .	1	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	100	2000	„	„
Eng-Svingel . . .	54	5.5	89	„	„	„	„	„	„	1.9	28	„	„	16.7	839	7.4	111	46.3	330	16.7	585	„	„
Ager-Hejre. . . .	25	8.0	111	4.0	17	„	„	„	„	„	„	„	„	12.0	105	4.0	20	4.0	17	„	„	100	3760
Blød Hejre . . .	4	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	75.0	144	25.0	300	25.0	17	„	„	50.0	300
Hundegræs . . .	152	0.6	166	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	1.3	1167	5.3	932	„	„	23.0	686	„	„
Blandfrø.	23	26.1	1629	„	„	8.7	121	„	„	„	„	26.1	5117	39.4	990	21.7	234	13.0	142	8.7	300	26.1	3528
Gulerod	16	6.2	28	„	„	12.5	76	6.2	27	„	„	„	„	6.2	27	25.0	264	„	„	„	„	„	„

lignende. Dog har vi fundet den i en Del flere Prøver, men altid kun ganske enkelte Frø.

Kornblomst *(Centaurea cyanus)*. Da denne Ukrudtsplante væsentlig er knyttet til Kornmarkerne ligesom Kiddike og Klinte, har vi ogsaa kun fundet enkelte Frø af den.

Skjaller *(Rhinanthus crista galli)*. Er ligeledes sjælden indblandet i Kløver- og Græsfrø; hyppigst i Fløjelsgræs, der jo ogsaa væsentlig dyrkes paa saadanne Lokaliteter, hvor denne Ukrudtsplante trives bedst.

Kløversilke *(Cuscuta Trifolii)*. Denne mest frygtede Indblanding i Kløverfrø har vi i Aarets Løb fundet i Kløverarterne, Timothé og selvfølgelig især i Frøblandingerne. I Rødkløver er der fundet indtil 21800 Frø pr. Pd., i Hvidkløver 3000, i Alsikekløver 3750, i Timothé 500 og i Blandfrøet 15000, saa man ser, at der endnu udsaas store Mængder af den, skjønt den jo langtfra spiller den Rolle som tidligere.

Vandgrenet Ranunkel *(Ranunculus repens)*. Denne Art er især hyppig i Rajgræs-Arterne, Eng-Rævehale og Blød Hejre, men findes ogsaa almindelig iblandt en Del andre Græsarters Frø.

Ager-Sennep *(Sinapis arvensis)* og Ager-Kaal *(Brassica campestris)*. Da disse 2 Arters Frø ligne hinanden meget, har Frøkontrollen ikke altid bestemt Arten, hvorfor de ere slaaede sammen paa Tabellen. De findes især i Kløver-Arterne, Eng-Svingel, Hejre, Hundegræs og Gulerod — foruden i Blandfrøet, men det er dog sjælden i større Mængde, de forekomme i Frøprøverne, og de fleste Frø af disse Ukrudtsplanter udsaas vistnok af Moderplanterne selv paa Markerne.

Alm. Hejre *(Bromus secalinus)*. Er især knyttet til Eng-Svingel og Blød Hejre og forekommer kun undtagelsesvis i andre Græsfrøsorter. Den er jo som bekjendt ogsaa især i Rugen et besværligt Ukrudt.

Meldrøjer *(Claviceps purpurea)*. Disse ere fundne i alle Græsfrøsorter undtagen Timothé og Hejre-Arterne, og det hyppig i umaadelig Mængde. Saaledes indeholdt en Prøve Eng-Svingel 2700 Meldrøjer, 1 Prøve Eng-Rapgræs 56000, 1 Prøve Fløjelsgræs 5000 og de 2 Prøver Fioringræs 25500 og 27000 pr. Pd. Da Meldrøjernes Størrelse jo retter sig efter vedkommende Frøsorts, er det jo ogsaa rimeligt, at de smaa Frøsorter indeholde det største Antal.

Brandkorn. En Art *(Ustilago perennans)* er funden i ringe Mængde i Draphavre, en anden *(Ustilago bromivora)* i meget stor Mængde i Ager-Hejre — indtil 17000 pr. Pd. — og i samtlige

Prøver samt i mindre Mængde i Blød Hejre. De i Frøblandinger fundne Brandkorn ere alle af Agerhejre.

6) Frøets Vandindhold. Paa Tabellerne over Gjennemsnitstallene for 1892—93 findes opført det gjennemsnitlige Vandindhold. I det hele taget er det mærkværdig lille; kun for nogle ganske faa Arter overskrider det 10 pCt., nemlig Ager-Hejre med 10.1, Gul Lupin med 11.9, Ædelgran med 11.6 og Sommer-Eg med 31.7 pCt. Medens f. Ex. Atterberg i en Artikel i „Die landwirthschaftlichen Versuchs-Stationen" 39. Bd., S. 210 skriver: „Ved Undersøgelse af en Del Frøprøver fra et herværende Frøfirma (i Kalmar) fandt jeg for Kløverfrø et gjennemsnitligt Vandindhold af 14.1 pCt., for Græsfrø 15.7 pCt." og „lavere Vandindhold med 9 pCt. forekommer sjælden i Praxis", er Gjennemsnittet for de 419 Prøver af Kløver- og nærstaaende Arter, her er undersøgt, kun 7.5 pCt. og for 574 Prøver Græsfrø (i 16 Arter) 8.7 pCt. Grændserne for Vandindholdet har været

	lavest	højest
for Rødkløver	5.6	10.0
- Hvidkløver	6.6	9.3
- Alsikekløver	6.2	10.0
- H.-Sneglebælg	7.3	9.7
- Lucerne	5.7	6.5
- Rundbælg	6.6	7.8
- Gul Lupin	10.6	13.2
- Alm. Rajgræs	7.5	11.8
- Ital. —	7.8	11.7
- Timothé	7.5	11.4
- Eng-Rævehale	7.2	8.5
- Fioringræs	8.6	8.7
- Fløjelsgræs	6.2	8.5
- Draphavre	7.1	9.8
- Havre	8.7	11.8
- Ager-Hejre	8.6	10.2
- Blød —	9.0	11.1
- Eng-Svingel	7.8	10.3
- Stivbl. —	8.1	10.7
- Alm. Rapgræs	7.5	9.8
- Eng- —	7.6	10.4
- Hundegræs	5.2	10.3
- Foder-Bede	7.4	10.3
- Gulerod	6.2	8.2
- Rutabaga	4.7	6.1
- Turnips	4.8	5.8

At Bestemmelsen af Vandindholdet kan foretages meget ensartet paa den her i Frøkontrollen anvendte Maade (ved Hjælp af en Vand-Tørrekasse, i hvilken Frøprøverne henstaa 4 Timer ved c. 99°) kan ses af følgende Exempler, hvor vi for hver Art har foretaget 10 Tørstofbestemmelser af samme Frøparti med følgende Resultat:

Rødkløver: 6.8, 6.9, 6.4, 6.9, 6.6, 6.6, 6.7, 6.7, 6.6 og 6.6
Hvidkløver: 8.5, 8.6, 8.4, 8.5, 8.0, 8.2, 8.5, 8.3, 8.3 og 8.4
H.-Sneglebælg: 9.7, 9.8, 9.7, 9.8, 9.9, 9.9, 9.7. 10.0, 10.0 og 9.8
Alm. Rajgræs: 9.5, 9.6, 9.6, 9.5, 9.4, 9.5, 9.4, 9.6, 9.7 og 9.7
Timothé: 8.4, 9.0, 8.3, 8.4, 8.4, 8.5, 8.6, 8.6, 8.8 og 8.8
Eng-Rævehale: 7.6, 7.5, 7.5, 7.7, 7.7, 7.8, 7.7, 7.8, 7.6 og 7.7
Draphavre: 9.9, 10.0, 9.6, 10.0, 9.7, 9.7, 9.9, 9.7, 9.9 og 9.9
Alm. Rapgræs: 9.1, 9.1, 9.1, 9.2, 9.1, 9.2, 9.1, 9.1, 9.2 og 9.1
Hundegræs: 7.4, 7.3, 7.0, 7.3, 7.2, 7.5, 7.5, 7.3, 7.5 og 7.4.
Foderbede: 9.1, 9.1, 9.0, 9.1, 9.1, 9.1, 9.0, 9.1, 9.1 og 9.0
Gulerod: 7.2, 7.2, 7.3, 7.3, 7,3, 7.4, 7.2, 7.2, 7.2 og 7.3

Frøsort	Analyse-Nr.	Prøvens Vægt i Centigram			
		før Tørringen	efter 4 Timers Tørring	efter 8 Timers Tørring	efter 12 Timers Tørring
Rødkløver	1994	100	92.3	92.3	„
—	2060	—	94.4	93.8	94.0
—	2119	—	93.0	92.0	„
—	2141	—	93.5	93.0	93.2
—	2142	—	94.2	93.9	94.0
—	2143	—	92.3	91.7	91.7
—	2146	—	92.2	91.5	„
—	2147	—	92.4	91.7	„
—	2148	—	92.4	91.7	„
—	2166	—	92.3	91.7	91.6
—	2180	—	93.2	92.8	„
—	2181	—	93.0	92.5	„
—	2213	—	93.1	92.7	92.4
—	2217	—	93.4	93.2	93.1
Hvidkløver	2038	—	92.8	92.2	92.1
—	2062	—	92.2	91.6	91.7
—	2182	—	92.5	92.3	„
—	2220	—	91.2	90.7	90.2
Alsikekløver	2056	—	92.7	92.2	92.2
H.-Sneglebælg	2221	—	92.2	92.0	91.8
Alm. Rajgræs	1988	—	90.0	89.6	„

Frøsort	Analyse-Nr.	Prøvens Vægt i Centigram			
		før Tørringen	efter 4 Timers Tørring	efter 8 Timers Tørring	efter 12 Timers Tørring
Alm. Rajgræs	2084	100	90.3	89.6	90.0
—	2149	—	90.5	89.9	89.4
—	2150	—	90.7	90.4	90.5
—	2158	—	90.4	90.0	„
—	2214	—	90.0	89.7	89.7
Ital. Rajgræs	2152	—	88.9	88.4	88.4
—	2200	—	91.1	90.8	90.1
Timothé	2012	—	89.7	89.6	„
—	2064	—	91.0	90.3	90.2
Eng-Rævehale	2153	—	91.8	91.5	„
Fløjelsgræs	2416	—	93.5	92.0	„
Draphavre	2033	—	91.4	91.4	„
—	2108	—	90.5	89.6	„
Havre	2468	250	227.4	221.8	„
—	2469	—	228.2	223.5	„
Ager-Hejre	2271	100	91.4	90 5	„
Eng-Svingel	2215	—	90.1	89.8	89.5
Strand-Svingel	2312	—	91.7	91.6	„
Stivbl. Svingel	2111	—	91.2	90.6	„
Eng-Rapgræs	2109	—	90.2	89.5	„
—	2129	—	91.0	91.0	„
—	2130	—	90.5	90.1	„
Hundegræs	2053	—	91.8	90.9	91.0
Foderbede	2279	250	231.2	230.8	„
—	2280	—	230.2	229.5	„
—	2281	—	230.2	229.8	„
—	2282	—	231.5	231.0	„
—	2319	—	227.6	226.8	„
—	2320	—	229.1	228.3	„
Gulerod	2276	100	93.7	93.0	„
—	2277	—	93.8	93.0	„
—	2278	—	93.7	93.0	„
Alm. Ædelgran	2135	250	220.9	218.5	„
Balsam-Ædelgran	2189	—	229.4	227.2	„
Douglass-Gran	2190	—	232.7	232.5	„
Rødgran	2429	—	234.6	232.2	„
Hvidgran	2193	100	95.3	94.7	„
Sitka-Gran	2188	—	93.5	93.5	„
Weymouthsfyr	2382	250	235.4	234.8	„
Rødel	2133	100	90.0	89.0	„
Vorte-Birk	2132	—	93.0	91.5	90.9
Klæbrig Birk	2131	—	90.4	89.8	„
Papir-Birk	2187	—	92.2	91.8	„

Ikke en eneste af samtlige 110 Tørstofbestemmelser har afveget $^1/_2$ pCt. fra Gjennemsnittet af de 10 Parallelbestemmelser af vedkommende Art. Endvidere har vi foretaget omstaaende Forsøg med yderligere Tørring i 4 eller 2 Gange 4 Timer for at undersøge, hvor fuldstændigt de første 4 Timer havde virket. Der er dog her ikke Tale om fortsat Tørring i 8 eller 12 Timer, men der har været 1 eller flere Dage mellem hver 4 Timers Tørring, i hvilken Tid Frøene have været opbevarede i Papirsposer i et tørt Værelse. Betragtes her de 2 Kolonner med Vægten efter 4 og 8 Timers Tørring. vil man se, at de sidste 4 Timers Tørring kun har haft en meget ringe Formindskelse af Vægten til Følge, i flere Tilfælde endog slet ingen. En Sammenligning mellem de 2 sidste Kolonner viser, at Vægten

Frøsort	Uddrevet Vand pCt.	Spire-Evnen	
		før Tørringen	efter Tørringen
Rødkløver (Trifolium pratense)	7.2	95 + 5	56 + 3
— —	6.8	83 + 17	87 + 7
— —	7.3	92 + 8	74 + 4
Hvidkløver (Trifolium repens)	7.0	90 + 10	57 + 4
— —	6.8	92 + 7	84 + 3
— —	8.3	68 + 32	65 + 12
Alsikekløver (Trifolium hybridum)	6.7	62 + 36	57 + 13
— —	6.2	96 + 3	86 + 1
H.-Sneglebælg (Medicago lupulina)	9.0	90 + 7	21 + 1
— —	9.2	91 + 3	12 + 1
— —	7.7	92 + 2	20 + 0
— —	8.0	80 + 19	15 + 0
Lucerne (Medicago sativa)	5.7	93 + 6	9 + 0
— —	6.6	91 + 6	5 + 0
Rundbælg (Anthyllis vulneraria)	6.6	85 + 14	75 + 9
— —	7.0	94 + 4	80 + 0
Smalbl. Kællingetand (Lotus tenuis)	7.6	75 + 18	48 + 7
Kantbælg (Tetragonolobus maritimus)	7.0	31 + 49	2 + 12
Aspargesært (Tetragonolobus purpureus)	6.5	55 + 0	0
Serradel (Ornithopus roseus)	7.8	36 + 0	3 + 0
Gul Lupin (Lupinus luteus)	5.4	90	0
Sand-Vikke (Vicia villosa)	7.7	68	6
Sand-Ært (Pisum arvense)	6.6	100	0
Victoria-Ært (Pisum sativum)	4.4	100	0
Alm. Rajgræs (Lolium perenne)	10.3	74	77
— —	10.0	74	74
Ital. Rajgræs (Lolium italicum)	8.3	92	89
— —	8.6	76	78
Timothé (Phleum pratense)	10.7	83	85

Frøsort	Uddrevet Vand pCt.	Spire-Evnen før Tørringen	Spire-Evnen efter Tørringen
Timothé (Phleum pratense)	9.3	96	91
Eng-Rævehale (Alopecurus pratensis) . . .	8.2	42	18
— — . . .	7.6	78	62
— — . . .	7.7	80	60
Fioringræs (Agrostis alba)	8.7	96	90
— —	8.6	94	86
Draphavre (Avena elatior)	7.2	82	82
— —	8.3	89	79
Fløjelsgræs (Holcus lanatus)	6.4	65	41
— —	6.6	83	78
Ager-Hejre (Bromus arvensis)	9.6	96	94
— —	9.7	92	87
Blød Hejre (Bromus mollis)	9.0	90	81
— —	10.2	86	81
Eng-Svingel (Festuca pratensis)	8.2	93	93
— —	8.6	94	87
— —	7.8	96	99
Stivbl. Svingel (Festuca duriuscula)	10.3	75	63
— —	8.6	91	77
Alm. Rapgræs (Poa trivialis)	9.0	75	60
Eng-Rapgræs (Poa pratensis)	8.7	84	76
Lund-Rapgræs (Poa nemoralis)	8.0	85	66
Hundegræs (Dactylis glomerata)	6.4	92	86
— —	7.5	92	91
Rug (Secale cereale)	10.1	93	19
Hvede (Triticum vulgare)	9.0	92	51
Byg (Hordeum distichum)	9.4	86	1
Havre (Avena sativa)	10.1	84	23
Foderbede (Beta vulgaris campestris) . . .	10.3	68	38
— — . . .	9.1	75	45
Gulerod (Daucus Carota)	7.3	82	63
— —	8.2	55	42
Turnips (Brassica campestris rapifera) . .	4.8	99	99
— — . .	5.8	96	86
Rutabaga (Brassica Napus rapifera)	5.3	97	94
— —	5.8	97	86
Middelhøj Spergel (Spergula arvensis sat.)	9.8	63	53
Hør (Linum usitatissimum)	6.5	72	63
Solsikke (Helianthus annuus)	7.3	41	0
Kløftbl. Storkenæb (Geranium dissectum) .	5.0	94	52
Kiddike (Raphanus Raphanistrum)	8.3	36	21
Ædelgran (Abies pectinata)	11.6	23	0
Klæbrig Birk (Betula odorata)	9.6	18	12
Rødel (Alnus glutinosa)	10.0	11	4
Hvidel (Alnus incana)	8.7	38	20

af de 22 Prøver, der er bleven tørret tredie Gang, ogsaa er meget nær ved Vægten efter 8 Timers Tørring, men medens som ovenfor de fleste Prøver — 11 — dog endnu have afgivet lidt Vand og 4 Prøvers Vægt er uforandret, er Vægten for 7 Prøvers Vedkommende lidt større efter de 12 Timers end efter de 8 Timers Tørring, hvilket beror paa, at Fedtstofferne i Frøene efterhaanden ilte sig (blive harske).

7) Det tørrede Frøs Spireevne. Af en Del af det til Bestemmelse af Frøets Tørstofmængde i 4 Timer ved c. 99° tørrede Frø har vi undersøgt Spireevnen med det i omstaaende Tabel opførte Resultat, hvor der tillige er opført, hvor stor en Mængde Vand, der blev uddrevet. Det ses, at Tørringsprocessen udøver en meget forskjellig Virkning paa de forskjellige Arter. Uskadte eller saa godt som uskadte ere Alm. og Ital. Rajgræs, Timothé og Eng-Svingel gaaede gjennem Tørreovnen. En ringe Nedgang i Spireevnen have Fioringræs, Draphavre, Ager-Hejre, Blød Hejre, Hundegræs, Turnips og Rutabaga lidt; en noget større — i flere Tilfælde endog betydelig — Nedgang har været Resultatet for Rødkløver, Hvidkløver, Alsikekløver, Rundbælg, Smalbl. Kællingetand, Eng-Rævehale, Fløjelsgræs, Stivbl. Svingel, de 3 Rapgræs-Arter, Gulerod, Middelhøj Spergel, Hør, Kiddike, Klæbrig Birk, Rødel og Hvidel; meget stærkt har Spireevnen lidt hos Humle-Sneglebælg, Kantbælg, Serradel, Sand-Vikke, Rug, Hvede, Havre, Foderbede og Kløftbladet Storkenæb; næsten dræbte blev Lucerne og Byg*) og endelig blev følgende Arter fuldstændig dræbte: Aspargesært, Gul Lupin, Sand-Ært, Victoria-Ært, Solsikke og Ædelgran.

En Virkning, som Tørringen konstant har paa Spiringen, hvad enten den virker skadelig eller ej, er, at den forsinker denne. Af den først nævnte af de 2 Prøver Turnips spirede f. Ex. af det tørrede Frø (300 Korn) i det første Døgn 1, af de utørrede 15, i andet Døgn henholdsvis 135 og 220, i tredie 116 og 56, i fjerde 26 og 4, i femte 11 og 0 og derefter i de følgende 5 Døgn henholdsvis 8 og 2, saa det endelige Resultat blev, at der spirede 298 af de tørrede og 297 af de utørrede Frø. Af en Eng-Svingel-Prøve spirede paa samme Maade i de første 5 Døgn 169 af de tørrede og 184 af de utørrede, medens det endelige Resultat blev det selvsamme for begge, nemlig 280 af hvert 300 Frø.

Endelig have vi undersøgt et Par Prøver, der er blevet tørret i 2 Gange 4 Timer, nemlig en Sitkagran, der før Tørringen spirede

*) Naar Duhamel angiver, at Frø af Kornsorterne, der have været udsatte for en Temperatur af $112^1/_2$° C. i 24 Timer ikke havde tabt deres Spireevne, beror dette sikkert paa en Fejltagelse.

med 33 pCt., efter Tørringen med 5 pCt. og en Prøve Hvidgran med henholdsvis 89 og 40 pCt. Spireevne, samt en Prøve Rødkløver, der har været tørret i 3 Gange 4 Timer og har givet 88 pCt. spirede og 11 pCt. haarde Korn før Tørringen og 41 pCt. spirede og 13 pCt. haarde Korn efter Tørringen.

8) Spiring i forskjellig farvet Lys. De sammenlignende Spiringsforsøg i Lys af forskjellig Farve, der her skulle omtales, ere udførte paa de samme Apparater, paa hvilke vi sædvanlig undersøger Spireevnen her i Frøkontrollen for mindre Frøsorters Vedkommende, nemlig saaledes, at Frøene udbredes paa Filtrerpapir, der holdes passende fugtigt, og at der anbringes smaa Glasklokker over dem. Medens vi imidlertid hidtil kun har anvendt farveløse, gjennemsigtige Klokker, har vi iaar tillige forsøgt med gule, grønne, blaa og uigjennemsigtige, hvide Klokker. Der er ialt foretaget 163 Forsøg med 35 forskjellige Arter, og Resultaterne ere samlede i hosstaaende Tabel. For hver Frøsort findes opført det endelige Spiringsresultat og Antallet af Spirer efter Fjerde- til Halvdelen af Spiringstiden. Betragtes først de endelige Spiringsresultater, ses det, at disse for de fleste Frøsorters Vedkommende omtrent ere ens. Naar bortses fra Esparsette, Rødel og Hvidel, der have spiret meget uregelmæssigt, men af hvilke Frøsorter der kun er blevet undersøgt en enkelt Prøve, saa Tilfældigheder her spille en stor Rolle, er det især iøjnefaldende, at det blaa Lys har hæmmet Spiringen for forskjellige Frøsorters Vedkommende: nogle faa pCt. for Rødkløver, Eng-Rævehale, Rørgræs og Hundegræs, noget mere for Rutabaga og særdeles meget for Vorte-Birk, Fløjelsgræs og Alm. Rapgræs. Naar man ser hen til Spiringstallene i de kortere Tider, er det f. Ex. for Ital. Rajgræs, Eng-Rævehale, Fløjelsgræs og Hundegræs paafaldende, hvermeget det blaa Lys forsinker Spiringen, idet Differencen her er større end efter hele Spiringstidens Forløb. 4 Hundegræsprøver, som vi lod blive liggende paa Spireapparaterne i 41 Døgn, gav i de sidste 21 Døgn 0, 2, 3 og 1 pCt.s Forøgelse af Spireevnen under de farveløse Klokker, 0, 0, 5 og 3 for de hvide, 0, 2, 2 og 1 for de gule, 1, 1, 1 og 1 for de grønne, men 6, 11, 22 og 18 for de blaa Klokkers Vedkommende. En Prøve Alm. Rapgræs, der kun blev forsøgt under de farveløse og blaa Klokker, spirede i de første 10 Døgn med 67 pCt. under de farveløse, men kun med 29 pCt. under de blaa Klokker, i de næste 10 Døgn kom der henholdsvis 28 og 15 pCt. til, i de følgende 10 henholdsvis 2 og 6 pCt. Dernæst fremkom i de følgende 50 Døgn ingen Spirer under de farveløse, men 8, 4, 3, 2 og 4 i hver af de 5 Perioder à 10 Døgn under de blaa, saa at det endelige Resultat blev 97 pCt under de farveløse og 71 pCt. under de blaa Klokker.

Frøsort	Antal Prøver	Antal Døgn	Spiringsforsøg med forskjellig farvede Klokker					
			Farveløse		Hvid	Gul	Grøn	Blaa
Rødkløver	10	10	78.7	77.7	79.4	80.2	79.9	74.9
(Trifolium pratense)		3	70.4	70.4	74.0	73.9	74.4	69.4
Hvidkløver	10	10	77.9	79.4	79.4	76.2	76.7	79.3
(Trifolium repens)		3—4	72.1	73.5	75.5	70.7	72.7	75.2
Alsikekløver	10	10	79.6	79.1	81.7	80.7	81.6	80.7
(Trifolium hybridum)		3—4	73.0	72.7	75.8	74.3	75.2	75.3
Blodkløver	1	12	97.0	97.0	98.0	99.0	100	95.0
(Trifolium incarnatum)		3	93.0	95.0	94.0	98.0	96.0	94.0
H.-Sneglebælg	10	10	86.5	87.7	86.7	85.2	87.1	88.6
(Medicago lupulina)		3—4	63.8	65.2	70.6	65.7	72.5	71.3
Lucerne	1	11	93.0	93.0	91.0	89.0	88.0	90.0
(Medicago sativa)		4	89.0	88.0	88.0	89.0	86.0	89.0
Rundbælg	1	10	95.0	93.0	96.0	94.0	95.0	90.0
(Anthyllis vulneraria)		3	86.0	86.0	89.0	86.0	91.0	87.0
Kantbælg	1	17	32.0	34.0	31.0	26.0	28.0	33.0
(Tetragonolobus maritimus)		6	27.0	32.0	27.0	23.0	24.0	29.0
Esparsette	1	13	62.0	50.0	56.0	56.0	42.0	66.0
(Onobrychis sativa)		4	40.0	30.0	30.0	34.0	28.0	46.0
Høj Spergel	1	13	83.0	85.0	85.0	88.0	77.0	81.0
(Spergula maxima)		4	74.0	70.0	70.0	77.0	71.0	75.0
Gul Sennep	1	14	98.0	95.0	92.0	96.0	97.0	96.0
(Sinapis alba)		2	96.0	90.0	92.0	91.0	94.0	93.0
Turnips	2	10	99.5	100	99.0	100	100	97.0
(Brassica campestris rapif.)		3—4	97.5	96.5	96.0	97.5	99.0	95.0
Rutabaga	2	10	92.0	89.5	89.0	91.0	87.5	75.5
(Brassica Napus rapifera)		3—4	79.0	77.0	72.0	73.5	69.5	65.0
Kommen	1	15	71.0	79.0	76.0	79.0	79.0	78.0
(Carum Carvi)		7	37.0	47.0	46.0	42.0	43.0	41.0
Gulerod	3	15	57.0	64.7	60.7	59.0	61.7	59.0
(Daucus Carota)		5—6	49.3	51.3	47.3	50.7	51.7	49.0
Foderbede	2	15	73.0	66.0	63.0	78.0	75.0	73.0
(Beta vulgaris campestris)		5	62.0	61.0	47.0	65.0	59.0	58.0
Rød El	1	25	10.0	16.0	11.0	6.0	2.0	5.0
(Alnus glutinosa)		11	5.0	6.0	3.0	2.0	0	1.0
Hvid El	1	25	47.0	39.0	32.0	32.0	22.0	25.0
(Alnus incana)		10	43.0	35.0	25.0	27.0	12.0	15.0
Vorte-Birk	2	25	29.5	21.0	16.5	23.5	13.0	2.5
(Betula verrucosa)		8—11	21.5	18.0	12.5	22.5	9.5	0.5
Klæbrig Birk	1	25	20.0	20.0	14.0	20.0	20.0	14.0
(Betula odorata)		11	19.0	18.0	14.0	17.0	15.0	11.0
Alm. Rajgræs	10	15	77.9	78.3	75.9	77.6	78.9	76.7
(Lolium perenne)		6—7	74.9	74.9	73.3	74.5	75.5	72.0
Ital. Rajgræs	10	15	75.3	75.7	74.9	74.7	76.8	73.3
(Lolium italicum)		5—7	71.0	73.2	71.6	70.4	71.2	63.7

Frøsort	Antal Prøver	Antal Døgn	Spiringsforsøg med forskjellig farvede Klokker					
			Farveløse		Hvid	Gul	Grøn	Blaa
Timothé	10	10	93.0	94.4	93.3	93.7	92.1	93.0
(Phleum pratense)		6—8	90.6	93.3	91.7	92.0	90.7	89.2
Eng-Rævehale	10	15	67.8	69.3	67.4	67.6	67.1	56.3
(Alopecurus pratensis)		9—11	61.3	65.3	62.2	61.8	62.0	42.1
Kamgræs	1	20	70.0	59.0	59.0	68.0	67.0	57.0
(Cynosurus cristatus)		10	62.0	46.0	51.0	60.0	59.0	48 0
Rørgræs	1	20	50.0	49.0	45.0	49.0	58.0	41.0
(Digraphis arundinacea)		9	44.0	37.0	37.0	40.0	46.0	30.0
Fløjelsgræs	5	20	83.3	83.0	79.0	79.2	79.2	51.6
(Holcus lanatus)		9—10	79.4	80.4	75.0	75.2	76.6	43.4
Draphavre	10	15	81.3	80.2	80.0	79.8	80.1	81.2
(Avena elatior)		6—7	77.8	77.2	75.6	76.0	76.2	76.4
Alm. Rapgræs	2	20	91.5	88.5	89.0	88.5	87.5	34.5
(Poa trivialis)		10	81.5	82.0	81.0	78.0	70.5	20.0
Eng-Svingel	10	15	88.3	87.9	89.0	87.5	87.3	89.2
(Festuca pratensis)		6—7	81.8	81.2	81.5	80.1	80.6	80.1
Strand-Svingel	2	15	91.0	86.5	86.5	86.0	93.5	87.0
(Festuca littorea)		6—7	88.0	83.5	83.5	84.0	90.5	85.5
Stivbl. Svingel	7	20	83.3	85.1	83.9	84.0	85.3	85.0
(Festuca duriuscula)		7—8	76.1	77.6	75.3	75.6	75.1	74.1
Ager-Hejre	10	15	91.8	91.0	91.2	92.6	91.4	92.2
(Bromus arvensis)		5—7	90.2	89.8	89.0	91.1	89.1	89.7
Blød Hejre	3	15	88.3	92.0	90.0	89.3	91.0	88.0
(Bromus mollis)		4—7	86.3	89.7	88.3	87.7	90.0	86.0
Hundegræs	10	20	87.9	87.7	85.3	86.8	87.9	78.1
(Dactylis glomerata)		7—10	69.8	70.6	70.2	68.7	71.4	46.6

Endnu skal her nævnes en enkelt Prøve Timothé, der er bleven meget grundig undersøgt m. H. t. Spiringen i forskjellig farvet Lys, idet der er forsøgt med

				Spireevne	Lavest	Højest
18 × 100	Korn	under	farveløse Klokker	94.4	91	99
18 × 100	—	—	hvide —	95.1	92	99
12 × 100	—	—	gule —	94.5	92	97
18 × 100	—	—	grønne —	96.6	93	98
16 × 100	—	—	blaa —	81.7	72	89

Dette Forsøg stemmer for de blaa Klokkers Vedkommende ikke med de paa Tabellen opførte 10 andre Forsøg med Timothé, men hvori Grunden til denne Uoverensstemmelse skal søges, ser jeg mig ikke i Stand til at sige noget om.

9) Teratologiske Iagttagelser. I det forløbne Aar har jeg i Frøkontrollens Spireapparater iagttaget følgende Afvigelser fra det normale:

Foruden de i forrige Aarsberetning nævnte 10 Tilfælde af Polyembryoni, har jeg endvidere iagttaget denne hos Rødgran (med ialt 14 Kimblade), Italiensk Rajgræs, Kamgræs, Fløjelsgræs, Lund-Rapgræs, Gulerod, Rødkløver, Hvidkløver, Alsikekløver og Lucerne.

Kimplanter med 3 Kimblade har jeg set hos Sommer-Eg, Gulerod, Strandkaal, Rødkløver, Hvidkløver og Alsikekløver.

Hos Bøg og Sommer-Eg har jeg fundet 2 (hos Eg endog 3) Frø i Frugter, hvis Form og Størrelse iøvrig var fuldstændig normal. I ét Led af en Ledbælg af Serradel ligeledes 2 Frø.

I et Smaaax af Eng-Rævehale, der jo som bekjendt ellers er énblomstret, har jeg fundet 2 spirende Korn; det samme har jeg fundet hos Fløjelsgræs og Draphavre, hvis Smaaax ganske vist indeholder 2 Blomster, men den ene af disse — hos Fløjelsgræs den øvre og hos Draphavre den nedre — er ordinært en Hanblomst.

Hvad Frøkontrollens Lokaler, fast ansatte Personale og Taxterne angaar, ere de uforandret de samme som forrige Aar, dog med den Tilføjelse for Taxternes Vedkommende, at Bestemmelse af „rent spiret Frø“ koster for storkornede Frøsorter 4 Kr., for smaakornede Frøsorter 5 Kr.

Frøkontrollen har i Aaret 1892—93 haft følgende Elever: Frk. Kjær, Frk. Jensen og Frk. Jacobsen, alle fra Kjøbenhavn.

Til Slut skal her endnu kun meddeles følgende

Oversigt

over „Dansk Frøkontrols“ Regnskab fra 1. April 1892 til 31. Marts 1893.

Indtægt.

7	Bestemmelser af	Ægthed à 1 Kr.	7.00 Kr.
3	—	- Friskvægt à 1 Kr.	3.00 —
137	—	- Renhed à 3 Kr.	411.00 —
30	—	- Silke à 3 Kr.	90.00 —
4	—	- Spireevne à 3 Kr.	12.00 —
53	—	- „ à 4 „	212.00 —
25	—	- „ à 5 „	125.00 —
		At overføre . .	860.00 Kr.

		Overført . .	860.00 Kr.
1 fuldstændig Analyse	à 3 Kr.		3.00 —
161 — —	à 4.50 Kr.		724.50 —
32 — —	à 5 Kr.		160.00 —
605 — —	à 7 „		4235.00 —
Andre Undersøgelser			46.10 —
Afskrifter af Analyser			20.50 —
2 Ukrudtsfrøsamlinger			13.00 —
Restancer fra 1891—92			579.50 —
Tilskud fra Statskassen			2852.46 —
		Ialt . .	9494.06 Kr.

Udgift.

Lønning til Medhjælp	6964.17 Kr.
Husleje af Arbejdslokalerne	900.00 —
Brændsel og Rengjøring	529.49 —
Inventar og øvrige Rekvisitter	329.82 —
Forskjellige Udgifter	770.58 —
Ialt . .	9494.06 Kr.

Kjøbenhavn V, d. 22. Oktober 1893.

O. Rostrup.

Redegjørelse for de af Forening til Kulturplanternes Forbedring i 1892 anstillede Dyrkningsforsøg med Rodfrugter.

Af L. Helweg.

Hovedinteressen ved sidste Sommers Dyrkningsforsøg med Rodfrugter samler sig om et større Afstandsforsøg, som blev anstillet med det Formaal at tilvejebringe Oplysning om, hvilken Afstand mellem Runkelroer, der var den fordelagtigste. Der var ganske vist tidligere anstillet enkelte smaa, foreløbige Forsøg, som syntes at antyde, at lille Afstand gav større Udbytte end stor Afstand (jvnf. „Om Landbrugets Kulturplanter" Nr. 8, Side 110, og Nr. 7, Side 123) *), men dels er Afstandsforsøg forholdsvis vanskelige at udføre, hvorfor Forsøget maatte anlægges efter stor Maalestok, hvis det skulde kunne ventes at give paalidelige Resultater, og dels var der den Mangel ved de hidtil anstillede Forsøg, at de kun gav Oplysning om Centnerudbyttet, men ikke om Tørstofudbyttet. Hertil kom, at Løsningen af dette Spørgsmaal maatte antages at være af ikke ringe Betydning for det praktiske Landbrug, hvorfor der var al Anledning for Foreningen til at tage dette Forhold op til nærmere Undersøgelse.

Til Forsøget blev benyttet følgende Sorter

Elvetham, sjællandsk Stamme.
Barres, sjællandsk Stamme.
Barres, fransk Stamme.
Eckendorfer, sjællandsk Stamme.
Golden Tankard, sjællandsk Stamme.
Golden Globe, sjællandsk Stamme.
Sucre blanc (hvid Foder Sukkerroe), fransk Stamme.

Med Hensyn til de to Barres Stammer skal oplyses, at de begge havde været indlemmet i de i Aarene 1889 og 90 anstillede sammenlignende Dyrkningsforsøg. Den danske Barres Stamme havde gjennem disse Forsøg vist, at den udmærkede sig ved en ualmindelig Ydeevne i kvantitativ Henseende, og maatte i Henseende til tørstofsamlende Evne karakteriseres som middelgod, den franske Barres

*) Ligeledes findes der i Tidsskriftet „Om Landbrugets Kulturplanter" Nr. 8, Side 163, publiceret et af „Kontoret for Fællesindkjøb af undersøgt Markfrø" anstillet Afstandsforsøg.

Stamme derimod gav kun ringe Masseudbytte, men dens tørstofsamlende Evne var noget over middel.

I den sjællandske Barres og Eckendorfer og til Dels Elvetham vare de storrodede Runkelroesorter repræsenterede, i Golden Globe og Sucre blanc de smaarodede, og Golden Tankard samt den franske Barres vare Repræsentanter for Runkelroesorter med middelstor Rod. Hensigten var at undersøge, om de smaarodede Sorter muligvis paa den lille Afstand kunde give et forholdsvis større Udbytte end de storrodede Former.

Den Afstand, hvormed Frøet blev udsaaet, var dels 1 Alen mellem Rækkerne og 12" mellem Planterne i Rækken, og dels 18" mellem Rækkerne og 10" mellem Planterne i Rækken. Større Afstand end 24 × 12 Tommer bruges som bekjendt sjældent, og 18 × 10 Tommer er formentlig den mindste Afstand, man af praktiske Hensyn kan anvende. Der kan nemlig vanskeligt benyttes Hest til Rensning mellem Raderne, naar der er mindre Afstand end 18" maaske endog 20" mellem Rækkerne vilde være at foretrække, da der hører ikke ringe Øvelse til Rensningsarbejderne, naar der kun er 18". For at sikre sig et klart og bestemt Svar paa det gjennem Forsøget stillede Spørgsmaal, indskrænkede man sig til disse to, den største og den mindste Afstand, der med Rimelighed kan bruges.

Forsøgene vare anbragte, foruden paa Forsøgsmarken ved Lyngby, hos d'Hrr. Fabrikant Frich, Aaby ved Aarhus, Gaardejer N. Hansen, Nebel ved Varde, Gaardejer Petersen, Ejby ved Kjøge, og paa de af Sindssygeanstalten Oringe ved Vordingborg drevne Jorder. De to sidstnævnte Steder maatte Forsøget kasseres paa Grund af mangelfuld Spiring, og disse lades derfor uomtalte i det følgende. Paa Forsøgsmarken ved Aarhus var Jorden lermuldet, i rigelig Gødningskraft, og i det hele taget i særdeles god Kultur; ved Varde var Jorden en stærkt sandblandet Muldjord, men med Lerunderlag og i temmelig ringe Gødningskraft, og ved Lyngby en let muldet Jord med lerblandet Sandunderlag. Som Vidnesbyrd om Forsøgsmarkernes relative Bonitet kan anføres, at gjennemsnitlig havde Prøverne ved Aarhus givet 600, ved Lyngby 464 og ved Varde 346 Centner pr. Td. Land.

Rækkerne vare som sædvanlig anbragte paa tværs af Agrene; de bleve mærkede af ved Hjælp af en Snor, og for at den i Henhold til Forsøgsplanen fastsatte Afstand mellem Planterne i Rækken kunde blive nøjagtig, blev der benyttet en Markør med et $3^1/_2$ Alen langt Rivehoved, hvis Tænder havde paa den ene Side en Afstand af 12 Tommer, paa den anden Side af 10 Tommer; med den ene Side blev Saastederne markeret paa Forsøgsstykkerne „Stor Afstand", med den anden Side Saastederne paa Forsøgsstykkerne „Lille Afstand".

Til Oplysning om den Rækkefølge, i hvilken Sorterne have været saaede, og hvorledes Forsøget har været anbragt i Marken, kan henvises til Side 40, hvor der er givet en Grundplan af Forsøget ved Aarhus. Paa de to andre Forsøgsmarker har været fulgt ganske samme Plan for Prøvernes Anbringelse. Forsøgsstykkernes Antal, henholdsvis med stor og lille Afstand, har paa Forsøgsmarken ved Aarhus været 9, og hver Rækkes Længde 47 Alen, ved Lyngby 7 og hver Rækkes Længde 41 Alen, ved Vester Nebel 7 og Rækkernes Længde 45 Alen.

Undersøger man først, hvad er Roernes Svar gjennem Forsøget paa Spørgsmaalet om Udbyttet i Centnervægt efter stor og lille Afstand, da fremgaar dette af hosstaaende Tabel, hvori er samlet Middeltallene for alle tre Forsøgsmarker og samtlige Forsøgsstykker (ialt 23). Til Bestemmelse af hvert Tal i Tabellen har der for stor

Tab. A. Sortens Navn	Centner pr. Td. Land		Merudbyttet efter lille Afstand i Centner pr. Td. Land
	Stor Afstand	Lille Afstand	
	1.	2.	3.
Eckendorfer	537	585	48
Barres, dansk	519	570	51
Elvetham	509	546	37
Golden Tankard	456	493	37
Barres, fransk	432	462	30
Golden Globe	381	402	21
Sucre blanc	338	353	15

Afstand været vejet c. 1950 Roer, for lille Afstand c. 2350 Roer. Det store Antal Roer og de mange Forsøgsstykker er en Borgen for, at ikke ydre, tilfældige Omstændigheder kunne have haft Indflydelse paa Forsøgsresultaterne.

Tallene vise, at overalt har den lille Afstand givet et noget større Centnerudbytte end den store Afstand, men Forskjellen er en Del mindre, end man efter Foreningens foreløbige Smaaforsøg skulde have ventet. Endvidere lægger man Mærke til, ved at lade Øjet løbe ned over Tallene i Rubrik 3, at Merudbyttet efter den lille Afstand er størst hos de Prøver, der have givet det største Centnerudbytte. Dette er en yderligere Bekræftelse paa den saavel i Dyreriget som Planteriget gjældende Naturlov, at jo større kvantitativ Ydeevne, der boer i en Stamme, desto stærkere Udslag giver denne Ydeevne sig, naar den begunstiges gjennem ydre Vilkaar. Den lille Afstand er Voxevilkaar, der — som Forsøgene helt igjennem

vise — begunstige Roernes masseudbyttegivende Evne, og den lille Afstand giver derfor i det hele taget større Centnerudbytte end stor Afstand, men Merudbyttet efter Sorter som Eckendorfer og dansk Barres bliver større end efter Golden globe og Sucre blanc, fordi der i de første er nedlagt en større kvantitativ Ydeevne end i de to sidstnævnte.

Der er særlig Anledning til at henlede Opmærksomheden paa dette Forhold. Det kunde nemlig ligge nær at tænke — og den Tanke har ogsaa været udtalt — at naar smaa Roer skulle være værdifuldere for Landmanden end store Roer, er der ikke nogen Grund til at bruge de største Roer til Frøavl, saa kan Frøavleren ligesaa gjærne bruge smaa Moderroer. At denne Slutning er fejl, er let at indse; naar Væxtbetingelserne have været ens, maa de største Roer have større kvantitativ Ydeevne i sig end de smaa Roer, og følgelig kan man kun forøge Stammens kvantitative Ydeevne, naar de største Individer udvælges til Moderroer. Ser vi nu paa Forsøgsresultaterne i Tab. I, viser disse, som nys omtalt, at netop naar Landmanden ved at give lille Afstand tvinger Roerne til at blive smaa, giver den i Stammen nedlagte kvantitative Ydeevne sig stærkest Udslag, med andre Ord, netop naar Roedyrkeren ved en tæt Bestand bringer Brugsroerne til at blive smaa, er det af særlig Betydning, at det Frø, han udsaaer, er avlet af en Stamme, hvori Frøavleren har indarbejdet en høj kvantitativ Ydeevne ved kun til Moderroer at benytte de største Roer. Altsaa fremgaar det heraf, at tværtimod jo mere den Erfaring vinder Indgang hos Landmændene, at Smaaroer ere værdifuldere end store Roer, desto mere ville Landmændene ogsaa vide at værdsætte den Stamme, der er bygget paa en Avl af Frø efter store Roer. Det er derfor uden Grund, naar Frøavlere, der drive deres Frøavl rationelt, have næret Frygt for, at Læren om Smaaroers Fortrin fremfor store Roer skulde medføre, at Frøforbrugerne lagde mindre Vægt paa Stammens Evne til at give Masseudbytte; som Forsøgene vise, maa netop det modsatte blive Tilfældet.

Hvad Spørgsmaalet angaar, om smaarodede Sorter paa lille Afstand ere fordelagtigere at dyrke end de storrodede, da giver Forsøget det Svar, at i al Fald selv paa en saa lille Afstand som 18 Tom. × 10 Tom. kan de storrodede Former, dansk Barres og Eckendorfer, have tilstrækkelig stor Voxeplads, og der er ikke mindste Antydning af, at de have været hemmede i Væxten af Mangel paa Plads. Om man ved at indskrænke Voxepladsen endnu mere, maaske kunde naa et Punkt, hvor de smaarodede Sorter vilde faa et Overtag over de storrodede, er vel sandsynligt, men det er for saa vidt uden Betydning, da man som ovenfor nævnt af praktiske

Hensyn ikke i det almindelige Landbrug kan komme ind paa en mindre Afstand end 18 × 10 Tom.

Foruden i Henseende til Rodens Størrelse har der ogsaa været betydelig Forskjel mellem de til Forsøget anvendte Sorter i Toppens Størrelse. For at bestemme Topvægten, er der paa hver Forsøgsgaard vejet 100 Roer med Top, og derefter de samme 100 Roer, efter at Toppen var skaaret af. I hosstaaende Tabel er anført, hvormeget Toppen og Roden hver for sig har vejet i Centner pr. Td. Land, idet man derved bedst faar et Overblik over, hvor stor Forskjel der har været mellem Sorterne i Henseende til Toppens Størrelse. Som man vil se, har dansk Barres haft en Top omtrent tre Gange saa stor som Golden globe. Naar man nu erindrer, at dansk Barres netop var den Sort, der gav det største Merudbytte paa den lille Afstand, ligger heri en Antydning af, at heller ikke den store Top er en Hemsko, selv naar Afstanden kun er 18 × 10 Tom. Det

Tab. B. Sortens Navn	Centner pr. Td. Land	
	Top	Rod
Barres, dansk.	286	545
Elvetham.	216	527
Sucre blanc.	170	345
Eckendorfer	151	561
Golden Tankard	149	474
Barres, fransk	136	447
Golden globe	89	392

fremhæves hyppigt som en Fordel ved en Sort, at den har en lille Top, i tyske Kataloger er det saaledes meget almindeligt, at Sorter anbefales som særlig „kleinlaubige“ eller „feinblättrige“. Det Fortrin, de smaatoppede Sorter skulde have, er væsentlig det, at de antages bedre at kunne trives paa lille Voxerum, men som Forsøget her viser, kan man ikke spore, at stortoppede Sorter hemmes i Væxten, selv paa den mindste i det praktiske Landbrug anvendelige Afstand. Paa den anden Side frembyder den lille Top betydelige Ulemper. De Sorter, der have en stor og kraftig Top, naa forholdsvis tidlig, at deres Blade dække Jorden mellem Rækkerne, og dette medfører, at Jorden ikke saa let udtørres i Sommertiden, samt at Ukrudtet holdes borte. Smaatoppede Sorter som Golden globe have endnu, naar Høsten begynder, sjældent naaet at dække Jorden, og fordre mindst en Rensning mere, end det er nødvendigt at give de stortoppede Sorter, som i Reglen intet Ukrudt kan faa Magt med, naar blot Marken er holdt ren i Forsommertiden.

Tillige har mange smaatoppede Sorter den Fejl, at man ved Optagningen om Efteraaret, særlig paa bindende Jord, hyppigt beholder Toppen i Haanden, medens Roden bliver siddende i Jorden og maa graves op.

Toppens Vægt i pCt. af Rodens Vægt har paa stor Afstand gjennemsnitlig for alle Sorter været 37.2 pCt., og paa lille Afstand 35.4 pCt., altsaa Forholdet mellem Rodens og Toppens Vægt har omtrent været ens for store og smaa Roer af samme Sort.

Paa de forskjellige Forsøgsmarker har der derimod været en ret betydelig Forskjel paa Forholdet mellem Rod og Top. Toppens Vægt i pCt. af Roens Vægt har saaledes gjennemsnitlig været:

ved Varde	48.1	pCt.,
— Aarhus	35.6	—
— Lyngby	25.3	—

Dette Forhold, at Roerne, som dyrkes i Jylland og specielt i Vestjylland, faa en forholdsvis kraftig udviklet Top, er der ogsaa andre Iagtagelser, der tyde paa, og der er derfor Anledning til at henlede Opmærksomheden paa det Fingerpeg i denne Retning, som ogsaa denne Forsøgsrække giver.

Som omtalt ovenfor, var det Opgaven med Forsøget, foruden at undersøge, hvorledes Centnerudbyttet stillede sig, tillige at give et Bidrag til Belysning af, hvor stor Forskjel i Tørstofudbytte, der kunde være, eftersom Roerne bleve dyrkede med stor eller lille Afstand. Der har i den Anledning været udtaget Prøver paa alle tre Forsøgsmarker og af samtlige Sorter, saavel fra Forsøgsstykkerne med stor som med lille Afstand. Prøveudtagningen er udført paa følgende Maade: Naar Vejningen af samtlige Forsøgsstykker paa Marken var tilendebragt, er Roernes Gjennemsnitsvægt beregnet. For at den individuelle Forskjel i Tørstofindhold hos Roerne kunde ventes at være nogenlunde udjævnet, har hver Prøve bestaaet af 40 Roer. Naar nu f. Ex. ved Lyngby dansk Barres paa stor Afstand har haft en Gjennemsnitsvægt af 2 Pd., er der fra Forsøgsstykkerne med stor Afstand udsøgt 40 nogenlunde ens store Roer, og man har prøvet sig frem, indtil man har fundet 40, som tilsammen vejede 80 Pd.; Gjennemsnitsvægten af samme Roer paa lille Afstand var $1^1/_4$ Pd., og man har da fra disse Forsøgsstykker udsøgt 40 Roer, hvis samlede Vægt var 50 Pd. Tørstofbestemmelserne ere udførte i d'Hrr. Detlefsen og Meyers kemiske Laboratorium, Lille Kirkestræde 5, Kjøbenhavn, og der er anvendt samme Analysemethode, som den kgl. Vetr. og Landbohøjskoles Laboratorium for landøkonomiske Forsøg benytter.

Med Hensyn til Tørstofbestemmelserne for de enkelte Prøver, henvises til Tabellen Side 44. Her skal kun anføres Middeltallene for Tørstofbestemmelsen af Forsøgsstykkerne paa stor og lille Afstand. Jvnf. Tab. C. For det første ser man, at overalt har som sædvanlig de smaa Roer vist et større Tørstofindhold end de store. Forskjellen i Tørstof paa Roerne fra stor og lille Afstand er mindst hos Sucre blanc, fransk Barres og Golden globe, men som det fremgaar af Tallene i Tab. D., hvor de til Analyse indsendte Roers Vægt er anført, har 40 Roer fra stor Afstand, for disse tre Sorters Vedkommende, kun vejet fra 18 til 20 Pd. mere end Roerne fra lille Afstand; for de andre Sorter er Forskjellen fra 22 til 28 Pd.

Endnu staar tilbage at omtale, hvor stort Tørstofudbytte de forskjellige Sorter har givet pr. Td. Land paa stor og paa lille Afstand. Beregningen heraf foretages ved at multiplicere det pro centiske Tørstofindhold med Centnerudbyttet for hver enkelt Prøve

Tab. C. Sortens Navn	Middeltaal for Tørstof i pCt. af Roen		Tab. D. Sortens Navn	Vægt af 40 Pd. i Pd.	
	Stor Afstand	Lille Afstand		Stor Afstand	Lille Afstand
Sucre blanc . . .	18.29	18.51	Sucre blanc . . .	46	28
Elvetham.	14.33	15.46	Elvetham	70	46
Barres, fransk. . .	13.68	13.90	Barres, fransk. . .	60	40
Golden globe . . .	13.66	13.86	Golden globe . . .	52	33
Golden Tankard. .	13.44	14.11	Golden Tankard. .	67	42
Barres, dansk. . .	12.98	13.55	Barres, dansk. . .	72	50
Eckendorfer . . .	11.80	12.62	Eckendorfer . . .	78	50

og derved fremkommer som Middeltal for alle tre Forsøgsmarker de i Tab. E. anførte Tal for Tørstofudbyttet. Som man vil se, har den lille Afstand overalt givet et større Tørstofudbytte end stor Afstand. Sorternes Rækkefølge er ikke her den samme som i Tab. A., hvor de vare ordnede efter Centnerudbyttet. Der er sket et Par Forandringer, Elvetham har saaledes byttet Plads med Eckendorfer, en naturlig Følge af Elvethams betydelig højere Tørstofindhold; af samme Grund er Sucre blanc kommen over baade Barres fransk og Golden globe.

Man lægger Mærke til, at for de tre sidstnævnte Sorters Vedkommende er Merudbyttet efter „Lille Afstand“ kun 4 til 500 Pd. Tørstof pr. Td. Land. Det er et Spørgsmaal, om den lille Afstand svarer Regning, naar Merudbyttet ikke er større. Det maa jo nemlig erindres, at ved den lille Afstand blive Udgifterne ved Roernes Saaning, Sommerpleje samt Optagning om Efteraaret,

ligesom ogsaa Indkjøb af Frø, en Trediedel større end ved stor Afstand, fordi Rækkernes Antal pr. Td. Land forøges med en Trediedel. Desuden vil naturligvis derfor ogsaa Arbejdet i Roemarken om Sommeren udfordre en adskilligt større Arbejdsstyrke, naar Roerne ere saaede paa lille end paa stor Afstand, og da det er en almindelig Klage, at man har ondt ved at skaffe den fornødne Arbejdskraft, er det tvivlsomt, om det i al Fald for Sorter om Golden globe og Sucre blanc, der kun have en ringe kvantitativ Ydeevne, kan betale sig at dyrke dem paa lille Afstand. For alle Sorter gjælder det, at er Landmanden saaledes stillet, at tilsaar han sin Roemark med stor Afstand, kan han med den Arbejdsstyrke, han har til Raadighed, sikre sig en rettidig og omhyggelig Behandling af Roemarken, men at det vil komme til at skorte herpaa, hvis Roerne saas med lille Afstand, maa den store

Tab. E. Sortens Navn	Tørstofudbyttet pr. Td. Land i Pd.	
	Stor Afstand	Lille Afstand
Elvetham	7241	8307
Barrrs, dansk	6755	7707
Eckendorfer	6349	7370
Golden Tankard	6154	6919
Sucre blanc	6141	6487
Barres, fransk	5895	6410
Golden globe	5173	5568

Afstand i de fleste Tilfælde foretrækkes. Det Tab, der lides ved en mangelfuld Pasning, fordi Arbejdsstyrken er for lille, kan meget hurtig forvandle det Plus, den lille Afstand giver, til et Minus.

Som Hovedresultat af Forsøget kan udledes den Slutning, at den lille Afstand giver en paa Foderenheder noget rigere Roeafgrøde end stor Afstand, og at Merudbyttet paa lille Afstand bliver større efter Stammer med høj Ydeevne end efter mindre produktive Stammer, men da paa den anden Side den lille Afstand giver mere Arbejde, kan der være Tilfælde, hvor det alligevel maa antages, at Landmanden staar sig fuldt saa godt ved at benytte stor Afstand.

Sluttelig skal endnu nævnes, at Stamfrøavlen af Runkelroer og Gulerødder er fortsat efter de samme Principper som i foregaaende Aar.

Plan over Afstandsforsøget ved Aarhus.

(1 Alen og $^3/_4$ Alen angiver Afstanden mellem Rækkerne.)

1ste Forsøgsstykke.

- Mellemrække.
- Elvetham.
- Barres dansk.
- Eckendorfer.
- Barres fransk.
- Golden Tankard.
- Golden Globe.
- Sucre blanc.
- Mellemrække.

1 Alen.

- Mellemrække
- Elvetham.
- Barres dansk.
- Eckendorfer.
- Barres fransk.
- Golden Tankard.
- Golden Globe.
- Sucre blanc.
- Mellemrække.

$^3/_4$ Alen.

2det Forsøgsstykke.

- Elvetham.
- Barres dansk.
- Eckendorfer.
- Barres fransk.
- Golden Tankard
- Golden Globe.
- Sucre blanc.
- Mellemrække.

$^3/_4$ Alen.

- Mellemrække.
- Elvetham.
- Barres dansk.
- Eckendorfer.
- Barres fransk.
- Golden Tankard.
- Golden Globe.
- Sucre blanc.
- Mellemrække.

1 Alen.

3die Forsøgsstykke.

- Elvetham.
- Barres dansk.
- Eckendorfer.
- Barres fransk.
- Golden Tankard.
- Golden Globe.
- Sucre blanc.
- Mellemrække.

1 Alen.

- Mellemrække.
- Elvetham.
- Barres dansk.
- Eckendorfer.
- Barres fransk.
- Golden Tankard.
- Golden Globe
- Sucre blanc.
- Mellemrække.

$^3/_4$ Alen.

(Fortsættes i midterste Kolonne.)

4de Forsøgsstykke.

- Elvetham.
- Barres dansk-
- Eckendorfer.
- Barres fransk.
- Golden Tankard.
- Golden Globe.
- Sucre blauc.
- Mellemrække.

$^3/_4$ Alen.

- Mellemrække.
- Elvetham.
- Barres dansk.
- Eckendorfer.
- Barres fransk.
- Golden Tankard.
- Golden Globe.
- Sucre blanc.
- Mellemrække.

1 Alen.

5te Forsøgsstykke.

- Elvetham.
- Barres dansk.
- Eckendorfer.
- Barres fransk.
- Golden Tankard.
- Golden Globe.
- Sucre blanc.
- Mellemrække.

1 Alen.

- Mellemrække.
- Elvetham.
- Barres dansk.
- Eckendorfer.
- Barres fransk.
- Golden Tankard.
- Golden Globe.
- Sucre blanc.
- Mellemrække.

$^3/_4$ Alen.

6te Forsøgsstykke.

- Elvetham.
- Barres dansk.
- Eckendorfer.
- Barres fransk.
- Golden Tankard.
- Golden Globe.
- Sucre blanc.
- Mellemrække.

1 Alen.

- Mellemrække.
- Elvetham.
- Barres dansk.
- Eckendorfer.
- Barres fransk.
- Golden Tankard.
- Golden Globe.
- Sucre blanc.
- Mellemrække.

(Fortsættes i tredie Kolonne.)

7de Forsøgsstykke.

- Elvetham.
- Barres dansk.
- Eckendorfer.
- Barres fransk.
- Golden Tankard.
- Golden Globe
- Sucre blanc.
- Mellemrække.

1 Alen.

- Mellemrække.
- Elvetham.
- Barres dansk.
- Eckendorfer.
- Barres fransk.
- Golden Tankard.
- Golden Globe.
- Sucre blanc.
- Mellemrække.

$^3/_4$ Alen.

8de Forsøgsstykke.

- Elvetham.
- Barres dansk.
- Eckendorfer.
- Barres fransk.
- Golden Tankard.
- Golden Globe
- Sucre blanc.
- Mellemrække.

$^3/_4$ Alen.

- Mellemrække.
- Elvetham.
- Barres dansk.
- Eckendorfer.
- Barres fransk
- Golden Tankard.
- Golden Globe.
- Sucre blanc.
- Mellemrække.

1 Alen.

9de Forsøgsstykke.

- Elvetham.
- Barres dansk
- Eckendorfer.
- Barres fransk.
- Golden Tankard.
- Golden Globe.
- Sucre blanc.
- Mellemrække.

1 Alen.

- Mellemrække.
- Elvetham.
- Barres dansk.
- Eckendorfer.
- Barres fransk.
- Golden Tankard.
- Golden Globe.
- Sucre blanc.
- Mellemrække.

$^3/_4$ Alen.

Tabel I.

Forsøget ved Aarhus.

Sortens Navn.	Roernes Vægt i Pund fra Forsøgsrækker paa 47 Alens Længde.																				Roernes Vægt i Centner pr. Td. Ld.	
	Stor Afstand.									Lille Afstand.									Middeltal for			
	1ste Forsøgsstykke	2det do.	3die do.	4de do.	5te do.	6te do.	7de do.	8de do.	9de do.	1ste Forsøgsstykke	2det do.	3die do.	4de do.	5te do.	6te do.	7de do.	8de do.	9de do.	Stor Afstand	Lille Afstand	Stor Afstand	Lille Afstand
Eckendorfer	191	233	190	214	214	253	210	227	252	153	181	165	161	201	161	200	211	211	220	183	655	725
Barres dansk	253	219	203	259	200	238	220	220	221	194	175	169	157	193	170	208	190	200	226	184	673	729
Elvetham.	212	221	188	225	211	234	218	216	231	182	175	181	158	172	175	186	198	201	217	181	646	717
Golden Tankard	205	184	165	185	199	202	193	222	186	164	175	147	141	165	161	177	156	181	193	163	575	646
Barres fransk	192	192	176	204	154	196	169	182	167	149	136	138	137	153	119	159	163	165	181	147	539	583
Golden Globe.	162	156	159	179	158	168	171	156	175	125	122	118	110	140	140	124	126	153	165	129	492	511
Sucre blanc.	128	137	126	136	154	150	160	170	141	110	124	102	110	125	128	125	126	134	145	120	432	475

Tabel II.

Forsøget ved Lyngby.

Sortens Navn.	Roernes Vægt i Pund fra Forsøgsrækker pan 41 Alens Længde.																Roernes Vægt i Centner pr. Td. Land.	
	Stor Afstand.							Lille Afstand.							Middeltal for			
	1ste Forsøgsstykke	2det do.	3die do.	4de do.	5te do.	6te do.	7de do.	1ste Forsøgsstykke	2det do.	3die do.	4de do.	5te do.	6te do	7de do.	Stor Afstand	Lille Afstand	Stor Afstand	Lille Afstand
Eckendorfer	158	156	170	154	165	162	166	127	117	113	128	127	131	138	162	126	553	572
Barres dansk	174	145	141	155	156	161	158	126	134	120	120	119	114	146	156	126	533	572
Elvetham.	151	150	157	130	154	155	150	129	118	102	104	109	111	137	150	116	512	528
Golden Tankard	126	130	129	134	126	133	162	113	108	113	106	96	89	100	134	104	457	472
Barres fransk.	141	121	125	114	135	133	122	95	99	111	109	98	104	99	127	102	432	463
Golden Globe.	112	94	104	113	121	107	121	79	81	101	81	76	85	90	110	85	376	386
Sucre blanc	103	99	95	89	89	98	95	65	72	65	78	69	74	76	95	71	324	322

Tabel III.

Forsøget ved Varde.

Sortens Navn.	Roernes Vægt i Pund fra Forsøgsrækker paa 45 Alens Længde.															Roernes Vægt i Centner pr. Td. Land.	
	Stor Afstand.							Lille Afstand.						Middeltal for			
	1ste Forsøgsstykke	2det do.	3die do.	4de do.	5te do.	6te do.	7de do.	1ste Forsøgsstykke	2det do.	3die do.	4de do.	5te do.	6te do.	Stor Afstand	Lille Afstand	Stor Afstand	Lille Afstand
Eckendorfer	129	140	160	112	96	131	141	113	122	131	99	107	94	130	111	404	459
Barres dansk	121	122	127	104	106	104	110	98	104	102	102	84	104	113	99	352	410
Elvetham	137	115	120	111	97	128	124	106	98	106	72	89	97	119	95	370	394
Golden Tankard	128	116	104	86	101	114	106	96	96	82	68	80	99	108	87	336	360
Barres fransk	110	106	90	79	105	114	122	77	84	102	78	75	75	104	82	324	339
Golden Globe	95	92	88	76	73	101	90	86	74	79	61	65	84	88	75	274	310
Sucre blanc	85	91	90	65	74	94	80	76	54	55	57	67	67	83	63	258	261

Tabel IV.

Sortens Navn.	Aarhus.						Lyngby.						Varde.					
	Centner pr. Td. Ld.		Tørstof i pCt. af Roen.		Tørstof-udbyttet pr. Td. Ld. i Pund.		Centner pr. Td. Ld.		Tørstof i pCt. af Roen.		Tørstof-udbyttet pr. Td. Ld. i Pund.		Centner pr. Td. Ld.		Tørstof i pCt. af Roen.		Tørstof-udbyttet pr. Td. Ld. i Pund.	
	Stor Afstand	Lille Afstand	Stor Afstand	Lille Afstand	Stor Afstand	Lille Afstand	Stor Afstand	Lille Afstand	Stor Afstand	Lille Afstand	Stor Afstand	Lille Afstand	Stor Afstand	Lille Afstand	Stor Afstand	Lille Afstand	Stor Afstand	Lille Afstand
Elvetham	646	717	13.86	14.44	8954	10353	512	528	13.99	15.17	7163	8010	370	394	15.15	16.67	5606	6568
Barres dansk	673	729	13.09	13.20	8810	9623	533	572	13.02	13.85	6940	7922	352	410	12.83	13.60	4516	5576
Eckendorfer	655	725	10.94	12.10	7166	8773	553	572	13.41	13.39	7416	7659	404	459	11.05	12.37	4464	5678
Golden Tankard	575	646	13.50	13.46	7763	8695	457	472	13.97	14.86	6384	7014	336	360	12.84	14.02	4314	5047
Sucre blanc	432	475	17.78	17.78	7681	8446	324	322	18.08	19.06	5858	6137	258	261	18.93	18.69	4884	4878
Barres fransk	539	583	13.48	13.55	7266	7900	432	463	13.76	14.41	5944	6672	324	339	13.81	13.74	4474	4658
Golden Globe	492	511	13.25	13.48	6519	6888	376	386	13.72	14.49	5159	5593	274	310	14.02	13.62	3841	4222

Tabel V.

Toppens Vægt i pCt. af Roens Vægt.

Sortens Navn.	Aarhus.		Lyngby.		Varde.	
	Stor Afstand	Lille Afstand	Stor Afstand	Lille Afstand	Stor Afstand	Lille Afstand
Barres 1	51.7	57.3	38 5	32.9	73.6	60.5
Elvetham.	44.8	46.0	22.8	23.0	53.0	55.9
Sucre blanc.	49.4	44.4	32.1	40 2	73.6	55.5
Eckendorfer	26.5	26.0	16.8	20.5	41.5	30.4
Golden Tankard	30.0	28.3	23.2	28.1	38.6	40.2
Barres 2	27.3	26.1	21.0	21.3	44.0	42.5
Golden Globe.	19.2	21.1	18 9	15.0	34.8	29.3

Repræsentantmøde den 4. November 1893.

Mødet afholdtes i Industriforeningens Foredragssal. Det var indvarslet samtidig med de to nedennævnte Generalforsamlinger, tilligemed Dagsorden, hvorimod der denne Gang ikke blev udsendt Stemmesedler angaaende Valg af nye Bestyrelsesmedlemmer og Repræsentanter for næste Aar, i Forventning om at Generalforsamlingen vedtog Bestyrelsens motiverede Forslag om Foreningens Ophør. Som sædvanlig var Repræsentantmødet kun svagt besøgt, idet der udenfor Bestyrelsen kun var til Stede tre Medlemmer samt Referenter.

Formanden, Kammerherre Barner, aabnede Mødet med at erindre om, at det ved sidste Repræsentantmøde var vedtaget at overgive Foreningens Forsøgsvirksomhed til Staten og derefter at opløse Foreningen, hvilket skulde afgjøres paa den forestaaende Generalforsamling.

Sekretæren, Lektor Rostrup, gav derefter, som sædvanlig, en Oversigt over Foreningens Virksomhed siden foregaaende Repræsentantmøde, som fandt Sted den 14. December 1892. Aaret har været et „Afviklingens Aar". Der forelaa allerede ved sidste Repræsentantmøde sikre Udsigter til, at Staten vilde overtage hele Forsøgsvirksomheden paa Landbrugs-Planteavlens Omraade, og Sagen blev i Vinterens Løb til Vished ved at Rigsdagen bevilgede de hertil forlangte Midler, 27100 Kr. Ordningen af den nye Virksomhed foreligger dels i en Plan af 12. Juni 1893 fra Forsøgslederen, Statskonsulent P. Nielsen, dels i tvende Skrivelser af 26. Juni s. A. fra Indenrigsministeriet til det kgl. danske Landhusholdnings-Selskab. Foreningen opgav da sin Forsøgsvirksomhed fra 1. April 1893, medens samtidig den af Foreningen lejede Jord ved Lyngby Landboskole overtages af den nye Institution, ligesom ogsaa Foreningens hidtilværende Forsøgsleder, Landbrugskandidat K. Hansen, af Ministeriet blev ansat som Bestyrer af Forsøgsstationen ved Lyngby, i Forbindelse med Varetagelsen af den lokale Konsulentvirksomhed for Øerne, medens Redaktør L. Helweg af Landhusholdnings-Selskabet valgtes til Bestyrer af Roedyrknings- og Roefrøkontrolforsøgene. Ordningen af det nye Tidsskrift, der skulde være et Organ for Forsøgsvirksomheden og nærmest at anse for en

Fortsættelse af Foreningens Tidsskrift „Om Landbrugets Kulturplanter", er endnu ikke endelig fastslaaet. — Det meddeltes endvidere, at der endnu er et Bind (Nr. 11) af Foreningens Tidsskrift under Trykken, hvilket dog ikke vilde kunne komme Medlemmerne i Hænde, før efter Foreningens Ophør, i Begyndelsen af næste Aar. — Det besluttedes i sin Tid af Bestyrelsen at udsende en Række Spørgsmaal til Landmændene, for at faa indsamlet et saa betydeligt Materiale som muligt, til Belysning af Plantekulturens nuværende Standpunkt i Landets forskjellige Egne. Der opstilledes en Række af 43 saadanne Forespørgsler, væsentligst udarbejdede af Forsøgsleder K. Hansen, som blev trykt og udsendt til lidt over 150 Landmænd i December 1892. I Løbet af følgende Januar indløb 120 mere eller mindre fyldige Besvarelser. Af disse ere de, som angik Aarets Høst, benyttede i den Oversigt over Planteavlen 1892, som af K. Hansen er meddelt i „Tidsskrift for Landøkonomi" for 1893 S. 41 o. flg.; de, som angik Plantesygdomme, ere benyttede i den Oversigt, som Lektor Rostrup aarlig publicerer; endelig ere Besvarelserne i deres Helhed bearbejdede af K. Hansen i en Artikel, som under Navn af „Meddelelser fra Landmænd" vil blive optaget i Foreningens Tidsskrift (se Nr. 11 S. 1) og i Særtryk tilstillet alle dem, der velvilligst har besvaret de udsendte Spørgsmaal. Da dette Forsøg slog godt an, har Bestyrelsen besluttet atter iaar at udsende en Række nye Spørgsmaal; man havde nemlig grundet Haab om, at denne Virksomhed vilde blive fortsat ad Aare under den nye Forsøgs-Institution, og for at der ikke skulde opstaa et Hul i Rækken af disse Henvendelser, bestemte man sig for at tage Sagen i sin Haand endnu iaar, skjønt Foreningens Afslutning er saa nær forestaaende. — Under 20. April d. A. modtog Foreningen en Meddelelse fra Indenrigsministeriet om, at der paa Finansloven for 1893—94 var stillet 5000 Kr. til Disposition, og at Foreningen heraf kunde trække det Beløb, som viste sig nødvendig til Foreningens Virksomhed og Afvikling i det hele taget, dog saaledes at Midlerne ikke anvendtes til fortsat Forsøgsvirksomhed. — Medlemsantallet er for Øjeblikket 177 personlige Medlemmer, 15 Landboforeninger og 5 Sogneforeninger, ialt 197.

Kassereren, Grosserer Chr. P. Jacobsen, fremlagde det reviderede Regnskab for 1892, af hvilket der er givet en Oversigt her i Tidsskriftet S. 56; Regnskabet godkjendtes.

Formanden gav en Oversigt over Foreningens Ejendele og meddelte, at de ved Foreningens Ophør, i Følge Lovene, vilde blive overgivne til Landhusholdnings-Selskabet.

Revisorerne, Etatsraad Holm og Lektor Maar, gjenvalgtes. Da der ikke kan afholdes Repræsentantmøde, efter at Foreningen

er ophørt at bestaa, og saaledes ikke paa sædvanlig Maade gives Decharge for indeværende Aars Regnskab, der først kan foreligge noget ind i det nye Aar, besluttedes det paa nuværende Repræsentantmøde at overdrage denne Myndighed til Revisionen.

Generalforsamling den 4. November 1893.

Umiddelbart efter det ovenfor refererede Repræsentantmøde afholdtes den i Lovenes § 12 fastsatte første Generalforsamling, som skulde træffe Afgjørelse angaaende Forslaget om Foreningens Ophør fra 31. December d. A. at regne, og hvortil udkræves mindst $^2/_3$ af de afgivne Stemmer. Den nærmere Motivering af Forslaget findes i Beretningen om Repræsentantmødet den 14. December 1892 (se Foreningens Tidsskrift Nr. 10, S. 135 o. flg.).

Forslaget vedtoges enstemmigt.

Derefter gav Formanden en historisk Oversigt over Foreningen, dens Stiftelse, Embedsmænd og Funktionærer, hvorefter Sekretæren gav en Oversigt over Foreningens forskjellige Virksomhed fra første Færd.

Generalforsamling den 9. December 1893.

Ved den anden og sidste Generalforsamling vedtoges endelig og enstemmig Forslaget om Foreningens Ophør med Aarets Udgang.

Omrids af Foreningens Historie fra dens Stiftelse til dens Ophør.

Ved E. Rostrup.

Efter et forberedende Møde den 15. Marts 1876, til hvilket Initiativet var taget af Frøkontrollens Bestyrer E. Møller-Holst, stiftedes Foreningen ved et Møde paa Landbohøjskolen den 27 Marts 1876 under Navn af „Forening for indenlandsk Frøavl" eller kortere betegnet „Frøavlerforeningen". Den foreløbige Bestyrelse kom til at bestaa af 9 Landmænd, 3 Frøhandlere og 3 Botanikere, af hvilke 5 vare bosatte i Jylland, 5 paa Øerne (udenfor Kjøbenhavn) og 5 i Kjøbenhavn, nemlig Kammerraad J. B. H. Andersen, Kammerherre Berner-Schilden som Formand, Inspektør N. P. J. Buus, Gartner G. J. Bøgh, Jægermester Joh. Friis, Proprietær H. Heide, Etatsraad Hofman (Bang), Redaktør Chr. P. Jacobsen som Kasserer, Professor B. S. Jørgensen, Professor Joh. Lange, Redaktør E. Møller-Holst som Sekretær, Lærer P. Nielsen, Seminarielærer E. Rostrup, Etatsraad E. Tesdorpf, Gartner Fr. Wendt. I Følge Foreningens trykte Vedtægter (se Beretning Nr. 1, S. 2) skulde Foreningens Formaal nærmest være det, at støtte og fremme den indenlandske Frøavl ved at indsamle Oplysninger om den der allerede finder Sted, ved at anstille omhyggeligt ledede Forsøg, ved uden selv at optræde som Kjøber og Sælger at være Frøavlere behjælpelig med Indkjøb af det paalideligste Frø. Paa den første Generalforsamling (1877) blev hele den foreløbige Bestyrelse gjenvalgt og derefter skulde en Trediedel af Bestyrelsens Medlemmer aarlig udtræde og erstattes ved Valg af en aarlig Generalforsamling. Medlemsbidraget ansattes til 3 Kroner aarlig, hvilket senere indsaas at være for lavt ansat, men som man dog aldrig skred til at forhøje. Samme Dag at Foreningen stiftedes, nedsattes to Udvalg, dels til Besørgelse af Anmeldelser om Indkjøb og Salg af Frø, dels til Bedømmelse af Afgrøder paa Marken til Frøavl.

Allerede samme Aar Foreningen blev stiftet, foranstaltede den sin første Udstilling, som senere er bleven efterfulgt af flere andre, skjønt der i de oprindelige Vedtægter intet fandtes om denne Art Virksomhed. Rodfrugt-Udstillingen paa Landbohøjskolen den 12.—14. Oktober 1876, til hvilken Bestyrelsen i Sommerens Løb havde udstedt Opfordringer til Rodfrugtavlere om at deltage,

lykkedes særdeles godt; der var modtaget Bidrag fra 45 Udstillere fra alle Landets Egne, skjønt der hverken uddeltes Præmier eller gaves nogen offentlig Bedømmelse. En Beretning om Udstillingen meddeltes i Ugeskrift for Landmænd 1876, og den kan anses for at indeholde det første Grundlag i vor Literatur for en paalidelig Beskrivelse af de her i Landet dyrkede Rodfrugtformer.

Der blev i 1876 og 1777 udsendt forskjellige Opfordringer til Frøavlere og Frøhandlere, dels om at meddele Resultater af Forsøg paa dertil trykte Skemaer, dels om at lade Foreningen medvirke ved Udarbejdelsen af Frø-Fortegnelser, for at der kunde blive anvendt rigtige og overensstemmende Navne, samt en Henvendelse til et større Antal mindre Jordbrugere med Tilbud om gratis Uddeling af Frø og Udlaan af Renseapparater. I noget stort Omfang kan det dog ikke siges at disse Tilbud den Gang bleve benyttede. I Aarene 1877—79 foretages en Del Rejser af Foreningens botaniske Medlemmer for at sætte sig i Forbindelse med Frøavlere, gjøre sig bekjendt med deres Afgrøder og vejlede i Valget af Frøsorter (se Foreningens Beretning Nr. 1, S. 16—52 og Nr. 2, S. 57—66).

I Juli 1878 foranstaltede Foreningen under Landmandsmødet i Svendborg en Udstilling, hvis vigtigste Afdeling, der tiltrak sig megen Opmærksomhed som noget nyt, var en Opstilling af levende, i Jord plantede, fuldt udviklede Exemplarer af alle de Kløver og Græsser m. m., der have Betydning som Foderplanter, samt de vigtigste Ukrudtsplanter. I samme Aar, den 4—7 Oktober, foranstaltede Foreningen selv en fyldig Udstilling i Tivoli af de i det danske Landbrug dyrkede Sædarter, Bælgplanter, Fodergræsser, Rodfrugter, samt Præparater af syge Kulturplanter og af Ukrudtsplanter. Plan for Udstillingen, Præmieringen m. m. var offentliggjort d. 15. Aug., og 53 Udstillere deltoge i samme, om hvilken en udførlig Meddelelse findes i Foreningens Beretning Nr. 1, S. 62—143. En væsentlig Betydning fik denne Udstilling ved at give Anledning til en grundig Undersøgelse og Beskrivelse samt Tilvejebringelse af kolorerede Afbildninger i naturlig Størrelse af Rodfrugterne; endvidere til at fastslaa rationelle Benævnelser for den store Mangfoldighed af Former af de forskjellige Rodfrugter, et Arbejde hvortil, foruden flere af Bestyrelsens Medlemmer, cand. mag. Samsøe Lund ydede fortrinlig Støtte.

I 1879 udkom det første Bind af Foreningens Tidsskrift under Navn af „Om Landbrugets Kulturplanter og dertil hørende Frøavl“, indeholdende Beretning om Foreningens Virksomhed i dens første tre Aar. Medens Møller-Holst, som havde været og endnu i flere Aar vedblev at være Drivfjederen i Foreningen, i Egenskab af

Sekretær havde redigeret det før e Bind, overdrages i November 1879 Sekretærbestillingen og dermed tillige Redaktionsvirksomheden til daværende Seminarielærer, nuværende Lektor E. Rostrup, som har redigeret de øvrige 10 Bind. I 1878 valgtes Prof. B. S. Jørgensen til Næst-Formand i Anledning af at Formanden ikke længer havde fast Ophold i Kjøbenhavn.

Ved Generalforsamlingen i 1880 besluttedes det, for at undgaa den idelige Forvexling, der fandt Sted med andre Institutioner, der havde beslægtede Navne og endvidere for at faa et mere betegnende Udtryk for den Virksomhed, som Foreningen faktisk omfattede, at Foreningen for Fremtiden skulde hedde Forening til Kulturplanternes Forbedring.

Fra 1881 og en Række Aar derefter var Foreningen Mellemled mellem Frøavlere og de landboindustrielle Udstillinger, som „De samvirkende Landboforeninger i Sjællands Stift" i Forbindelse med Industriforeningen foranstaltede hvert Aars Februar Maaned, idet Foreningen udstedte Opfordring til Frøavlere med Tilbud om at være dem behjælpelig med Analysering af Frøet og med Afsætning af samme.

Medens Forsøgene endnu paa den Tid for største Delen kun bestod i, at endel Forsøg med Rodfrugter og Frøavl udførtes paa forskjellige Steder i Landet af vedkommende Jordbruger, under en mer eller mindre effektiv Kontrol fra Foreningens Side, paabegyndtes i 1880 en Række Dyrkningsforsøg med talrige Kartoffelsorter, som ad forskjellige Veje vare erhvervede fra England, med det Formaal for Øje, at forsøge Udbredelsen af saadanne Sorter, som vare yndede paa det engelske Marked og egnede sig til en fremtidig Transport til England, idet der jo fandtes store Strækninger, især i Jylland, som bedre egnede stg til Kartoffelavl end Kornavl. Forsøgene bleve udførte i Botanisk Have under Ledelse ef cand. mag. Samsøe Lund, som derefter gav fyldige Beskrivelser af alle disse Sorter (Tidsskrift Nr. 2, S. 42—47), ligesom de ogsaa ledede til at der senere udførtes en Række fortrinlige, kolorerede Afbildninger af Kartoffelsorter, som indlemmedes i Foreningens Samling og senere forøgedes. I 1881 optoges nye Forsøg med en Række Kartoffelsorter fra Bøhmen. Andre værdifulde Forsøgsrækker bleve samtidig anstillede med Bælgplanter og Græsarter til Frøavl af daværende Lærer P. Nielsen i Ørslev, om hvilke Beretning foreligger i Foreningens Tidsskrift Nr. 2, S. 67--88.

I 1881 deltog Foreningen i to Udstillinger, nemlig i Juli Maaned i Malmø og i Oktober Maaned i Randers. I begge fremstilledes et udsøgt Udvalg af det danske Landbrugs Planteproduktion samt en Række Præparater paa Cartons, hvilke derefter

dannede Grundlaget for den Samling, som Foreningen i de følgende Aar supplerede. Denne Samling henstod i dertil velvillig overladte Lokaler, først nogle Aar i Frøkontrollen, derefter nogle Aar i Markfrøkontoret, indtil Foreningen i 1886 selv lejede et Lokale til Samlingen. Ved Frø-Udstillingen i Sundsvall i Juli 1882 deltog Foreningen ogsaa med en Del kolorerede Afbildninger og Præparater, men dens vigtigste Virksomhed ved denne Udstilling var dog at varetage de danske Udstilleres Interesser, at modtage Anmeldelser og sørge for Sagernes Opstilling. Endelig deltog Foreningen ogsaa i den under Landmandsforsamlingen i Aalborg i Juni 1883 etablerede Udstilling (se Tidsskrift Nr. 4, S. 66—77).

I de samme Aar, 1881–1883, bestræbte Foreningen sig for ad forskjellige Veje at opretholde Dansk Frøkontrol, som en for Foreningen uundværlig Institution, idet der var Fare for at den vilde standse sin Virksomhdd. Endvidere gjorde Foreningen nye Skridt til at skaffe Frøavlere sikrere Afsætning paa deres gode Frø ved Bistand af Markfrøkontoret, som ogsaa paa Foreningens Vegne besørgede Uddeling af Frø, tildels gratis, til Frøavlere; den gratis Uddeling blev navnlig i en Række Aar benyttet af bornholmske Husmænd, der dreve Frøavl under Lærer Bergstedts Vejledning og Tilsyn, samt af en Del Husmænd i Sorø Amt. Der arbejdedes endvidere for, at der blev anstillet Forsøg med Rodfrugter og Frø paa samme Maade som tidligere; saaledes blev en Række nye Sorter af Rug, Byg og Havre fra Bøhmen dyrkede af P. Nielsen i Ørsløv, og med nyere Sorter af Boghvede og Spergel blev der anstillet Dyrkningsforsøg i Varde-Egnen og i Vendsyssel. Skemaer bleve udsendte i 200 Expl. til Udfyldning af de Jordbrugere i forskjellige Egne af Landet, som dyrkede Kløver eller Græs til Frøavl, for at man kunde bedømme det Udbytte, som faas under forskjellige Forhold.

I Sommeren 1882 blev Havebrugskandidat Tscherning af Foreningen sendt til Quedlinburg, for at indhente Oplysning om den derværende Frøavl og derefter at udarbejde en Beretning om Frøavlens Udvikling i Tyskland, de store Frøforretningers Opkomst og de Midler, der benyttes til at vedligeholde eller forædle Kulturplanterne; man havde herved tillige for Øje mulig at faa uddannet en Mand med den fornødne Fordannelse til at begynde en rationel Frøavl og da særlig Avl af Stamfrø her hjemme. Rejseberetningen foreligger i Tidsskriftet Nr. 4, S. 1. I samme Bind er optaget den fortrinlige og udførlige, af talrige Figurer ledsagede Afhandling af Samsøe Lund og Hjalmar Kjærskou „En monografisk Skildring af Havekaalens, Rybsens og Rapsens Kulturformer.“

I Anledning af de til Foreningen stadig indløbende Henvendelser angaaende Vejledning i Frøavl, gjorde Bestyrelsen forskjellige

Skridt for at tilvejebringe trykte Skrifter desangaaende. Det lykkedes i 1885 at tilvejebringe et Arbejde af Handelsgartner H. Gram „Om Frøavl af Foderroer“, som blev offentliggjort i Foreningens Tidsskrift Nr. 5, S. 97—174 og som udkom i Boghandelen som Særtryk i 2000 Exemplarer.

Foreningens Samlinger blev i 1884—85 bl. a. forøget med en Del kolorerede Haandtegninger af Bælgplanter, som skyldtes en Række Dyrkningsforsøg med en stor Del Ærtesorter, som paabegyndtes af Kand. S. Rützou i 1883 og fortsattes til 1887 i Botanisk Have (se Tidsskrift Nr. 8, S. 53). En Del af Foreningens Samlinger blev i 1885 benyttet til lokale Udstillinger i Nexø, Dalby i Hornsherred, Maribo og Roskilde.

Paa dette Tidspunkt (1885) traadte Foreningen i en Art Samvirken med de i Sjællands og Lollands-Falsters Stifter oprettede „Samvirkende Sogneforeninger“, idet den, væsentlig ved Hjælp af Markfrøkontoret, forskaffede det bedst mulige Frø, for største Delen hidrørende fra Foreningens egne Medlemmer og hvis Herkomst man derfor kunde kontrollere, dels til de Forsøgsmarker, som hver af Sogneforeningerne vilde anlægge, dels til, for en Del af Sogneforeningernes Vedkommende, at grundlægge en fremtidig Frøavl. Ligeledes foranstaltede Foreningen afholdt en Del Foredrag i sjællandske Kredse af Havebrugskand. Helweg, Forsøgsmarkerne bleve tilsete og E. Møller-Holst affattede paa Foreningens Vegne et lille Skrift „Oversigt over de vigtigste Foderroesorter“, som i 1000 Explr. blev omdelt til Sogneforeningerne. I nogle Aar bekostede Foreningen de Rejser, som H. Knudsen i Landsgrav foretog for at yde Vejledning for Frøavlere i forskjellige Egne af Sjælland og Lolland-Falster, og Chr. R. Møller i Voldstrup ydedes lignende Hjælp for at give de fynske Frøavlere Vejledning.

Da Foreningens oprindelige Vedtægter vare blevne mangelfulde, idet mange Ændringer i den Plan der var lagt ved dens Stiftelse vare foretagne og da dens Karakter tildels var forandret, besluttedes det i 1886 at affatte Love for Foreningen, og disse bleve endelig vedtagne paa en Generalforsamling den 16. Juni 1885, ved hvilke Foreningens Hovedformaal betegnedes at være „Udbredelsen af Kjendskab til og Dyrkning af de bedste Sorter af Kulturplanter, særlig Landbrugsplanter“. I Steden for den aarlige Generalforsamling indførtes et Repræsentantskab paa 21 Medlemmer, saa vidt muligt fra Landets forskjellige Amter. Det tidligere store Apparat af 15 Bestyrelsesmedlemmer blev reduceret til 9, i Følge hvilken Bestemmelse hele den hidtil værende Bestyrelse, som havde været uforandret siden Foreningens Stiftelse, idet de efter Tur udtraadte stadig vare blevne gjenvalgte, gik af. Den nye Bestyrelse kom

til at bestaa af: Formand: Kmhr. Baron Berner-Schilden-Holsten, Næstformand: Prof. B. S. Jørgensen, Sekretær: E. Rostrup, samt følgende 6 andre Medlemmer: Kmd. I B. H. Andersen, Grosserer Chr. P. Jacobsen, Prof. Joh. Lange, Direktør E. Møller-Holst, Konsulent P. Nielsen og Gartner Fr. Wendt, af hvilke 9 Medlemmer de 3 aarlig skulde fratræde efter visse Regler. Allerede i det følgende Aar (9. Septbr. 1886) nedlagde den hidtidige Formand sin Funktion paa Grund af svageligt Helbred, og i hans Sted valgtes Kmhr. S. Barner til Eskildstrup til Formand, hvilken Post han vedblev at beklæde til Foreningens Ophør. Samtidig skete den Forandring, at Prof. Jørgensen afgav Hvervet som Næstformand, men dog vedblev at være Medlem af Bestyrelsen, medens Prof. Lange valgtes til Næstformand. I 1889 valgtes til Bestyrelsesmedlemmer Lektor Westermann i Steden for Prof. Jørgensen, der var afgaaet ved Døden, og Forpagter Sonne i Steden for Møller-Holst, der ønskede at fratræde. Møller-Holst var som bekjendt den Mand, der undfangede Ideen til Foreningen, han var Sjælen i samme og omfattede den med stor Kjærlighed til sin Død d. 22. Decbr. 1889. Efter eget Ønske udtraadte i 1890 Kmd. Andersen og Konsulent P. Nielsen af Bestyrelsen, og i deres Sted valgtes fhv. Forpagter Ammentorp og Redaktør Erhard Frederiksen. Af Foreningens oprindelige 15 Stiftere og Bestyrelsesmedlemmer vare ved Foreningens Ophør de 7 døde; 4 fungerede endnu som Medlemmer af Bestyrelsen, af hvilke Grosserer Chr. P. Jacobsen under hele Foreningens Tilværelse har fungeret som dens Kasserer og tillige været et af dens virksomste Medlemmer.

De i flere Aar planlagte, rationelle Dyrkningsforsøg med Rodfrugter og forberende Skridt til Stamfrøavl bleve paabegyndte i 1886 idet man vandt Havebrugskand. L. Helweg for denne Sag, som han i de følgende Aar, lige til Foreningens Ophør, fortsatte med største Nidkjærhed, Iver og Interesse for Sagen, og om hvilke Forsøg en lang Række Resultater foreligge i Foreningens Tidsskrift. Disse Forsøg bleve ved velvillig Imødekommen anstillede paa en halv Snes Gaarde i Sjælland og et Par paa Fyn.

Det var ogsaa ved Red. Helwegs Initiativ, at Foreningen i 1889 paabegyndte kontrollerende Dyrkningsforsøg med hjemmeavlet Rodfrugtfrø, som bleve anstillede paa en halv Snes forskjellige Steder paa Sjælland, Falster, Fyn og i Jylland; de vandt megen Tilslutning fra Frøavlernes Side, til hvem der blev udsendt Opraab desangaaende i Landbrugspressen, og de bleve fortsatte indtil 1892. Ligeledes blev i Følge Tilskyndelse af Red. Helweg foranlediget

Fodringsforsøg med de af Foreningen avlede Roer, for om muligt at faa afgjort Værdien af Sukkeret i Roerne. I Aarene 1887—1891 støttede Foreningen de af Lærer Ottesen anstillede Roeforsøg ved Betaling af Jordlejen.

Angaaende Deltagelse i Udstillinger skal anføres at Bestyrelsen indbødes til det 8de norske Landmandsmøde i Trondhjem, hvor den blev repræsenteret af 4 Medlemmer, der tillige vare indbudne som Dommere, hvorimod Foreningen ikke selv udstillede. Foreningens sidste større Deltagelse i Udstillingen fandt Sted ved den nordiske Udstilling i Kjøbenhavn i 1888, i hvilken den paa dobbelt Maade deltog, nemlig dels med et Udvalg af sine Samlinger samt af Rodfrugter fra sine Forsøgsmarker, dels ved at være Landbrugerne behjælpelig med at faa deres Avl udstillet, ved at foretage Analyser, ved Etikettering og Opstilling, uden Bekostning for Udstillerne, hvoriblandt „De samvirkende Sogneforeninger". I Anledning af denne Udstilling blev Foreningens egen Samling betydelig forøget, bl. a. ved Erhvervelsen af en stor Del Prøver af Bælgsæd og Korn fra de svenske og norske Udstillinger. Endnu i 1890 ydedes dog et lille Bidrag til Udstillingen ved Malling Landbrugsskole.

Et nyt Afsnit i Foreningens Forsøgsvirksomhed tog sin Begyndelse i Aaret 1890, idet man knyttede Landbrugskand. K. Hansen til sig, som Leder af Sædforsøgene. Man havde allerede i adskillige Aar havt Opmærksomheden henvendt paa ham, men det blev først nu muligt, ved Hjælp af det større aarlige Bidrag fra Staten, og det i den Anledning lejede Stykke Jord paa 4 Td. Ld. af Brede Ladegaards Tilliggende, som skulde anvendes til Forsøg, at ansætte K. Hansen som Forsøgsleder, i hvilken Anledning han begyndte med at foretage Rejser i Sverige og Tyskland til forskjellige Forsøgsstationer. Forsøg med Havre og Rug vare vel paabegyndte tidligere under Red. Helwegs Ledelse, men saavel disse, som flere andre Markforsøg kunde først nu anstilles i større Omfang paa Foreningens egen Forsøgsmark. I Foreningens Tidsskrift Nr. 9 og 10 findes en Række Meddelelser om de paa Forsøgsmarken ved Lyngby anstillede Forsøg.

Til de sidste Foretagender, at Foreningen har sat i Gang, hører det paa Forsøgsleder K. Hansens Forslag iværksatte Forsøg paa at faa en Del Oplysninger fra Landets forskjellige Egne angaaende en Række Forhold vedkommende Planteavlen. Der udsendtes i December 1892 trykte Skemaer med 43 Spørgsmaal om Aarets Høst af de 4 Kornsorter, om Græsnings- og Høudbyttet, om Rodfrugtavlen, Bælgsæden, Staldfoderplanter, om Frøavl, nyere Kulturplanter, Sygdomsforhold hos Avlsplanterne m. m.

Af de 150 omsendte Skemaer tilbagesendtes 120 i mere eller mindre udfyldt Tilstand, og Besvarelserne gave i det hele saa fyldige Oplysninger, at de tilsigtede Resultater kunde uddrages. Bearbejdelsen af Materialet foreligger i Hovedsagen i de „Meddelelser fra Landmænd ved Konsulent K. Hansen", som findes optagne i nærværende Bind af Foreningens Tidsskrift, S. 1—55. Da dette Forslag slog saa godt an, og da der var Udsigt til at den nye Forsøgsstation vilde fortsætte med Udsendelse af saadanne Spørgsmaal, besluttede Bestyrelsen, for at der ikke skulde komme et Hul i Rækken for Aaret 1893, der paa Grund af sine extraordinære Forhold netop havde særlig Interesse, atter at udsende en lignende Række Spørgsmaal inden Foreningens endelige Ophør. Der blev da udsendt 180 Skemaer med 41 Spørgsmaal, dels af samme Art som foregaaende Aar, dels nye, og det forventedes at Bearbejdelsen af Besvarelserne vilde blive optagen i det Tidsskrift, som agtedes udgivet af den nye Forsøgsinstitution.

Et af Foreningens svage Punkter har altid været dens ringe Medlemsantal, som trods forskjellige Bestræbelser fra Bestyrelsens Side ikke engang vilde voxe saaledes, at Medlemsbidragene kunne danne et passende Grundlag til at kunne forvente større Tilskud fra Statens Side. Efter at have bestaaet i tre Aar var Medlemsantallet langsomt voxet til 87, i 1884 var det endnu kun 159, men i 1885 steg det pludselig til 248, idet endel Landboforeninger og navnlig Sogneforeninger indmeldtes. Dette blev ogsaa Maximum, thi vel indmeldtes i Begyndelsen af 1887 ca. 30 Medlemmer som Følge af en trykt Henvendelse fra Foreningen til ca. 700 større Jordbrugere og Landboforeninger, men da samtidig Sogneforeningerne for største Delen faldt fra, sank Antallet atter, saaledes at Foreningen ved dens Ophør kun bestod af knapt 200 Medlemmer.

Foreningens Tidsskrift „Om Landbrugets Kulturplanter" har først og fremmest indeholdt de Meddelelser om Foreningens egne Anliggender, til hvilket ovenfor er henvist gjentagne Gange, dens Forsøgsvirksomhed, Arbejder for Frøavlere, Deltagelse i Udstillinger, Møder, Regnskaber o. dsl.; men Tidsskriftet har tillige indeholdt mange andre Artikler, der alle vedkom Avlsplanterne, saaledes talrige Artikler fra Dansk Frøkontrol, dels ved E. Møller-Holst dels ved hans Assistenter og hans Efterfølger, fra den desværre for tidlig afdøde cand. mag. Samsøe Lund, af hvis i Tidsskriftet optagne Afhandlinger ikke alene hans Bidrag til Kaalens Kulturformer, men ogsaa hans „Vejledning til at kjende Græsser i blomsterløs Tilstand"

ledsaget af 9 fortrinlige Tavler (Bd. III, S. 44—149), har vakt berettiget Opmærksomhed, endvidere Artikler af Grosserer Chr. P. Jacobsen, Direktør J. L. Jensen m. fl. Det har stedse været Hensigten med dette Tidsskrift, at det skulde være et Magasin for Artikler af blivende Værd, vedkommende vore Kulturplanter og da særlig Landbrugets Avlsplanter; derfor blev der ogsaa, skjønt det ellers kun indeholdt originale Bidrag, optaget enkelte Artikler, om end lidt omarbejdede, af de bekjendte Aarsberetninger fra Markfrøkontoret, da flere heri trykte værdifulde Afhandlinger ellers kunne siges at gaa tabt for Literaturen, idet hine Aarsberetninger vel uddeles i stor Mængde, men komme ikke i Boghandelen og forsvinde for største Delen efter faa Aars Forløb. Der har været anket over, at Tidsskriftet ikke indeholdt flere let læselige og mere underholdende Artikler af aktuel Interesse, men det vilde stride ganske mod dets Tendens som Magasin eller Arkiv, hvortil man kunde ty for at skaffe sig positive Oplysninger om de paagjældende Avlsplanter, hvorimod det ingenlunde vilde konkurrere med de iforvejen altfor talrige, hyppig udkommende Landbrugstidender.

Hvad angaar de Pengemidler, som Foreningen har havt at raade over, da har Medlemsbidraget altid udgjort den ringeste Del, og det naaede aldrig ud over 800 Kr. Indtægten har væsentlig bestaaet i Tilskud fra forskjellige Institutioner og Autoriteter. I Foreningens første fem Aar modtog den aarlig 300 Kr. af den Raben-Levetzauske Fond; allerede fra dens andet Aar modtog den et Bidrag fra det Classenske Fideikommis paa 300 Kr., som i 1879 forøgedes til 1000 Kr. aarlig, hvilket vedvarede uforandret indtil det fra 1891 nedsattes til 800 Kr. Ligesom to af Landhusholdningsselskabets Præsidenter vare blandt Foreningens Stiftere og Bestyrere, saaledes stod ogsaa Foreningen stedse i nært Forhold til Selskabet, hvis rigeligere Indtægter Foreningen paa forskjellige Maader nød godt af. Fra sit andet Aar modtog Foreningen et Tilskud fra Landhusholdningsselskabet paa 300 Kr., der fra 1884 steg til 500 Kr., hvilket vedvarede indtil 1887, da Foreningen erholdt et større Bidrag fra Statskassen, nemlig 3000 Kr., der fra 1888 steg til 5000 Kr. aarlig. Statens Bidrag var en Følge af et af Bestyrelsen i 1884 til Indenrigsministeriet indgivet motiveret Andragende.

Aarsagen til Foreningens Ophør kan i korte Træk siges at være følgende. Da det viste sig at de efter Bestyrelsens Skjøn paatrængende nødvendige og vigtige Dyrkningsforsøg med forskjellige Sædarter ikke tilfredsstillende kunde udføres med de Midler, som

vare stillede til Foreningens Raadighed, indgav Bestyrelsen i Juli 1890 til Indenrigsministeriet et motiveret Andragende om et forhøjet Tilskud, ledsaget af et detailleret Overslag over de tilsigtede udvidede Forsøg med Rug, Havre, Foderbyg og Bælgsæd, hvortil vilde kræves 15000 Kr. aarlig. Man tilsigtede at Resultaterne strax kunde blive frugtbringende for Landmændene ved Uddeling af forædlet Saasæd — gratis til mindre Forbrugere — ved Tilvejebringelse af Demonstrationsmarker for Skoler og Landboforeninger, ved at støtte de lokale Frøavlerforeninger m. m. Samtidig med at man meddelte Præsidiet for det kgl. danske Landhusholdningsselskab, at man var i Færd med at indgive et saadant Andragende til Indenrigsministeriet, henstillede man tillige at optage den tidligere Tanke, som allerede i 1888 var udgaaet fra Selskabets Hvedeudvalg, nemlig at tilvejebringe en Samvirken af de forskjellige Kræfter, der herhjemme arbejdede paa Plantekulturens Fremme, under en fælles Ledelse, ligesom man ogsaa tilkjendegav sin Beredvillighed til at ophøre med Forsøgsvirksomhed, forsaavidt dette var en nødvendig Forudsætning, for at opnaa de ønskelige, større Statsbidrag. Efter en forudgaaende Bvevvexling med Landhusholdningsselskabet, i hvilken det henstilledes til Præsidiet at foranledige Nedsættelse af en Kommision af de forskjellige Faktorer, som hidtil havde forestaaet den omhandlede Forsøgsvirksomhed, for at afgive Betænkning om den fremtidige Ordning af Forsøgene, samt med Beklagelse af at Hvede-Maltbyg-Udvalgets Virksomhed ikke var lagt ind under den fælles Ledelse. og med Ønsket om, at de Kræfter, der hidtil havde været benyttede ved Forsøgenes Ledelse, maatte komme til fremtidig Anvendelse, blev Resultatet, at der paa Basis af et af Konsulent P. Nielsen udarbejdet Forslag, paa Finansloven for 1893—94 blev opført og vedtaget en Sum paa 27100 Kr. til de Forsøg angaaende Planteavl, der hidtil vare ledede dels af Forening til Kulturplanternes Forbedring, dels af Konsulent P. Nielsen, foruden de til Hvede-Maltbyg-Udvalget ydede 8000 Kr., der foreløbig ikke blev bragt ind under den fastslaaede Ordning med P. Nielsen som Forsøgsleder og med Landhusholdningsselskabet som Mellemled mellem Forsøgslederen og Indenrigsministeriet. Denne Ordning var baseret paa, at Foreningen opgav sin Forsøgsvirksomhed og derved tillige Betingelsen for sin Existens, idet den fra Indenrigsministeriet i Skrivelse af 20. April 1893 modtog Meddelelse om, at der paa Finansloven 1893—94, som Tilskud af Statskassen vilde af Foreningen kunne anvendes et Beløb af indtil 5000 Kr. til Fortsættelse af Foreningens Arbejder udenfor Forsøgsvirksomheden til Udgangen af Aaret 1893, dels til Afvikling og Afslutning af Foreningens Virksomhed i det hele (se iøvrigt ovenfor S. 102—103).

Foreningens formelle Afslutning fandt, i Følge Beslutning paa Generalforsamlingen d. 9. Decbr. 1893, Sted ved Aarets Udgang. Imidlertid var det ikke muligt at faa det paabegyndte sidste Bind af Tidsskriftet (Nr. 11) afsluttet eller alle dens Sager, Regnskab osv. afviklede før ind i det nye Aar. Bestyrelsen afsendte de skyldige Taksigelsesskrivelser for al ydet Støtte til Indenrigsministeriet, det Classenske Fideikommis og det kgl. danske Landhusholdningsselskab. Med den sidstnævnte Skrivelse fulgte endvidere en Art „Testamente", indeholdende de Ønsker, som Bestyrelsen efterlod sig med Hensyn til den fremtidige Forsøgsvirksomhed, i Form af en „Betænkning over det til det kgl. danske Landhusholdningsselskab under 19. Maj 1892 fra Statskonsulent P. Nielsen indsendte Forslag sngaaende Statens Planteavlsforsøg". I denne Betænkning anerkjendes med stor Varme de af P. Nielsen hidtil ledede Forsøg og det anses som en Selvfølge, at der ikke bør ske nogen som helst Indgreb i hans Virksomhed ved de faste Forsøgsstationer. Derimod beklagedes det, at der ikke var opnaaet den tilsigtede Centralisation af de forskjellige Virksomheder paa Plantekulturens Omraade, idet saaledes hverken Hvede-Maltbyg-Udvalgets eller Landbohøjskolens Forsøgsvirksomheder bleve samlede under den fælles Ledelse, og at der ikke var lagt større Vægt paa Forsøg i det praktiske Landbrug, Udstationering af rene Stammer til videre Avl og Virksomhed for almindelig Udbredelse af disse, samt Tilvejebringelse af Demonstrationsmarker for Landboforeninger.

Da det i Foreningens Love § 12 var bestemt, at dens Ejendele skulde overgaa til det kgl. danske Landhusholdningsselskab, ledsagedes ovennævnte Skrivelse endvidere af nedenstaaende Fortegnelse over disse Ejendele, hvortil knyttedes nogle Henstillinger med Hensyn til Anbringelsen og Anvendelsen af en Del af disse Efterladenskaber.

Fortegnelse over de af Forening til Kulturplanternes Forbedring efterladte Ejendele.

A. Det i Foreningens Lokale, Akaciavej 8 bevarede Inventar og de sammesteds opbevarede Samlinger, assurerede i „Nye danske Brandforsikrings-Selskab i Kjøbenhavn" for 2000 Kr.

4 Skabe med Dobbeltdøre af Glas, indeholdende tørrede Præparater af Kulturplanter.

2 Skabe med Skuffer og to tilhørende Frøglas-Reoler, med Glas fyldte med Frø af Kulturplanter.

1 større Reol med ca. 200 store, med sleben Glasprop forsynede Glas, som indeholde Frø fra Udstillingen i 1888.

4 Montre med Glaslaag og tilhørende Bord, indeholdende Kornax-Præparater af Hvede, Rug, Byg og Havre i forskjellige Varieteter.

25 smaa Montre med Kornpræparater og Bælgsædpræparater (se „Landbrugets Kulturplanter" VII, S. 141 og flg.).

1 Trappestige, 2 Rørstole, en poleret Kasse til Kornpræparater, forskjellige Apparater (Decimalvægt, Balancevægt, Bismer, Flydevægte, 1 Saamaskine, 1 Saaramme, Thermometer, Roeknive, Hammer, Knibtang, Sække osv.).

B. Det ved Forsøgsstationen i Lyngby bevarede Inventar: Rudolf Sacks Radsaamaskine, Planet jr. Saamaskine, Sundgrens Centrifugaltriør, en dobb. Hjulhakke, Rilleapparat, Neergaards Havretang, Vægte, Spade, Greb, Skovl, Rive, Plejle, Le, Trillebør, Tærskelad, Sold, 300 Sække osv.

C. Kolorerede Haandtegninger, nemlig 100 Figurer af Runkelroer, Gulerødder, Turnips, Rutabager, Kartofler (se „Landbrugets Kulturplanter Nr. 3, S. 210, senere forøget); endvidere 19 kolorerede Tegninger af Ærtesorter og andre Bælgplanter.

D. Træsnit og Clicheer. Af saadanne findes ialt 90 bevarede i Lokalet, Akaciavej 8, for største Delen tilhørende den i Foreningens Tidsskrift Nr. 4 optagne Monografi af Kaalens Kulturformer af Samsøe Lund og Hj. Kiærskou, 9 Tavler af Samsøe Lunds „Vejledning til at kjende Græsser i blomsterløs Tilstand", opt. i Tidsskriftet Nr. 3, samt forskjellige Træsnit fra de senere Aargange af Tidsskriftet.

E. Oplaget af Foreningens Skrifter, beroende hos Boghandler Lind, Graabrødretorv 11, nemlig:

Om Landbrugets	Kulturplanter	Nr. 1 . . .	95	Expl.
—	—	- 2 . . .	224	—
—	—	- 3 . . .	228	—
—	—	- 4 . . .	252	—
—	—	- 5 . . .	418	—
—	—	- 6 . . .	490	—
—	—	- 7 . . .	529	—
—	—	- 8 . . .	592	—
—	—	- 9 . . .	617	—
—	—	- 10 . . .	620	—

Samsøe Lunds „Vejl. til at kjende Græsser“. . . 360 Expl.
Gram: „Om Frøavl“ . . . . . 1830 —
Flere Pakker Særtryk af mindre Artikler.

F. Det af Foreningen ved adskillige Aars Forædlingsarbejder tilvejebragte Korn og Frø blev overdraget den nye Forsøgsstation til videre Dyrkning, i Foraaret 1893. Der blev saaledes afgivet Stamfrø af forskjellige Foderbeder: Elvetham, Barres, Eckendorfer, Rød Oliven, Foder-Sukkerroer (hvid rødhovedet), af hvilke maa fremhæves, som særlig vellykkede Stammer, Barres, der har været under Forædling siden 1885, og Foder-Sukkerroen, der har været dyrket under Udvalg siden 1887. Dernæst Stamfrø af Gulerødderne: White Belgian, Champion, Orangegul Kæmpe og Stensballe. Forædlet Frø af 4 Havresorter, hvormed der er arbejdet siden 1887, nemlig: Grenaa-, Beseler-, Provsti- og Øhavre, samt af tre Stammer af Rug: Provsti-, Bestehorn- og Schlanstedter-Rug. Endvidere Frø og Korn af et større Antal Kulturplanter, der anskaffedes fra Udlandet i 1892, navnlig sjældne Vikkearter og andre Bælgplanter, samt Hirse-, Havre- og Rugprøver; Høsten heraf, som er overtaget og benyttet til Udsæd under den nye Forsøgsvirksomhed, androg ca. 200 Pd. Havre, 290 Pd. Rug, 300 Pd. Bælgsæd. Endelig beror i de tidligere Forsøgsledere, d'Hrr. Helwegs og K. Hansens Værge, til fremtidig Anvendelse, endel Tal-Materiale fra Forningens Forsøg, som der endnu ikke har været Anledning til at offentliggjøre.

Kløverfrøets haarde Korn.

(Meddelelse fra Markfrøkontoret ved **Chr. P. Jacobsen**.)

Naar man indsamler modent Frø af vore vildtvoxende Kløverarter og prøver dets Spireevne, vil man som Regel finde, at kun en lille Del af det spirer, — ofte kun faa Korn. Den største Del, i de fleste Tilfælde 70—80 pCt., i mange Tilfælde 90—95 pCt. af Kornene forblive „haarde“; det vil sige: de bulne ikke ud under Paavirkning af Fugtighed, spire ikke i de 10—15 Dage, Spireprøven varer, og ved dennes Afslutning henligge de uforandrede, lige saa friske og haarde som de vare, før de lagdes til Spiring. Blive disse haarde Korn derefter henliggende paa Spireapparatet under Paa-

virkning af for Spiringen passende Fugtighed, Varme og Tilgang af Luft, forblive de i lange Tider — Maaneder og Aar — væsentlig uforandrede, og kun enkelte Korn spire med Maaneders Mellemrum.

I det modne Frø af vore dyrkede Foderplanter af Ærteblomstfamilien: Kløver, Sneglebælg, Rundbælg, Kællingetand o. s. v. findes ogsaa haarde Korn, men i meget mindre Antal. Største Delen af dette, i de fleste Tilfælde 80—90 pCt., spirer i 10—15 Dage, naar Spireprøven foretages sidst paa Vinteren eller ud paa Foraaret, og kun et mindre Antal Korn, 5—10 pCt., sjældnere 10—20 pCt., forblive haarde.

Denne „Haardhed" hos Frøet af Kløver og andre ærteblomstrede Planter er begrundet i, at det yderste tynde Lag af Frøskallen hos de haarde Korn er saa tæt, at den til Spiringen fornødne Fugtighed ikke kan trænge igjennem det.

Saasnart Overhuden paa de haarde Korn ridses lidt, f. Ex. berøres let med en Fil, og de derefter lægges til Spiring, optage de hurtig Fugtighed, bulne ud og spire ligesaa hurtig og normalt som de normale Korn. Det er i det bedst udviklede og fuldmodne Frø, man finder de fleste haarde Korn. I Frø, der er høstet før Fuldmodenhed og derfor har en bleg Farve, ligesom i Frø, der paa Grund af daarligt Høstvejr eller mangelfuld Bjærgning og Opbevaring har en mindre god Farve, finder man som Regel de færreste haarde Korn. At fjorgammelt og ældre Frø har færre haarde Korn end nyt Frø, vil fremgaa af det følgende.

Spørger man om, hvad Naturens Mening er med at udruste Frøet paa en saadan Maade, at Spiringen er vanskeliggjort, da maa det vel være den, at Betingelserne for Fortsættelse af det nye Liv, der er nedlagt i Frøet, for de vildtvoxende Planter ikke ere de heldigste paa det Tidspunkt, da Frøet modnes og falder til Jorden — Efteraar og Vinter — og at en større Del af Frøet derfor er udstyret saaledes, at Spiringen udsættes Vinteren over, og længere, til bedre Vilkaar for Spiring og Væxt indtræffer. Paa denne Maade sikres Artens Fortsættelse bedst for de vilde Planter. De dyrkede Planter, dev have bedre Kaar, fordi Mennesket tager sig af dem, indbjærger Frøet, gjemmer det Vinteren over, forbereder Jorden til Udsæden o. s. v., behøve ikke i samme Maal denne Assurance for Livets Fortsættelse, derfor have de færre haarde Korn, — og det viser sig ogsaa, naar man tager Frø af vilde Planter og dyrker dem gjennem nogle Generationer, saa aftager de haarde Korn i det derefter avlede Frø.

Indholdet af haarde Korn har som Gjennemsnit af Tiaaret 1884—93 ifølge Dansk Frøkontrols Undersøgelse været: For Sneglebælg 7 pCt., Lucerne 8 pCt., Rødkløver og Rundbælg 9 pCt.,

Alsike 13 pCt. og for Hvidkløver 16 pCt. De enkelte Aar vise et meget forskjelligt Indhold af haarde Korn, vistnok nærmest afhængig af det Vejrlig, under hvilket Frøet modnes og bjærges. Ifjor havde Frøet et usædvanligt stort Antal haarde Korn. Frøkontrollen fandt som Middeltal for Sneglebælg 9 pCt., Rødkløver 11 pCt., Alsike 19 pCt., Hvidkløver 20 pCt., og i flere Prøver over 40 pCt haarde Korn. Indholdet af haarde Korn er størst umiddelbart efter Høsten. I Løbet af Efteraaret og Vinteren aftager det betydeligt, og ud paa Foraaret bliver det ret konstant. I 19 Partier Rødkløver fandt vi ifjor Efteraar Oktbr.—Nvbr. gjennemsnitlig 30 pCt. haarde Korn, i Februar var Gjennemsnittet i disse Partier sunket til 11 pCt. og i Marts—April til 9 pCt. Det største Antal haarde Korn havde et Parti russisk Rødkløver, der i November viste 46 pCt., i December 30 pCt., i Februar 23 pCt. og i April 18 pCt. haarde Korn.

Hvidkløverens haarde Korn aftage ikke saa stærkt. 5 Partier havde i Oktbr.—Novbr. gjennemsnitlig 32 pCt., i April var Gjennemsnittet sunket til 25 pCt., 9 Partier havde i Oktbr.—Novbr. 14 pCt., i April som Gjennemsnit 11 pCt. haarde Korn.

Særlig den rhinske Alsike optraadte ifjor med et stort Antal haarde Korn. Et enkelt Parti viste i September 66 pCt. haarde Korn, der i November gik ned til 48 pCt. og i Marts til 32 pCt. 6 andre Partier Alsike havde i Gjennemsnit i November 46 pCt., i Januar 34 pCt. og i Marts—April 24 pCt., 5 Partier havde i Oktober 16 pCt., i Marts 10 pCt. haarde Korn i Gjennemsnit.

Sneglebælg og Rundbælg indeholde ogsaa ved Høsten mange haarde Korn, men ved den Behandling, Frøet underkastes for at fjærne de stærke, sorte Bælge, hvorved Frøet iøvrigt ofte beskadiges, ridses ogsaa Overfladen, saa de ubeskadigede Frø blive letspirende. Lettere behandlet Frø fremtræder derfor ofte med mange haarde Korn; et af vore Sneglebælg-Partier viste i August 32 pCt., i September 28 pCt., i Oktober 11 pCt. og i April 17 pCt haarde Korn.

Af de haarde Korn, som vi havde samlet fra vore Spireprøver i Løbet af Vinteren, lagdes i Juni 1000 Korn af Rødkløver, Hvidkløver og Alsike i 30 Urtepotter med 100 Korn i hver. Potterne vare fyldte med almindelig lermuldet Agerjord og Frøet trykkedes $^1/_{10}$ Tomme ned i Jorden og dækkedes yderligere med $^1/_5$ Tomme Bakkesand. Potterne stilledes i Halvskygge i Haven og vandedes i Løbet af Sommeren, saa at Jorden i Potterne søgtes holdt i tilsvarende Fugtighedstilstand som Agerjord i normale Somre. — Sanddækket tilsigtede at forhindre Jordens Tilslemning ved Vandingen. Til Sammenligning udsaaedes og behandledes paa samme Maade normalt Kløverfrø med bekjendt Spireevne.

De fremkomne Planter taltes og fjærnedes af Potterne med en Maaneds Mellemrum. Af Sneglebælg, Rundbælg og Kællingetand lagdes paa samme Maade 2 × 100 Korn. Forsøgets Udfald er fremstillet i følgende Tabel, og til Jævnføring er i sidste Kolonne anført Middeltal for de nedenfor berørte af Dansk Frøkontrol udførte tilsvarende Forsøg med Udsæd af haarde Korn paa Friland.

Udsaaet 1 Juni.	Af de udsaaede Korn taltes Planter pCt.					
	i Juli.	Aug.	Sept.	Okt.	Ialt i 5 Mdr.	Dsk. Frøkontrol.
Rødkløver, haarde	27	10	2	6	45	45
do. Spireevne 92 + 8	81	2	0	0	83	80
Hvidkløver, haarde	7	12	1	7	27	23
do. Spireevne 95 + 4	76	4	0	0	80	70
Alsike, haarde	3	5	2	3	13	14
do. Spireevne 95 + 4	83	0	0	0	88	77
Sneglebælg, haarde	22	13	10	1	46	28
Rundbælg, haarde	11	5	7	8	31	17
Kællingetand, haarde	2	2	0	9	13	—

Beregnes Værdien af de haarde Korn efter dette Forsøg, faa de i Rødkløver 54 pCt., i Hvidkløver 34 pCt. og i Alsike 15 pCt. af Værdien af letspirende Frø af de samme Arter. Disse Værdital kunne selvfølgelig, som udledte af et enkelt Aars Forsøg, kun være tilnærmelsesvis rigtige, og der kan mod denne Værdiberegning selvfølgelig indvendes adskilligt, deriblandt, at de af haarde Korn sent paa Sommeren fremgaaede Planter ere svagere, hvilket navnlig gjælder de i Oktober optalte, end de af letspirende Frø tidlig paa Sommeren fremgaaede Planter; dette opvejes imidlertid derved, at der af de uspirede haarde Korn sikkert vil fremkomme en Del Planter i følgende Foraar, som, om Forholdene for deres Fremvæxt end ikke er gunstige i den tætte Græsmark, hvor de ældre Planter have Overtaget i Kampen om Luft og Lys, dog maa tillægges nogen Betydning, da de fremspire paa en for Fremvæxten gunstig Aarstid. Ved Udsæd i April vilde de Planter, der ved den sene Udsæd fremkom i Oktober, ogsaa være fremkomne tidligere og naaet tilstrækkelg Udvikling til at modstaa Vinteren.

Alt overvejet tro vi derfor, at de anførte Værdital ere tilnærmelsesvis rigtige og for Praxis brugbare. Naar Hensyn tages til den Betydning det har, at Sædefrøet fremspirer ensartet og energisk, saa maa de nærmest være noget for højt ansatte.

Beregnes de haarde Korns Værdi paa tilsvarende Maade paa Grundlag af de af Dansk Frøkontrol i 1883—85 udførte Dyrkningsforsøg*) med haarde og normale Korn, udførte dels paa Friland og dels i Væxthus, forsaavidt en saadan Beregning med det foreliggende Materiale kan udføres, faas følgende Middeltal: Rødkløver

*) Se „Om Landbrugets Kulturplanter", Nr. 6, S. 17.

56 pCt., Hvidkløver 33 pCt., Alsike 18 pCt., altsaa i det hele god Overensstemmelse med vore Tal. Som yderligere Resultat af vore Forsøg fremgaar, at Sneglebælg forholder sig som Rødkløver, Rundbælg nærmest som Hvidkløver og Kællingetand som Alsike. Af Frøkontrollens Forsøg fremgaar, at ogsaa Lucerne forholder sig som Rødkløver.

Hvilken Betydning har nu de anførte Tal for Praxis, hvorledes forholder Frøhandleren, Frøkontrollen og Frøforbrugeren sig til denne Sag?

a) I en gros Handelen og i den ukontrollerede Frøhandel tages der selvfølgelig intetsomhelst Hensyn til Frøets større eller mindre Indhold af haarde Korn. Den kontrollerede Frøhandel derimod volde de meget Bryderi. Ved Indkjøbet kan Frøhandleren som Regel ikke sikre sig imod mange haarde Korn; i en gros Handelen med Kløverfrø fra Produktionsstederne handles der ikke efter Analyse. Og naar Importøren af Kløverfrøet igjen sælger dette om Efteraaret eller tidlig paa Vinteren, da der findes flere haarde Korn i Frøet end ud paa Foraaret, kan der selvfølgelig ikke sikkert opgives, hvormange haarde Korn der vil findes i det solgte Frø, naar det skal leveres om Foraaret. Frøhandleren er derfor vanskelig stillet, naar han paa et tidligt Tidspunkt skal opgive Analyse og Garantier; han hjælper sig da paa den Maade, at der opgives et samlet Tal for Spireevne, indesluttende baade letspirende og haarde Korn. At haarde Korn ere i Besiddelse af Spireevne, kan ingen bestride, og fra den Side set og under de anførte Forhold maa denne Nødhjælp ansees for at være forsvarlig; som foreløbig Orientering for Kjøberen oplyser det anførte Tal for Spireevnen ialtfald, naar Tallet kan sættes højt, at Frøet er sundt og ikke indeholder mange døde Korn.

Men naar denne Praxis udstrækkes videre, og ogsaa anvendes for de efter Analyse garanterede Salg, der sker til Forbrugerne sidst paa Vinteren og ud paa Foraaret, naar Indholdet af haarde Frø er aftaget og bleven nogenlunde konstant, saa er dette ikke forsvarligt. For saadanne Salg bør den garanterede Analyse ikke nøjes med at opgive en samlet „Spireevne“, men pCt.-Antallet af de ved Analysen fundne „spirede Frø“ og „haarde Frø“ maa opgives hver for sig, naar Analyse og Garanti paa dette Punkt skal have virkelig Betydning.

b) Frøkontrolanstalterne have taget forskjelligt og noget usikkert paa denne Sag. I Begyndelsen tog Dansk Frøkontrol slet intet Hensyn til de haarde Korn, medtog dem ikke hverken i det opgivne Spireresultat eller i Beregningen af Dyrkningsværdien. Senere med-

toges Halvdelen af de fundne haarde Korn, saa at f. Ex. 70 pCt. spirede Korn og 20 pCt. haarde Korn beregnedes til en Spireevne af 80 pCt. Denne lidet rationelle Fremgangsmaade, der iøvrigt med nogen Modifikation ogsaa fulgtes af de øvrige Kontrolanstalter i Evropa: Prof. Nobbe i Tharand, Frøkontrollens Stifter, regnede $^1/_3$ af de haarde Korn med i den opgivne Spireevne, og Dr. Stebler i Zürich, Bestyrer af Evropas mest benyttede Frøkontrolstation, foreslog i 1880 at beregne Halvdelen af de haarde Korn i Rødkløver, Sneglebælg og Lucerne, og Trediedelen i Alsike, Hvidkløver og anden Bælgsæd med i den opgivne Spireevne. Fra Foraaret 1887 indførte Dansk Frøkontrol den rationelle Fremgangsmaade, under Rubrikken Spireevne at anføre „spirede Korn" og „haarde Korn" hver for sig, som endnu benyttes. Ved Beregninger af Erstatninger i Differenstilfælde bruger Dansk Frøkontrol dog endnu, saavidt vides, at regne Halvdelen af de haarde Korn som spirede, medens disse ikke indgaa i Analyseskemaets Beregning af „Rent spiret Frø".

c) At Forbrugeren af Frøet, Landmanden, kun lidet har taget sig af denne Sag, der i hans Øjne vel maa se noget indviklet ud, er forstaaeligt; han har i Regelen taget og tager Analyser og Garantier som de bydes, i god Tro og uden dybere gaaende Kritik. Og det skal indrømmes, mange af de saakaldte Analyser og Garantier har vel ogsaa væsentlig svagere Punkter end det her behandlede, som fortrinsvis fortjene hans Opmærksomhed. Men Spørgsmaalet om de haarde Korn i Kløverfrøet er dog, navnlig i de Aar, da saadanne ere til Stede i stort Antal, af en saadan Betydning, at det fortjener al Paaagtning.

Lad os, til Belysning deraf, tage et Exempel, som det ifjor er forekommet i Praxis.

To Naboer, A. og B., har kjøbt Alsike til samme Pris: 100 Øre pr. Pd. Der er for begges Indkjøb garanteret: Renhed 98 pCt. og Spireevne 98 pCt. De lade en Efterundersøgelse foretage af Dansk Frøkontrol, der giver følgende Resultalter:

A. 93,1 pCt. rent spiret Frø, nemlig rent Frø 98 pCt., spiret Frø 95 pCt., haarde Korn 4 pCt.
B. 67,8 pCt. rent spiret Frø, nemlig rent Frø 98,2 pCt., spiret Frø 69 pCt., haarde Korn 30 pCt.

De sammenligne Analyserne og finde, at A.'s kan passere, men at B.'s Analyse godtgjør en daarligere Levering end garanteret. Ved Henvendelse til sin Frøhandler bliver B. imidlertid oplyst om, at Efteranalysen viser, at Leveringen fuldt svarer til det garanterede: „Renheden er endogsaa 0,2 pCt. højere og Spireevnen 1 pCt. højere end garanteret. De haarde Korn ere spiredygtige — de spire blot

ikke saa hurtigt som de øvrige; Frøets Spireevne er følgelig 69 + 30 = 99 pCt.“ B. maa erkjende, at Sagen har sin Rigtighed, paa den Maade betragtet. Set fra den Side, som vi her søge at belyse, ser den imidlertid anderledes ud: De 30 pCt. haarde Korn kan ifølge de foran refererede Forsøg beregnes til en Værdi $= 30 \times \frac{15}{100} \times \frac{98,2}{100} = 4,4$ pCt. rent spiret Frø. B. har altsaa i sit Frø Værdi for 67,8 + 4,4 = 72,2 pCt. rent spiret Frø. A. har betalt 93,1 pCt. rent spiret Frø med 100 Øre, B.'s Frø har, sammenlignet dermed, en Værdi af 72,2 × 100 : 93,1 = 77,5 Øre pr. Pd,, og han har altsaa betalt sit Frø $22^1/_2$ Øre pr. Pd. dyrere end A.

At en saadan Værdiforskjel ifjor ikke har været sjælden, fremgaar af Aarsberetning fra Dansk Frøkontrol for 1892—93, ifølge hvilken af 64 Prøver Alsike, som Frøkontrollen ifjor undersøgte, 15 Prøver havde over 20 pCt. haarde Korn, 8 Prøver Hvidkløver af 78 over 30 pCt., og adskillige Prøver af begge over 40 pCt. haarde Korn. Iaar har Kløverfrøet lige saa mange haarde Korn, som Tilfældet var ifjor, saa der er god Grund til for Landmanden at tage denne Side af Frøspørgsmaalet med i Beregning ved de forestaaende Indkjøb af Kløverfrø.

Som anført behøve de haarde Korn kun en let Ridsning af Frøskallens yderste tynde Lag for at blive let og hurtigt spirende. Ved den skarpe Rensning, vi underkaste vort Kløverfrø, hvorved det i tynde Lag bevæges energisk frem og tilbage over lange Traadsold faar det delvis en saadan Ridsning, og Følgen deraf er, at vort Kløverfrø efter Rensningen udviser meget færre haarde Korn end før Rensningen. Enkelte Partier med mange haarde Korn have vi givet en særlig Behandling i en Maskine med stive Børster paa skarpt Traadvæv, og derved opnaaet nogenlunde at kunne begrænse Antallet af haarde Korn i vort Frø. Forskjellige Forsøg paa ved en haardere Behandling at fjærne de haarde Korn ere strandede paa, at Frøet derved beskadigedes og gav flere pCt brudte Korn. Tilsvarende Forsøg ved Forsøgsstationen Svalöf i Skaane har ført til lykkelige Resultater. Her har Docent Dr. Hjalmar Nilsson konstrueret en lille Maskine, hvori Frøet ved Centrifugalkraft slynges mod Væggen i en Cylinder, beklædt indvendig med en skarp Cementblanding, hvorved en passende Ridsning af Frøskallen opnaas uden paa nogen Maade at beskadige Frøet. Den lille Maskine arbejder aldeles fortrinligt og sikkert; den har kun den Feil, at den for en Storbedrift udretter for lidet, efter Opgave fra Svalöf 20 à 30 Pd. pr. Time; men der arbejdes paa at konstruere større Maskiner efter samme Princip. Ifjor behandlede vi de Frøpartier, der havde de

fleste haarde Korn, paa denne Maskine. De Korn, som ikke ere haarde, faa selvfølgelig derved ogsaa en Ridsning, efter hvilken de ved Spiringen hurtigere optage Fugtighed og spire mere energisk end før Ridsningen. Dennes Virkning illustreres ved følgende Tal:

Et Parti Rødkløver med 25 pCt. haarde Korn, der før Ridsningen i 3 Døgn spirede med 61 pCt., spirede efter Ridsningen i 3 Døgn med 96 pCt.

Et Parti Hvidkløver med 34 pCt. haarde Korn spirede før Ridsningen i 5 Døgn med 62 pCt., efter Ridsningen i 3 Døgn med 99 pCt.

Et Parti Alsike med 66 pCt. haarde Korn spirede før Ridsningen i 4 Døgn med 27 pCt., efter Ridsningen i 3 Døgn med 98 pCt.

Det var i afvigte Foraar mærkeligt i vore Forsøgsmarker at se den Hurtighed og Samtidighed, med hvilken de ridsede Partier spirede, selv sammenlignet med normalt spirende Frø, der uden Ridsning ved Spireprøven havde spiret med 90—95 pCt., og det Forspring Rækkerne med de ridsede Partier havde fra Spirernes Gjennembrud, holdt sig kjendelig helt ud paa Sommeren. Ridsningen har altsaa ikke blot Betydning for de haarde Korn, men kommer ogsaa de normale Korn til gode; den fremskynder Optagelsen af den til Spiringen fornødne Fugtighed — og hvad det har at sige under vort i Regelen tørre Foraar og en Sommer som den forløbne, behøver næppe yderligere Udvikling.

Sammenlignende Prøvedyrkning med Roer.

(Meddelelse fra Markfrøkontoret ved **Chr. P. Jacobsen**.)

I Fortsættelse af de hvert Aar siden 1885 her i Tidsskriftet meddelte Dyrkningsforsøg med Roer gives i følgende Tabeller en Oversigt over Resultaterne af sidste Aars sammenlignende Prøvedyrkning, der er udført efter samme Plan som i foregaaende Aar.

Tabel 1 indeholder en Oversigt over Dyrkningsresultaterne for Runkelroer fra Lerjord, Sandjord og Mosejord. Lerjorden var god, gødningskraftig Agerjord paa Holmegaard, Sandjorden var mager,

muldblandet Sand paa Strandmarken ved Charlottenlund, og Mosejorden ved Christiansholm drænet, vel kultiveret og gødningskraftig.

Paa Holmegaard og Christiansholm var Jorden gødet i Efteraaret 1892 med 20 Læs vel forraadnet Gødning pr. Td. Ld.; Jorden paa Strandmarken kun gødet med forraadnet Tang. Paa Holmegaard og Christiansholm dyrkedes Roerne paa Kamme, paa Strandmarken paa flad Jord. Bestemmelse af Roesaftens Vægtfylde og Sukkerindholdet have vi selv udført, Tørstofbestemmelsen er udført i Detlefsen & Meyers Laboratorium.

Foruden vore fordelte Numre med tilhørende Stamfrø er i Tabellen medtaget vore nye Krydsninger, for hvilke vi første Gang meddelte Dyrkningsresultater i 1891; iøvrigt er Tabellen ordnet ligesom i foregaaende Aar, og behøver derfor næppe videre Forklaring, kun skulle vi anføre, at de i ( ) anførte Tal for Tørstof ikke ere fundne ved direkte Beetemmelse, men beregnede af Vægtfylden sammenholdt med Vægtfylden og direkte Bestemmelse af Tørstoffet af Roer af et andet Nr. af samme Sort og samme Udvikling fra samme Jord, hvilken Beregning har vist sig at give brugbare Tal.

Af Tabellens mange Enkeltheder skulle vi særlig henlede Opmærksomheden paa følgende Punkter:

1) Se vi først paa Centnerudbyttet pr. Td. Ld., da har Lerjorden givet et godt Middeludbytte; det svarer paa en mærkelig Maade næsten for alle Sorter til Middeludbyttet for de sidste 6 Aar. At de 11 Aars Middeltal ere lavere skyldes for en væsentlig Del Stammernes Fremgang i de senere Aar.

Sandjorden har efter Aargangen givet en meget god Afgrøde, hvilket sikkert fortrinsvis skyldes dens lave Beliggenhed og Tanggødningen, der ganske særlig synes at egne sig for Runkelroer; flere Sorter have givet et mærkeligt stort Udbytte paa Sandjorden.

At Mosejorden i det tørre Aar med rigelig Tilgang af Fugtighed fra Undergrunden i det hele har givet et godt Udbytte er forstaaeligt; at de runde Sorter staa saa betydeligt under de øvrige, er mindre forklarligt; de vare iøvrigt ogsaa ifjor de laveste paa Mosejorden, men Forskjellen var ikke nær saa stor.

De nye Krydsninger har i det hele, men særlig stærkt fremtrædende paa Sand og Mosejord, givet et stort Udbytte, paa Mosejorden op til 900 Tdr. Roer pr. Td. Ld.; dette er sikkert begrundet i den dem iboende store Væxtenergi, der er kjendelig i Rækkerne fra de bryde igjennem, stærkt fremtrædende ved Udtyndingen, og holder sig under hele Væxtperioden. Paa Lerjorden, hvor Roerne lede stærkt af Tørken, har denne Energi ikke i samme Grad kunnet give sig Udtryk i Udbyttet.

Tabel I. Runkelroer, 1893.	Ctr. Roer pr. Td. Ld.					Gjsnvægt af de undersøgte Roer, Pd.		
	Lerjord	Sandjord	Mosejord	11 Aars Middeltal 36 Marker	6 Aars Middeltal Lerjord	Lerjord	Sandjord	Mosejord
Elvetham, dansk, Nr. 8	672	560	820	609	680	1.15	0.99	2.11
do. do. Stamfrø 92	722	553	762	—	—	1.76	0.83	1.56
Long Yellow, skotsk, Nr. 9	731	539	672	608	739	1.64	0.98	1.54
do. do. dansk, Stamfrø 92	736	—	—	—	—	1.79	—	—
Ørsløv Flaske, dansk, Nr. 10	644	609	708	593	688	1.38	1.10	1.59
Barres, dansk, Nr. 11	720	623	868	683	713	1.56	1.33	1.80
do. do. Stamfrø 92	801	637	739	—	—	1.57	1.30	1.90
Golden Tankard, dansk, Nr. 12	613	508	588	563	624	1.66	1.33	1.17
do. do. do. Stamfrø 92	742	609	597	—	—	2.70	1.49	1.21
Eckendorfer, dansk, Nr. 13	725	882	778	671	799	2.54	2.47	1.53
do. do. Stamfrø 92	722	865	784	—	—	2.37	1.96	1.71
Yellow Globe, dansk, Nr. 14	694	—	565	588	723	2.34	—	1.23
Dobitos, dansk,	734	847	610	—	—	1.56	2.09	1.63
do. do. Stamfrø 92	770	—	501	—	—	2.15	—	1.46
Wroxton, skotsk, Nr. 15	627	504	594	574	687	1.60	1.13	1.80
Golden Globe, dansk, Nr. 16	694	658	468	476	664	1.66	1.50	1.35
do. do. do. Stamfrø 92	734	—	—	—	—	1.78	—	—
Rød Oberndorfer, dansk, Nr. 17	633	504	560	593	704	1.61	1.16	1.37
Gul do. do. - 18	658	595	855	542	641	2.18	1.50	2.38
Gul Fodersukkerroe A, Erh Fr.	526	515	916	—	*542	1.28	1.21	2.29
Lyserød do. B, do. do.	574	578	767	—	*551	1.47	1.51	1.61
do. do. Markfrøkont. M	571	553	868	—	—	1.38	1.21	2.00
do. do. do. G	686	613	963	—	—	1.73	1.44	2.26
Gul Flaske, dansk, C	745	683	1142	—	—	1.98	1.81	2.50
do. do. do. Stamfrø 92	770	—	—	—	—	2.06	—	—
Lang hvid Pæl, dansk, D	756	508	776	—	—	1.91	0.98	1.98
Krydsede, lang guldgul Nr. 1	655	—	—	—	—	2.11	—	—
do. kort hvid Valse - 2	834	—	1092	—	—	2.18	—	2.71
do. halvlang do. do. - 3	890	1047	1414	—	—	2.26	2.31	3.46
do. mørkerød Tankard - 4	518	—	893	—	—	1.28	—	1.92
do. kort guldgnl Valse - 5	636	—	1330	—	—	1.45	—	3.44
do. lang do. do. - 6	781	—	—	—	—	2.16	—	—
do. hvid Flaske - 7	784	809	1131	—	—	2.21	1.13	2.60
do. mørkerød Valse - 8	694	—	700	—	—	1.84	—	2.71
do. guldgul Fodersuk. - 10	484	665	745	—	—	1.41	1.03	2.05
do. mørkerød Kugle - 11	616	823	704	—	—	1.60	1.15	2.33
do. guldgul Valse - 12	683	945	1072	—	—	1.76	1.72	2.86

* Middeltal for 11 Marker i 4 Aar.

pCt. Sukker i Roen			Ctr. Sukker pr. Td. Ld.			Roesaftens Vægtfylde			pCt. Tørstof i Roen			Ctr. Tørstof pr. Td. Ld.		
Lerjord	Sandjord	Mosejord	Lerjord	Sandjord	Mosejord	Lerjord	Sandjord	Mosejord	Lerjord	Sandjord	Mosejord	Lerjord	Sandjord	Mosejord
7.3	5.8	7.7	49.2	32.6	63.1	1.0402	1.0361	1.0426	11.64	10.56	12.38	78.2	59.1	101.6
6.3	5.9	8.3	45.4	32.7	63.1	1.0376	1.0362	1.0443	11.41	10.63	(12.87)	82.4	—	(98.0)
5.9	5.3	8.3	43.1	28.5	55.7	1.0378	1.0383	1.0449	(10.77)	10.45	12.69	(78.7)	56.3	85.3
7.1	—	—	52.5	—	—	1.0397	—	—	11.31	—	—	83.3	—	—
6.1	4.3	7.7	39.5	26.1	54.5	1.0380	1.0343	1.0430	11.78	10.36	12.04	75.9	63.1	85.3
6.1	5.3	7.8	44.1	32.9	68.1	1.0393	1.0369	1.0436	12.08	10.60	12.78	86.9	66.0	110.9
6.9	5.2	8.1	55.3	33.2	59.7	1.0391	1.0361	1.0435	12.25	10.67	(12.75)	98.1	68.0	(94.2)
6.7	6.8	9.6	40.9	34.3	56.6	1.0394	1.0427	1.0494	11.70	9.77	13.94	71.7	49.0	82.0
5.6	6.3	9.2	41.6	38.4	54.9	1.0367	1.0405	1.0470	11.28	(9.27)	(13.26)	83.7	(56.5)	(79.2)
4.2	4.5	8.0	30.6	39.2	62.2	1.0308	1.0328	1.0436	9.88	9.62	11.34	71.6	84.8	88.3
5.9	4.5	6.6	42.6	39.2	51.7	1.0378	1.0316	1.0400	9.85	9.37	(10.51)	71.2	81.0	(82.4)
4.4	—	7.9	30.8	—	44.6	1.0339	—	1.0422	(9.62)	—	(12.20)	(66.8)	—	(68.9)
4.9	5.3	7.5	36.0	45.8	46.0	1.0346	1.0360	1.0415	9.74	10.78	12.14	71.5	91.3	74.1
5.0	—	8.7	38.3	—	44.4	1.0350	—	1.0465	(9.90)	—	(13.60)	(76.2)	—	(68.1)
6.4	6.7	7.9	40.0	33.7	47.0	1.0370	1.0421	1.0433	11.05	11.79	12.96	69.3	59.4	76.9
6.1	6.2	8.7	42.6	41.1	40.8	1.0369	1.0404	1.0470	(10.90)	11.49	(13.37)	(75.6)	75.6	(62.6)
6.3	—	—	46.1	—	—	1.0363	—	—	10.92	—	—	78.7	—	—
6.2	7.6	9.0	39.2	38.2	50.2	1.0390	1.0461	1.0465	11.10	12.74	13.50	70.2	64.2	75.6
4.9	7.1	7.8	32.3	42.5	67.0	1.0366	1.0441	1.0431	10.62	12.51	12.82	69.9	74.2	109.5
7.9	9.3	9.6	41.5	47.6	87.6	1.0481	1.0517	1.0507	13.95	15.22	15.34	73.4	78.3	140.5
8.0	9.3	9.9	45.8	53.8	75.7	1.0460	1.0526	1.0513	13.45	15.09	15.21	77.2	87.1	116.7
8.8	10.6	10.1	50.3	58.3	87.5	1.0502	1.0587	1.0529	14.35	16.34	(16.10)	82.0	90.4	(139.1)
7.4	9.5	9.5	50.6	57.9	91.5	1.0436	1.0534	1.0502	(12.46)	15.09	14.77	(85.5)	92.4	142.3
6.8	5.9	7.5	50.3	40.3	85.3	1.0390	1.0383	1.0414	(11.40)	12.48	12.12	(84.9)	85.2	138.5
6.2	—	—	47.8	—	—	1.0382	—	—	11.00	—	—	84.7	—	—
7.0	5.4	7.5	52.8	27.3	57.9	1.0397	1.0347	1.0419	(11.70)	10.78	13.17	(88.5)	54.7	102.1
5.8	—	—	38.1	—	—	1.0385	—	—	11.58	—	—	75.9	—	—
5.7	—	7.1	47.3	—	77.3	1.0365	—	1.0408	11.23	—	(11.30)	93.7	—	(125.6)
6.3	6.5	7.5	55.9	67.7	105.6	1.0389	1.0407	1.0417	11.57	11.39	11.64	103.0	119.2	163.2
7.2	—	6.7	37.2	—	59.6	1.0321	—	1.0396	12.47	—	(11.30)	64.6	—	(100.9)
7.0	—	6.2	44.6	—	82.7	1.0404	—	1.0366	12.34	—	10.00	78.4	—	133.0
5.5	—	—	43.2	—	—	1.0354	—	—	10.33	—	—	80.7	—	—
5.8	7.1	5.4	45.6	57.2	60.9	1.0375	1.0433	1.0339	11.14	(11.30)	10.80	87.3	(91.4)	122.2
5.7	—	6.0	39.9	—	41.9	1.0387	—	1.0374	10.65	—	—	74.0	—	—
7.7	8.0	9.3	37.3	53.1	69.5	1.0445	1.0502	1.0524	13.02	14.22	14.18	63.1	94.6	105.6
5.8	6.3	6.4	35.9	51.7	44.9	1.0364	1.0397	1.0363	10.77	(11.40)	11.68	66.3	(93.8)	82.3
7.4	7.1	7.8	50.4	66.8	84.1	1.0417	1.0431	1.0433	12.54	(13.20)	13.32	85.7	(123.8)	142.8

Tabel 2. Runkelroer 1893. Lerjord (Kamme).	Stokløbere	Halsroer	Grenede Roer	Afvigende Form eller Farve	Afvigende Bladstilke	Typiske Roer	Topvægt pCt. af Roevægt	Gjimsnitsvægt af de undersøgte Roer	Roesaftens Vægtfylde	Utnr. Roer pr. Td. Ld.
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.		Pd.		
Elvetham, dansk, Nr. 8	0	0	5.6	0.7	8.3	39.6	22.8	1.05	1.0402	672
do. do., Stamfrø 92	0	1.4	2.1	0	0	48.6	35.8	1.76	1.0376	722
Long Yellow, skotsk, Nr. 9..	0	5.3	3.3	0	0	47.0	22.2	1.79	1.9376	731
do. do. dansk, Stamfrø	0	7.0	4.2	0	0	62.0	24.2	2.00	1.0397	736
Ørsløv Flaske, dansk, Nr. 10	0.7	4.9	0	0.7	8.4	33.6	25.3	1.38	1.0380	644
Barres, dansk, Nr. 11	0	2.6	2.0	0	1.3	32.9	28.6	1.56	1 0393	720
do. do. Stamfrø 92..	0	0	0	0	0	45.2	24.7	1 57	1.0391	801
do. do. do. O...	0.7	4.3	0	0	10.0	42.9	23.9	1.55	1.0392	784
do. do. do. L...	2.1	1.4	2.1	5.7	9.2	27.0	24.8	2.00	1.0402	874
Golden Tankard, dansk, Nr. 12	0	5 3	1.5	3.8	2.3	22.7	27.7	1.66	1.0394	613
do. do. do. Stamfrø	0	1.4	0	3.6	0	21.6	25.1	2.00	1.0367	742
Eckendorfer, dansk, Nr. 13..	0.7	2.1	0	2.1	10.0	29.3	24.7	2.54	1.0308	725
do. tysk, - 13a.	1.5	4.3	2.9	5.1	15.9	9.4	24.6	1.92	1.0389	636
do. dansk, Stamfrø 91	0	0	0	0.7	3.5	33.1	23.0	2.01	1.0318	731
do. do. do. 92	0	0	0	0.7	2.1	42.9	22 8	2.07	1.0378	722
Yellow Globe, dansk, Nr. 14	0	0	0	0.7	0	19.1	18.2	2.04	1.0339	694
Dobitos, dansk.....	0	2.3	0	0.8	18.0	30.1	24.5	1.56	1.0346	734
do do. Stamfrø	0	0	0	0.7	9.9	39.7	28.9	1.70	1.0350	770
Wroxton, skotsk, Nr. 15	0	0	0	1.4	5.6	20.1	25.3	1.60	1.0370	627
Golden Globe, dansk, Nr. 16	0	0	0	0.7	1.5	25.0	20.5	1.78	1.0369	694
do. do. do. Stamfrø	0	0	0	0 7	0.7	38 2	18.6	1.87	1.0363	734
Rød Oberndorfer, dansk, Nr 17	4.3	2.9	0	0	14.3	14.3	33.7	1 61	1.0390	633
Gul do. do. - 18	0.7	2.2	0	0.7	11.6	28.3	34.0	2.18	1.0366	658
Glat gul Valse, do. E...	0	2.2	2.2	0	0	13.0	21.1	1.63	1.0362	630
Gul Flaske, dansk, C.....	0	2.0	3.9	0	2.0	33.6	25.7	1.98	1.0390	745
do. do. do. Stamfrø.	0	2.2	2.2	1.5	3.0	49.3	32.1	2.06	1.0382	770
Lang hvid Pæl, dansk, D...	0.7	4.1	12.2	0	0	41.9	21.1	1 91	1.0397	756
Gul Fodersukker, Erh. Fr., A	0	5.4	8 2	8.2	0	27.2	27.4	1.28	1.0481	526
Lyserød do. do. B	5.0	0	13.7	0	0	26.6	21.8	1.47	1.0460	574
do. do. Markfrøkont. M.	0.7	0	5.4	0	0	33.8	23.6	1.38	1.0502	571
do. do. do. G	0.7	0	2.1	0.7	0	28.9	15.5	1.73	1.0436	686
Krydsede lang guldgul Nr. 1	0	10.7	0	5.0	0	40.0	25.9	2.11	1.0385	655
do. kort, hvid Valse - 2	0	0.8	0	0	0	40.3	23 6	2.18	1.0375	834
do. halvlang do. - 3	0	3.8	0	0	0	40.3	23.6	2 26	1.0389	890
do. mørkerød Tankard - 4	0	0	0	8.3	8.3	27.6	17.4	1.28	1.0321	518
do. kort guldgul Valse - 5	0	1.5	2.2	2.2	2.2	21.6	26.8	0.95	1.0404	636
do. lang do. do. - 6	0	0	1.4	14.4	0	28.8	22.7	2 16	1.0354	781
do. hvid Flaske - 7	0.7	0	2.1	2.1	0	34.5	26.1	2.21	1.0375	784
do. mørkerød Valse - 8	0	0	0	20.0	22.2	35.6	26.0	1.54	1.0387	694
do. guldgul Fodersuk. - 10	0	1.5	7.7	12.3	0	22.3	37.1	1.41	1.0445	484
do. mørkerød Kugle - 11	0	0	0	6.5	3.6	31.2	27.2	1.60	1.0364	616
do. guldgul Flaske - 12	0.7	0	2.2	0	10.2	23.4	30.9	1.76	1.0417	683

Tabel 3. Gulerødder, Rutabaga, Turnips og Knudekaal, 1893. God Muldjord (flad Jord)	Stokløbere	Grenede	Revnede	Raadne	Afvigende Form eller Farve	Typiske	Gjennemsnitsvægt pr. Rod	Roudbytte pr. Td. Ld.	Middeltal pr. Td. Ld. for Gulerødd. 11 Aar for Roer 9 Aar
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	Ctr.	Ctr.	Ctr.
Gulerødder,									
White Belgian Nr. 1 a, dansk..	0	2.6	0 3	0	1.3	47.2	0.43	616	529[1])
do. do. Stamfrø 92.....	0	1.3	0	0	0	47.9	0.43	630	
do. 5 Prøver fra danske Frøavlere bedste..	0	0	0	0	0	41.4	0.44	597	
do. 5 Prøver fra danske Frøavlere ringeste.	1.3	4.8	0.7	0	2.6	10.1	0 38	509	
do. do. Nr. 1 skotsk ...	0	6.6	0	0	4.7	32.6	0.41	569	483
Champion, Nr. 2, dansk	0.6	0	0	0	0	32.3	0.47	586	521
do. Stamfrø 92.....	0	1.0	0	0	0	41.2	0.49	663	
do. 11 Prøver fra danske Frøavlere bedste..	0	1.0	0	0	0	35.7	0.55	770	
do. 11 Prøver fra danske Frøavlere ringeste.	1.0	7.9	1.0	0	13.2	5.9	0 38	532	
Saalfelder, Nr. 3, dansk	0	0	0	0	0	35.5	0.45	630	423
Vogeser, Nr. 4, fransk.....	0	14.5	0	0	0	6.8	0.33	487	495
Stensballe, Nr. 5, dansk	0	9.7	2.6	0	1.6	29.4	0.33	471	394
do. Stamfrø.....	0	0.8	2.4	0	0	30.7	0 35	485	
do. 8 Prøver fra danske Frøavlere bedste.	0	0.7	0	0	0	32.6	0.37	513	
do. 8 Prøver fra danske Frøavlere ringeste	1.3	5.6	3.0	0	3.1	17.4	0.31	411	
James, Nr. 6. dansk.....	0	1.4	1.0	0	0	23 9	0.37	499	472[2])
do. Stamfrø	0	1.5	0	0	0	39 9	0.38	513	
do. 9 Prøver fra danske Frøavlere bedste.	0	1.8	0	0	0	35.2	0 39	537	
do. 9 Prøver fra danske Frøavlere ringeste	0	15.2	1.0	0	7 3	11.2	0.29	402	
Rutabaga, Bangholm Nr. 19 skotsk	0	2.4	0	0	0.3	25.9	1.21	620	667
do. do. - 20 dansk	0	2.9	0	0	0	22.3	1.14	616	766[3])
do. Champion - 21 skotsk	0.3	1 0	0	0	1.3	27.2	1.12	595	687
do. King of Swedes - 22 do.	0	2.0	0	0	0	21.0	1.15	606	716
do. East Lothian - 23 do.	0	3.8	0	0	0	17.9	1.15	586	707
do. Ny Purple Top - 24 do.	0.3	5.4	0	0	1.4	19.7	1.22	630	714
do. Shepherd - 25 do.	0	0	0	0	0 3	32.9	1.25	676	731
do. Green Top - 26 do.	0	2.3	0	0	0	27.5	1.22	655	689
do. Bronce Top - 27 do.	0	1.7	0	0	1.3	24.5	1.24	648	691
Turnips, Bullock - 28 do.	0	0	0	0	0	46 9	0.96	536	643
do. Dales - 29 do.	0	0	0	0	0	45.3	0.94	525	649
do. Skirvings - 30 do.	0	0	0	7.7	7.7	34.1	1.38	755	656
do. Yellow Tankard - 31 dansk	0	0	0	0.4	0.4	26 0	1.03	506	722[3])
do. do. do. - 31a skotsk	0	8.0	0	0	0	29.0	0 89	467	
do. Pomeranian - 32 do.	0	0.7	0	0	0	31.0	1.12	574	741
do. Lincolnshire - 33 do.	0	0	0	0.6	0.6	25.5	1.05	569	696
do. Grey Stone - 34 do.	0	0	0	2.2	2.2	30.9	1.12	634	774
do. do. do. - 34a dansk	0	0	0	1.3	1 3	32 8	1.18	616	
do. White Tankard - 35 do.	0	4 5	0	0	0	25.7	1.00	543	730
do. Ny Bronce Top - 36 skotsk	0	0	0	0	0	34.2	0.87	471	646
do. do. do. - 36a dansk	0	0	0	2.7	2.7	24.9	0.91	473	
do. Green Globe - 37 engelsk	0	0	0	0.3	0.3	21.8	0.77	432	709
Knndekaal, blaa, dansk	0	0	0	0	0	35.5	1.35	735	
do. grøn, do.	0	0	0	0	0	29.3	1.48	781	
do. rød, do.	0	0	0	0	0	41 7	1.03	543	

[1]) Middeltal for 1889—93. [2]) Middeltal for 1887. 1889—92. [3]) Middeltal for 1887, 1889—92.

2) Til Forstaaelse af de til Oplysning om Roernes Næringsindhold i Tabellen anførte Tal anføres følgende:

Som Gjennemsnit af talrige Analyser har Voelcker fundet følgende Middeltal for Indholdet af Runkelroer:

Vand 88.5 pCt., Tørstof 11.5 pCt.

Tørstoffet bestod af: Sukker 5,5 pCt., Cellestof 2,4 pCt., andre kvælstoffrie org. Stoffer 1,1 pCt., kvælstofholdige Stoffer 1,5 og Salte 1 pCt.

Af Tørstoffet er største Delen, nemlig Sukkeret, en Del af de andre kvælstoffrie Stoffer og af de kvælstofholdige Stoffer samt Saltene opløselige i Vand; de findes opløste i Roesaften. Saftens Vægtfylde afgiver derfor et vigtigt Holdepunkt til Bedømmelse af Roernes Indhold. Den uopløselige Del af Tørstoffet, 3—4 pCt. af Roens Vægt, er altsaa væsentlig Cellestof, der i den unge og bløde Tilstand, hvori det findes i Roerne, ifølge nyere Fodringsforsøg fordøjes af vore Husdyr og bidrager til Ernæringen paa samme Maade og i omtrent samme Forhold som de øvrige kvælstoffrie Stoffer i Foderet. Roens Indhold af Tørstof er altsaa afgjørende for dens Næringsværdi. Ved de af Landbohøjskolens Forsøgslaboratorium udførte Fodringsforsøg har 4 og $4^1/_2$ Pd. Roetørstof vist sig at have samme Foderværdi som 5 Pd. Korn.

Det af de forskjellige Sorter avlede Tørstof pr. Td. Land, der er anført i Tabellens 3 sidste Kolonner, kan altsaa let beregnes til den bekjendte Kornværdi.

3) Paa de 3 Jordsmon bevæge Tallene for Indholdet sig mellem følgende Grænser og give hosstaaende Gjennemsnitstal for alle Sorter:

	Saftens Vægtfylde	Gjennemsnit	Sukker	Gjennemsnit	Tørstof	Gjennemsnit
Lerjord	1.0308—1.0502	1.0387	4.2— 8.8 pCt.	6.3 pCt.	9.74—14.35 pCt.	11.44 pCt.
Sandjord	1.0316—1.0534	1.0407	4.3—10.6 -	6.5 -	9.37—16.34 -	11.62 -
Mosejord	1.0339—1.0529	1.0434	5.4—10.1 -	7.9 -	10.00—16.10 -	12.62 -

Mosejorden har iaar givet et ualmindeligt stort Indhold i Roerne af Sukker og Tørstof; selv Eckendorferroen, der i Regelen staar lavest i Indhold, og som paa Mosejord i 1891 gav 3,5 pCt. Sukker, i 1892 2,8 pCt. Snkker og 7—8 pCt. Tørstof, har iaar paa samme Jord givet 8 pCt. Sukker og over 11 pCt. Tørstof. En Sammenligning mellem Indholdstallene for 1892 og 1893 giver for vore 16 fordelte Partier, Stamfrøet ikke medregnet, følgende Gjennemsnitstal:

	Saftens Vægtfylde			Sukker			Tørstof		
	Ler	Sand	Mose	Ler	Sand	Mose	Ler	Sand	Mose
1892...	1.0426	1.0455	1.0368	6.7	6.9	5.4 pCt.	12.04	12.42	10.53
1893...	1.0395	1.0426	1.0460	6.3	6.8	8.6 pCt.	11.57	12.03	13.35

Dette Forhold forklares sikkert derved, at Roerne paa Mosejorden har havt tilstrækkelig Tilgang af Fugtighed til uafbrudt Væxt, medens Tørken paa de andre Jordsmon hemmede Væxten, og Varmen, der paa disse Jorder skadede Udviklingen, naar der manglede Fugtighed, tjente paa Mosejorden, hvor Fugtigheden var tilstrækkelig, til at forstærke Oparbejdningen af Næringsindholdet.

4) Tabellens 3 sidste Kolonner, Udbyttet af Tørstof pr. Td. Land, afgiver den bedste Værdimaaler for Sorterne og Stammerne, idet her i et Tal angives Produktet af den avlede Roevægt og dennes Indhold af Næringsstof. Hvad der her først fæster Opmærksomheden er den overvældende Produktion af Næringsstof, som de yderige Sorter under gunstige Forhold kunne præstere, op til 163 Ctnr. Tørstof pr. Td. Land, svarende til 100 Fold Byg. Endvidere vil man lægge Mærke til den store Forskjel mellem Sorterne; paa Lerjorden giver den bedste Sort 40 Ctnr. Tørstof, paa Mosejorden 100 Ctnr. Tørstof mere end den ringeste Sort. Disse Tal maa opfordre Roedyrkeren til at benytte en yderig Sort og sikre sig Frø af en indholdsrig Stamme.

I Tabel 2 gives en mere detailleret Oversigt over Sorter og Stammer fra Lerjorden. Ogsaa iaar viser baade de fordelte Partier og vore Stammer en smuk Fremgang, særlig gjælder dette om Barresroen. De nye Krydsninger svare paa en glædelig Maade til de gode Løfter, de gav i 1891 (se „Landbrugets Kulturplanter, Nr. 10, S. 41, L. 20 f. n.) og særlig gjælder dette Nr. 3. Denne halvlange, hvide, valseformede Roe har ved sin energiske Væxt, der er lige fremtrædende paa alle 3 Jordarter, for Ler, Sand og Mose henholdsvis 890, 1047 og 1414 Ctnr. pr. Td. Ld., og ved sin fortrinlige, ensartede Form overrasket alle, der iaar har set den paa Markerne; det høje Indhold af Tørstof i de store Roer stiller den i første Række blandt alle Sorter paa alle 3 Jordarter med en Tørstofproduktion af 103, 119 og 173 Ctnr. pr. Td. Ld.

Tabel 3 indeholder den sædvanlige Oversigt over Prøvedyrkningen med Gulerødder, Rutabaga, Turnips og Knudekaal, der er udført paa Holmegaard paa god lermuldet Jord.

Ved Tidsskriftets Afslutning.

Tidsskriftet „Om Landbrugets Kulturplanter", der har været Organ for og udgivet af Forening til Kulturplanternes Forbedring, ophører hermed at udkomme, og det afsluttes med nærværende Bind Nr. 11.

Det skal dog meddeles de hidtilværende Medlemmer af den nævnte, nu opløste Forening, at der allerede iaar vil blive paabegyndt Udgivelsen af et nyt Tidsskrift, som vil kunne anses for at være en Fortsættelse af hint, nemlig: „Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, Hovedorgan for Statens Forsøg og Undersøgelser vedkommende Markens Avlsplanter." Dette nye Tidsskrift vil væsentligst komme til at indeholde Beretninger fra den nye Forsøgsorganisation og fra Hvede- og Maltbygudvalget, men desuden Beretninger fra Statens Frøkontrol, Aarsberetning om Sygdomme hos Kulturplanter, ventelig ogsaa Meddelelser om Forsøg paa Planteavlens Omraade fra den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole og Resultater af private Forsøg vedkommende Landbrugets Avlsplanter.

Da det ikke er muligt at faa Foreningens Regnskab for det sidste Aar afsluttet og revideret saa betids, at det kan blive optaget i Foreningens eget Tidsskrift, idet samtlige Udgifter til dette jo ogsaa skulle optages i det afsluttende Regnskab, vil dette senere blive offentliggjort, ventelig i det ovenfor omtalte nye Tidsskrift, der vil blive omdelt til alle Medlemmer af det kgl. danske Landhusholdningsselskab.